

SLUJBA TRIODULUI SĂPTĂMÂNA PATIMILOR ÎN JOIA, VINEREA ȘI SÂMBĂTA MARE

Diortosire: ieromonah Petru Pruteanu

www.teologie.net
Portugalia, 2014

PRIVEGHEREA ÎN SFÂNTA ȘI MAREA ZI JOI

LA UTRENIE

La al șaptelea ceas din noapte adunându-se toți în biserică, preotul zice: Binecuvântat este Dumnezeu nostru..., și celelalte. Apoi cei șase Psalmi și, după sfârșitul psalmilor, se cântă: Aliluia, pe glasul al 8-lea, cu acest tropar, de 3 ori, rar și cu cântare dulce:

Când slăviții ucenici la spălarea Cinei s-au luminat, atunci Iuda cel rău credincios, cu iubirea de argint 'bolnăvindu-se, s-a întunecat, și judecătorilor celor fără de lege, pe Tine, Judecătorul cel drept, Te-a dat. Privește dar, iubitorule de avuții, la Cel ce pentru acestea răstignire și-a agonisit. Fugi de sufletul nesățios, care a îndrăznit unele ca acestea asupra Învățătorului. Cel ce ești spre toți bun, Doamne, slavă Ție.

Apoi Evanghelia de la Luca (22:1-39) și Psalmul 50.

Nu se zice: Mântuiește, Dumnezeule, poporul Tău..., **ci îndată se începe:**

CANONUL

Alcătuire a lui Cosma de Maiuma

Cu irmosul de două ori și troparele pe 6.

Cântarea 1-a, glasul al 6-lea:

Irmosul:

Cu tăiere s-a tăiat Marea Roșie, și adâncul cel hrănit cu valuri s-a uscat, aceeași împreună făcându-se celor fără de arme trecere și celor prea întrarmați mormânt. Și cântare lui Dumnezeu cuvioasă s-a cântat; căci cu slavă S-a preaslăvit, Hristos Dumnezeul nostru.

Cea pricinuitoare a toate și dătătoare de viață, Înțelepciunea lui Dumnezeu cea nemăsurată, și-a zidit El și casă din Maică curată, care nu știe de bărbat; că îmbrăcându-Se cu locaș trupesc, cu slavă S-a preaslăvit Hristos Dumnezeul nostru.

Taine învățând pe prietenii Săi, gătește masă hrănitore de suflete, băutură dumnezeiască fiind cu adevărat Înțelepciunea lui Dumnezeu, și drege pahar celor credincioși. Să ne apropiem cu dreaptă credință și să grăim: Cu slavă S-a preaslăvit Hristos Dumnezeul nostru.

Să auzim toți credincioșii Înțelepciunea lui Dumnezeu cea nezidită și firească, chemată cu înaltă propovăduire. Că zice: Gustați și, cunoscând că Eu sunt bun, ziceți: Cu slavă S-a preaslăvit Hristos Dumnezeul nostru.

Apoi iarăși irmosul, la amândouă stranele împreună.

Cântarea a 3-a:

Irmosul:

Domn fiind a toate și Ziditor Dumnezeu, zidirea cu Sine a unit-o Cel fără de patimă sărăcind; și Însuși El fiind Paștile, S-a jertfit pe Sine pentru cei pentru care avea să moară, grăind: Mâncați trupul Meu și întru credință vă veți întări.

Cu paharul Tău cel de veselie, Bunule, care este spre mântuire a tot neamul omenesc, ai adăpat pe ucenicii Tăi; că singur Te-ai jertfit pe Tine: grăind: Beți sângele Meu și întru credință vă veți întări.

Zis-ai mai înainte ucenicilor Tăi, îndelung Răbdătorule: Bărbatul cel nebun, care va fi între voi vânzător, nu va cunoaște acestea și același, neînțelegător fiind, nu va pricepe; însă voi rămâneți în Mine și în credință veți fi întăriți.

SEDEALNA, glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău...

Cel ce a făcut lacurile, izvoarele și mărilor, învățându-ne pe noi smerenia cea mai bună, S-a încins cu ștergar și a spălat picioarele ucenicilor, smerindu-Se din prisosința milostivirii, și înălțându-ne pe noi din adâncurile răutății, Unul, Iubitorul de oameni.

Slavă..., glasul al 3-lea:

Podobie: Pentru mărturisirea dumnezeieștii...

Smerindu-Te pentru milostivirea Ta, picioarele ucenicilor Tăi ai spălat, și spre calea cea dumnezeiască i-ai îndreptat; iar Petru neîngăduind a fi spălat, îndată s-a plecat dumnezeieștii porunci și fiind spălat cu osârdie se roagă Ție, să ne dăruiești nouă mare milă.

Și acum..., glasul al 4-lea:

Podobie: Arătat-Te-ai astăzi...

Mâncând, Stăpâne, cu ucenicii Tăi, le-ai arătat în taină preasfântă junghierea Ta, prin care ne-am izbăvit din stricăciune, cei ce cinștim sfintele Tale Patimi.

Cântarea a 4-a:

Irmosul:

Mai înainte văzând profetul taina Ta cea negrăită, Hristoase, a grăit: Pus-ai tare dragoste de întărire, Părinte îndurate; că pe Fiul Unul-Născut, Bunule, curățire în lume L-ai trimis.

Spre patima ce izvorăște nepătimire tuturor celor din Adam venind, Hristoase, ai zis prietenilor Tăi: Dorit-am să mănânc cu voi Paștile acestea; pentru că pe Mine, cel Unul-Născut, curățire în lume Tatăl M-a trimis.

Bând din pahar, zis-ai ucenicilor Tăi, Cel ce ești fără de moarte: Nu voi mai bea din rodul viței, cât voi viețui cu voi; pentru că pe Mine cel Unul-Născut, curățire în lume Tatăl M-a trimis.

Bătură nouă, mai presus de cuvânt, voi bea întru împărăția Mea, zis-ai, Hristoase, prietenilor Tăi, căci ca un Dumnezeu cu voi, ca și cu niște dumnezei voi fi. Pentru că pe Mine cel Unul-Născut, curățire în lume Tatăl M-a trimis.

Cântarea a 5-a:

Irmosul:

Cu legătura dragostei fiind legați Apostolii, și dându-se pe sine lui Hristos, Celui ce stăpânește toate, li s-au spălat picioarele cele frumoase, binevestind pace tuturor.

Ceea ce ține apa cea neținută, și cea mai presus în văzduh, care înfrânează adâncurile și oprește mărilor, Înțelepciunea lui Dumnezeu, a turnat apă în spălătoare și a spălat picioarele slugilor, Stăpânul.

Arătat-a ucenicilor Stăpânul chip de smerenie; că Cel ce îmbracă cerul cu nori, S-a încins cu ștergătorul, și a plecat genunchii pentru a spăla picioarele slugilor; în a Cărui mână este suflarea tuturor celor ce sunt.

Cântarea a 6-a:

Irmosul:

Adâncul cel mai de jos al păcatelor m-a înconjurat, și vișorul nemairăbdându-l, ca Iona strig către Tine, Stăpâne: Din stricăciune scoate-mă!

Domn și Învățător Mă chemați, o! Ucenicilor, cum și sunt, zis-ai, Mântuitorule. Pentru aceasta urmați chipului cum ați văzut în Mine.

Neavând cineva întinăciune, nu trebuie a i se spăla picioarele; și voi ucenicilor curați sunteți, dar nu toți; că pornirea unuia din voi nebunește se întărită.

CONDAC, glasul al 2-lea:

Podobie: Cele de sus căutând...

Pâinea luând-o în mâini vânzătorul, pe ascuns aceleași le-a întins, și a luat prețul Celui ce a zidit cu mâinile Sale pe om; și neîndreptat a rămas Iuda, sluga și înșelătorul.

ICOS

Apropiindu-ne toți cu frică la masa cea de taină, să primim pâinea cu suflete curate, rămânând împreună cu Stăpânul, ca să vedem cum spală picioarele ucenicilor și le șterge cu ștergarul, și să facem precum am văzut, plecându-ne unul altuia și spălând picioarele unul altuia. Că Hristos așa a poruncit Apostolilor Săi, și mai înainte le-a zis: Așa să faceți. Dar aceasta n-a ascultat Iuda, sluga și înșelătorul.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

Tinerii din Babilon, de văpaia cuptorului nu s-au spăimântat, ci în mijlocul văpăii aruncați, fiind rourați au cântat: Bine ești cuvântat Doamne, Dumnezeuul părinților noștri.

Clătinând cu capul Iuda, cele rele mai înainte gândind, s-a întăritat, vreme cu prilej cercând, să dea pe Judecătorul la osândă, Care este Domnul tuturor și Dumnezeuul părinților noștri.

Prietenilor! Hristos a zis: Unul din voi Mă va vinde; iar ei uitând veselia, au fost cuprinși de întristare și de frică, zicând: Spune, cine este acela? Dumnezeule al părinților noștri.

Cel ce pune mâna împreună cu Mine în blid cu cutezanță, acestuia i-ar fi fost mai bine de n-ar fi trecut prin ușile vieții nici odinioară. Pe acesta, cine era, l-a arătat Dumnezeuul părinților noștri.

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

Pentru legile părintești, fericiții tineri din Babilon mai înainte fiind în primejdie, au nesocotit porunca cea nebunească a celui ce împărățea; și împreunându-se cu focul de care nu s-au ars, Celui ce stăpânește vrednică cântare I-au cântat: Pe Domnul lăudați-L lucrurile și-L preainălțați întru toți vecii.

Fericiții Apostoli, cei ce au mâncat împreună cu Cuvântul în Sion și, împreună petrecând, au urmat Păstorului ca niște miei, și împreună fiind cu Hristos, de Care nu S-au despărțit, cu dumnezeiescul cuvânt hrănindu-se, cu mulțumire au cântat: Pe Domnul lăudați-L lucrurile și-L preainălțați întru toți vecii.

Legea prieteniei uitând-o Iscarioteanul cel cu nume rău, și-a gătit spre vindere picioarele ce i s-au spălat, și mâncând pâinea Ta, adică trupul cel dumnezeiesc, a ridicat vicleșug asupra Ta, Hristoase, și n-a înțeles să zică: Pe Domnul lăudați-L lucrurile și-L preainălțați întru toți vecii.

Cel fără de cuget a luat trupul Tău cel dezlegător de păcat, și dumnezeiescul sânge care s-a vărsat pentru lume; dar nu s-a rușinat bând din acela ce-L vându-se cu preț, nici de răutate nu s-a scârbit, și n-a înțeles să strige: Pe Domnul lăudați-L lucrurile și-L preainălțați întru toți vecii.

Cântarea a 9-a:

Irmosul:

Din ospățul Stăpânului și din masa cea nemuritoare, veniți credincioșilor la loc înalt, cu gânduri înalte să ne îndulcim, pe Cuvântul cel Preainalt din cuvântul Lui cunoscându-L, pe Cruce Îl slăvim.

Zis-a ucenicilor Cuvântul, în taină învățându-i: Mergeți în loc înalt, unde gândul se întărește, de gătiți Paștile prin cuvântul adevărului cel fără de aluat, și întărirea harului să o măriți.

Tatăl M-a născut mai înainte de veci pe Mine, Înțelepciunea cea împreună-lucrătoare; și M-a zidit începătură căilor Lui, spre lucrurile ce se săvârșesc acum cu taină. Căci Cuvânt fiind din fire nezidit, primesc numirile trupului celui ce am luat acum.

Precum sunt om din fire, iar nu după nălucire, așa și firea ce s-a unit cu Mine Dumnezeu este, prin chipul schimbului de firi între sine. Pentru aceasta să Mă cunoașteți pe Mine un Hristos, Care păstrez cele din care, în care și care sunt.

LUMINÂNDA

Cămara Ta, Mântuitorul meu, o văd împodobită, și îmbrăcăminte nu am, ca să intru într-însa. Luminează-mi haina sufletului meu, Dătătorule de lumină, și mă mântuiește (de trei ori).

LA LAUDE

Se pun stihirile pe 4 și se cântă aceste stihiri, glasul al 2-lea, însuși glasul:

Adună-se acum soborul iudeilor, ca să dea lui Pilat pe Ziditorul și Făcătorul tuturor. O, nelegiuții, o, necredincioșii! Că rânduiesc spre judecată, pe Cel ce vine să judece viii și morții; pe Cel ce vindecă patimile, Îl gătesc spre patimă. Doamne îndelung Răbdătorule, mare este mila Ta, slavă Ție.

Iuda cel fără de lege, Doamne, care și-a întins mâna în blid, la cină împreună cu Tine, și-a întins mâinile fără de lege ca să ia arginții; și cel ce socotea prețul mirului, nu s-a temut a Te vinde pe Tine, Cel fără de preț; cel ce și-a întins picioarele să i le speli Tu, Stăpânul, Te-a sărutat cu vicleșug, ca să Te dea celor fără de lege. Și lepădându-se din ceata Apostolilor, și aruncând cei treizeci de arginți, n-a văzut Învierea Ta cea de a treia zi, prin care miluiește-ne pe noi.

Iuda vânzătorul, viclean fiind, cu sărutare vicleană a dat pe Mântuitorul Domnul; pe Stăpânul tuturor ca pe un rob L-a vândut iudeilor. Ca un miel spre junghiere, așa a urmat Mielul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Unul cel mult Milostiv.

Iuda sluga și vicleanul, ucenicul și pizmașul, prieten și diavol, din fapte s-a arătat că urma Învățătorului, dar întru sine cugeta vânzarea. Că zicea în sine: Să-L dau pe acesta și voi dobândi banii ce se adună. Încearca să vândă și mirul, și pe Iisus să-L prindă cu vicleșug. Dat-a sărutare și a vândut pe Hristos, Ca un miel spre junghiere, așa a urmat Cel ce este singur mult Milostiv și iubitor de oameni.

Slavă..., Și acum..., același glas.

Cel pe Care Isaia mai înainte miel L-a numit vestindu-L, Acela vine spre junghiere de bunăvoie, și și-a dat spatele spre bătași și obrazul spre lovire cu palmele și fața nu și-a întors de la rușinea scuișărilor, și a fost osândit cu moarte de ocară. Toate de bunăvoie le-a primit, Cel fără de păcat, ca să dăruiască tuturor Învierea cea din morți.

LA STIHOAVNĂ

Stihurile, glasul al 8-lea, însuși glasul:

Astăzi s-a adunat soborul cel viclean împotriva lui Hristos, și s-au sfătuit asupra Lui cele deșarte, ca să dea lui Pilat spre moarte pe Cel nevinovat. Astăzi a pus asupra-și Iuda sugrumare pentru bani, și s-a lipsit de amândouă viețile: de aceasta trecătoare și de cea dumnezeiască. Astăzi Caiafa a profețit fără de voie, zicând: Mai bine este să piară unul pentru popor. Că a venit să pătimească pentru păcatele noastre, ca să ne libereze pe noi din robia vrăjmașului, ca un bun și iubitor de oameni.

Stih: Cel ce a mâncat pâinea Mea, a ridicat împotriva Mea călcâiul.

Astăzi își ascunde Iuda fața cea iubitoare de săraci, și își descoperă chipul lăcomiei; nu se mai îngrijește de săraci, nu mai vinde încă mirul celei păcătoase, ci Mirul cel ceresc și din El dobândește bani. Aleargă la iudei, zicând celor fără de lege: Ce-mi veți da mie, și eu voi da pe El vouă? O, iubire de bani a vânzătorului! Face vânzare lesne de cumpărat. După gândul cumpărătorilor face neguțătoria Celui ce este vândut; nu se scumpește la preț, ci-L vinde ca pe un rob fugar. Că obiceiul furilor este să lepede cele de cinste. Acum ucenicul a aruncat câinilor cele sfinte; că turbarea iubirii asupra Stăpânului său; de a cărei ispită să fugim, grăind: îndelung Răbdătorule, Doamne, slavă Ție.

Stih: Ieșea afară și graia împreună, împotriva Mea șopteau toți vrăjmașii Mei.

Năravul tău este plin de vicleșug, Iuda fără de lege; că bolnăvindu-te de iubirea de argint, ai câștigat urâciune de oameni. Că de vreme ce iubeai bogăția, pentru ce ai mers la Cel ce învață despre sărăcie? Iar de-L și iubeai pe Dânsul, pentru ce ai vândut pe Cel fără de preț, dându-L spre ucidere? Spăimântează-te soare, suspină pământule, și clătinându-te, strigă: Cel ce nu ții minte răul, Doamne, slavă Ție.

Stih: Cuvânt nelegiuit spuneau împotriva Mea.

Nimeni să nu fie necunoscător de Cina Stăpânului, o credincioșilor! Nimeni să nu vină acum la masă cu vicleșug ca Iuda. Că acela primind pâinea, s-a lipsit de pâinea vieții, fiind numai chip de ucenic, iar cu fapta ucigător de față, cu iudeii veselindu-se, și cu Apostolii împreună-petrecând. Urând săruta și sărutând vindea pe Cel ce ne-a răscumpărat pe noi din blestem, pe Dumnezeu și Mântuitorul sufletelor noastre.

Slavă... Și acum..., **glasul al 5-lea:**

Făcând cunoscători în cele de taină, Doamne, pe ucenicii Tăi, i-ai învățat, zicând: O, prietenilor! Vedeți să nu vă despartă de Mine vreă frică; că deși pățimesc, dar pentru lume pățimesc. Să nu vă smintiți deci în Mine, că n-am venit să-Mi slujească cineva Mie, ci să slujesc Eu și să-Mi pun sufletul răscumpărare pentru lume. De-Mi sunteți deci prieteni, faceți ca Mine; cel ce voiește să fie întâi, să fie cel din urmă; stăpânul, ca slujitorul. Rămâneți în Mine, ca să aduceți struguri, că Eu sunt vița vieții.

Bine este a ne mărturisi Domnului... Și celelalte.

LA CEASUL AL ȘASELEA

Troparul Proorociei, glasul al 3-lea:

Cel ce ai fost lovit cu palma pentru neamul omenesc și nu Te-ai mâniat, slobozește din stricăciune viața noastră, Doamne, și ne mântuiește pe noi.

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

PROCHIMEN, glasul 1:

Să cunoască neamurile că numele Îți este Domnul.

Stih: Dumnezeu cine se va asemăna Ție?

Din Proorocia lui Ieremia (11:18-12:1-11, 14-15), citire:

Domnul mi-a descoperit ca să știu și mi-a arătat faptele lor. Eu însă, ca un miel blând, dus la junghiere, nici nu știam că ei urzesc gânduri rele împotriva mea, zicând: "Să-i punem lemn otrăvit în mâncarea lui și să-l smulgem de pe pământul celor vii, pentru ca nici numele să nu i se mai pomenească". Dar Tu, Doamne al puterilor, Judecătorul cel drept, Care cercetezi inimile și rărunchii, dă-mi să văd răzbunarea Ta asupra lor, pentru că ți-am încredințat pricina mea. Pentru aceasta, așa zice Domnul despre oamenii din Anatot care caută sufletul meu și zic: "Nu mai prooroci în numele Domnului, ca să nu mori de mâinile noastre!" De aceea, așa zice Domnul Savaot: "Iată, îi voi pedepsi și tinerii lor vor muri de sabie, iar fiii lor și fiicele lor vor muri de foame; Nu va scăpa niciunul, din ei, căci voi aduce nenorocirea asupra oamenilor din Anatot, în anul când îi voi pedepsi. De voi intra la judecată cu Tine, Doamne, dreptatea va fi de partea Ta, și totuși, despre dreptate vreau să grăiesc cu Tine: "Pentru ce calea necredincioșilor este cu izbândă și pentru ce toți călcătorii de lege sunt în fericire? Tu i-ai sădit și ei au prins rădăcini, au crescut și au făcut roade; Tu ești aproape numai de buzele lor, iar de inima lor ești departe. Pe mine însă mă cunoști, Doamne, mă vezi și cercetezi dacă inima mea este cu Tine. Osebește-i dară, ca pe niște oi de junghiat, și pregătește-i pentru ziua junghierii. Până când va jeli țara și iarba de prin toate țarinile se va usca? Dobitoacele și păsările pier pentru necredința locuitorilor ei, că aceștia zic: "Domnul nu vede căile noastre!" "Dacă alergând cu cei ce merg pe jos, ai ostenit, cum te vei lua la întrecere cu caii? Și dacă nu ești în siguranță într-o țară pașnică, ce vei face în hățiturile Iordanului? Că și frații tăi și casa tatălui tău se poartă necredincios cu tine și strigă tare în urma ta. Și chiar când îți grăiesc bine nu te încrede în ei", zice Domnul. "Părăsit-am casa Mea și moștenirea Mea am lăsat-o; dat-am pe iubita sufletului Meu în mâinile vrăjmașilor ei. Făcutu-s-a moștenirea Mea pentru Mine ca un leu din pădure, ridicându-și glasul împotriva Mea, și de aceea am urât-o. Moștenirea Mea s-a făcut pentru Mine ca o pasăre de pradă pestriță, asupra căreia au năvălit din toate părțile celelalte păsări de pradă. Strângeți-vă și vă duceți toate fiarele câmpului, duceți-vă și o mâncați. Mulțime de păstori au călcat via Mea, călcat-au cu picioarele lor partea Mea; partea Mea cea iubită au făcut-o deșert neroditor. Pustiitate au făcut-o, și ea, în pustiirea sa, plânge înaintea Mea. Toată țara e pustiită, pentru că pe nici un om nu-l doare inima de aceasta. Așa zice Domnul despre toți vecinii mei cei răi, care năpădesc asupra părții pe care El a dat-o de moștenire poporului Său Israel: "Iată, îi voi smulge din țara lor și casa lui Iuda o voi înlătura din mijlocul lor. Dar după ce îi voi smulge, iarăși, i voi întoarce și-i voi milui și voi aduce pe fiecare la țarina sa și la ogorul său.

PROCHIMEN, glasul al 8-lea:

Faceți făgăduințe și le împliniți Domnului, Dumnezeului Vostru.

Stih: Cunoscutele în Iudeea Dumnezeu, în Israel mare este numele Lui.

**ÎN SFÂNTA ȘI MAREA ZI JOI
LA VECERNIA CE SE SĂVÂRȘEȘTE ÎMPREUNĂ CU LITURGHIA
SFÂNTULUI VASILE CEL MARE, JOI SPRE SEARĂ**

La Doamne, strigat-am... pe glasul al 2-lea; și se pun stihirile pe 10, cântând aceste stihiri ale zilei, glasul al 2-lea, însuși glasul.

Adună-se acum soborul iudeilor, ca să dea lui Pilat pe Ziditorul și Făcătorul tuturor. O, nelegiuții, o, necredincioșii! Că rânduiesc spre judecată pe Cel ce vine să judece viii și morții; pe Cel ce vindecă patimile Îl găsesc spre patimă. Doamne, îndelung Răbdătorule, mare este milostivirea Ta, slavă Ție (de două ori).

Iuda cel fără de lege, Doamne, care și-a întins mâna în blid, la cină împreună cu Tine, și-a întins mâinile fără de lege ca să ia arginții; și cel ce socotea prețul mirului, nu s-a temut a Te vinde pe Tine, Cel fără de preț; cel ce și-a întins picioarele să i le speli Tu, Stăpânul, Te-a sărutat cu vicleșug, ca să Te dea celor fără de lege. Și lepădându-se din ceata Apostolilor și aruncând cei treizeci de arginți, n-a văzut Învierea Ta cea de a treia zi, prin care miluiește-ne pe noi.

Iuda vânzătorul, viclean fiind, cu sărutare vicleană a dat pe Mântuitorul, Domnul; pe Stăpânul tuturor ca pe un rob L-a vândut iudeilor. Ca un miel spre junghiere, așa a urmat Mielul lui Dumnezeu, Fiul Tatălui, Unul, Cel mult Îndurat.

Iuda, sluga și vicleanul, ucenicul, și pizmașul, prieten și diavol, din fapte s-a arătat că urma Învățătorului, dar întru sine cugeta vânzarea. Că zicea întru sine: Să-L dau pe acesta și voi dobândi banii ce se adună. Încerca să vândă și mirul, și pe Iisus să-L prindă cu vicleșug. Dat-a sărutare și a vândut pe Hristos. Ca un miel spre junghiere, așa a urmat Cel ce este singur mult Milostiv și iubitor de oameni.

Cel pe Care Isaia mai înainte miel L-a numit, vestindu-L, Acela vine spre junghiere de bunăvoie și și-a dat spatele spre bătăi, și obrazul spre lovire cu palmele, și fața nu și-a întors de la rușinea scuișărilor, și a fost osândit cu moarte de ocară. Toate de bunăvoie le-a primit Cel fără de păcat, ca să dăruiască tuturor Învierea cea din morți.

Slavă..., Și acum..., glasul al 6-lea:

Iuda cu adevărat este fiul viperelor, celor ce au mâncat mană în pustie și au cârtit împotriva hrănitorului; că încă fiind mâncarea în gurile lor, cleveau asupra lui Dumnezeu, nemulțumitorii. Și acest necredincios ținând în gură pâinea cerească, a făcut vindere împotriva Mântuitorului. O, gând nesățios și îndrăznire fără de omenie! Pe Cel ce hrănește L-a vândut, și pe Stăpânul pe Care Îl iubea L-a dat spre moarte! Cu adevărat fiu al acelor este nelegiuitul acesta, și cu dânșii împreună a moștenit pierderea. Ferește, Doamne, sufletele noastre de o neomenie ca aceasta, Cel ce însuși ești neasemănat în îndelunga-răbdare.

Intrarea cu Evanghelia. Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul 1:**Scoate-mă, Doamne, de la omul viclean; de omul nedrept mă izbăvește.****Stih: Care gândeau nedreptate în inimă, toată ziua îmi duceau război.****De la Ieșire (19:10-19), citire:**

Zis-a Domnul către Moise: "Pogoară-te de grăiește poporului să se țină curat astăzi și mâine, și să-și spele hainele, ca să fie gata pentru poimâine, căci poimâine Se va pogori Domnul înaintea ochilor a tot poporul pe Muntele Sinai. Să-i tragi poporului hotar împrejurul muntelui și să-i spui: Păziți-vă de a vă sui în munte și de a vă atinge de ceva din el, că tot cel ce se va atinge de munte va muri. Nici cu mâna să nu se atingă de el, că va fi ucis cu pietre sau se va săgeta cu săgeata; nu va rămâne în viață, fie om, fie dobitoc. Iar dacă se vor îndepărta tunetele și trâmbițele și norul de pe munte, se vor putea sui în munte". Pogorându-se deci Moise din munte la popor, el a sfințit poporul și, spălându-și ei hainele, le-a zis Moise: "Să fiți gata pentru poimâine și de femei să nu vă atingeți!" Iar a treia zi, când s-a făcut ziuă, erau tunete și fulgere și nor des pe Muntele Sinai și sunet de trâmbițe foarte puternic. Și s-a cutremurat tot poporul în tabără. Atunci a scos Moise poporul din tabără în întâmpinarea lui Dumnezeu și au stat la poalele muntelui. Iar Muntele Sinai fumega tot, că Se pogorâse Dumnezeu pe el în foc; și se ridica de pe el fum, ca fumul dintr-un cuptor, și tot muntele se cutremura puternic. De asemenea și sunetul trâmbiței se auzea din ce în ce mai tare; și Moise grăia, iar Dumnezeu îi răspundea cu glas.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:**Scoate-mă de la vrăjmașii mei, Dumnezeule, și de cei ce se scoală asupra mea, izbăvește-mă.****Stih: Izbăvește-mă de cei ce lucrează fărădelegea.****De la Iov (38:1-23; 42:1-5), citire:**

Atunci Dumnezeu i-a răspuns lui Iov, din sânul vijeliei, și i-a zis: "Cine este cel ce pune pronia sub obroc, prin cuvinte fără înțelepciune? Încinge-ți deci coapsele ca un viteaz și Eu te voi întreba și tu îmi vei da lămuriri! Unde erai tu, când am întemeiat pământul? Spune-Mi, dacă știi să spui. Știi tu cine a hotărât măsurile pământului sau cine a întins deasupra lui lanțul de măsurat? În ce au fost întărite temeliiile lui sau cine a pus piatra lui cea din capul unghiului, atunci când stelele dimineții cântau laolaltă și toți îngerii lui Dumnezeu Mă sărbătoreau? Cine a închis marea cu porți, când ea ieșea năvalnică, din sânul firii și când i-am dat ca veșmânt negura și norii drept scutece; apoi i-am hotărnicit hotarul Meu și i-am pus porți și zăvoare și am zis: Până aici vei veni și mai departe nu te vei întinde, aici se va sfârâma trufia valurilor tale? Ai poruncit tu dimineții, vreodată în viața ta, și i-ai arătat aurorei care este locul ei, ca să apuce pământul de colțuri și să scuture pe nelegiuții de pe pământ? În revărsatul zorilor, pământul se face roșu ca roșiile peceți și ia culori ca de veșmânt. Cei răi rămân fără noaptea (prielnică lor) și brațul ridicat este frânt. Ai fost tu până la izvoarele mării sau te-ai plimbat pe fundul prăpastiei? Ți s-au arătat oare porțile morții și porțile umbrei le-ai văzut? Ai cugetat oare la întinderea pământului? Spune, știi toate acestea? Care drum duce la palatul luminii și care este locul întunericului, ca să știi să-l călăuzești în cuprinsul lui și să poți să nimerești potecile care duc la el acasă? Tu știi bine, căci atunci erai născut și numărul zilelor tale e foarte mare. Ai ajuns tu la cămările zăpezii? Ai văzut tu cămările grindinei, pe care le țin deoparte pentru vremuri de strâmtorare, pentru zilele de bătălie și de război?

Și Iov a răspuns Domnului zicând: "Știu că poți să faci orice și că nu este nici un gând care să nu ajungă pentru Tine faptă. Cine cutează, ai zis Tu, să bârfească planurile Mele, din lipsă de înțelepciune? Cu adevărat, am vorbit fără să înțeleg despre lucruri prea minunate pentru mine și nu știam. Ascultă - ai spus Tu iar - și Eu voi vorbi, te voi întreba și tu îmi vei da lămuriri. Din spusele unora și altora auzisem despre Tine, dar acum ochiul meu Te-a văzut.

Din Proorocia lui Isaia (50:4-11), citire:

Domnul Dumnezeu Mi-a dat Mie limbă de ucenic, ca să știu să grăiesc celor deznădăduiți. În fiecare dimineață El deșteaptă, trezește urechea Mea, ca să ascult ca un ucenic. Domnul Dumnezeu Mi-a deschis urechea, dar Eu nu M-am împotrivit și nici nu M-am dat înapoi. Spatele l-am dat spre bătaii și obrajii mei spre palmui, și fata Mea nu am ferit-o de rușinea scuișărilor. Și Domnul Dumnezeu Mi-a venit în ajutor și n-am fost făcut de ocară. De aceea am și întărit fața Mea ca o cremene, căci știam că nu voi fi făcut de ocară.

Apărătorul Meu este aproape. Cine se judecă cu Mine? Să ne măsurăm împreună! Cine este potrivnicul Meu? Să se apropie! Iată, Domnul Dumnezeu îmi este întru ajutor; cine Mă va osândi? Iată, ca un veșmânt vechi toți se vor prăpădi și molia îi va mânca! Cine din voi se teme de Domnul să asculte glasul Slugii Sale! Cel care umblă în întuneric și fără lumină să nădăjduiască întru numele Domnului și să se bizuie pe Dumnezeul lui! Voi toți, care aprindeți focul și pregătiți săgeți arzătoare, aruncați-vă în focul săgeților voastre pe care l-ați aprins! Din mâna Mea vi se întâmplă una ca aceasta; pe patul durerii veți fi culcați!

Apoi Ectenia mică. Sfinte Dumnezeule...

Prochimenul Apostolului, glasul al 7-lea:

Ridicatu-s-au împărații pământului și căpeteniile s-au adunat împreună, împotriva Domnului și a Unsului Său.

Stih: Pentru ce s-au întărâtat neamurile, și popoarele au cugetat cele deșarte.

APOSTOLUL

Din epistola întâia către Corinteni (11:23-32) a Sfântului Apostol Pavel citire:

Fraților, eu de la Domnul am primit ceea ce v-am dat și vouă: Că Domnul Iisus, în noaptea în care a fost vândut, a luat pâine și, mulțumind, a frânt și a zis: Luați, mâncați; acesta este trupul Meu care se frânge pentru voi. Aceasta să faceți spre pomenirea Mea. Asemenea și paharul după Cină, zicând: Acest pahar este Legea cea nouă întru sângele Meu. Aceasta să faceți ori de câte ori veți bea, spre pomenirea Mea. Căci de câte ori veți mânca această pâine și veți bea acest pahar, moartea Domnului vestiți până când va veni. Astfel, oricine va mânca pâinea aceasta sau va bea paharul Domnului cu nevrednicie, va fi vinovat față de trupul și sângele Domnului. Să se cerceteze însă omul pe sine și așa să mănânce din pâine și să bea din pahar. Căci cel ce mănâncă și bea cu nevrednicie, osândă își mănâncă și bea, nesocotind trupul Domnului. De aceea, mulți dintre voi sunt neputincioși și bolnavi și mulți au murit. Căci de ne-am fi judecat noi înșine, nu am mai fi judecați. Dar, fiind judecați de Domnul, suntem pedepsiți, ca să nu fim osândiți împreună cu lumea.

Aliluia, glasul al 6-lea:

Fericit este cel ce caută la sărac și la sărman.

Stih: Chiar omul cu care eram în pace, în care am nădăjduit, care a mâncat pâinea mea, a ridicat împotriva mea călcâiul.

Evangelhia de la Matei (26:2-20 + Ioan 13:3-17; Matei 26:21-39; Luca 22:43-45a; Matei 26:40-27:2).

Și, mai departe, dumnezeiasca Liturghie a Marelui Vasile. În loc de cântarea Heruvicului, se cântă acest tropar, glasul al 6-lea:

Cinei Tale celei de taină, astăzi Fiul lui Dumnezeu părtaș mă primește; că nu voi spune vrăjmașilor Tăi taina Ta, nici sărutare Îți voi da ca Iuda. Ci ca tâlharul mă mărturisesc Ție: Pomenește-mă Doamne, întru împărăția Ta.

Iar în locul Axionului, se cântă irmosul Cântării a 9-a: Din ospățul Stăpânului... Și în loc de Chinonic, se cântă iarăși troparul: Cinei Tale celei de taină...

Și când se împărtășesc cu dumnezeieștile taine, se cântă de multe ori, până se împărtășesc toți. Și în loc de: Să se umple gura noastră de lauda Ta, Doamne... se zice tot troparul de mai sus.

După rugăciunea din spatele Amvonului, în mănăstiri și catedrale se poate face rânduiala spălării picioarelor (după rânduiala din Triod), apoi se dă anafura și se face apolisul. Iar la masă se mănâncă cu untdelemn și se bea vin.

PAVECERNIȚA MICĂ

La care se cântă Tricântarea lui Andrei Criteanul.

Cântarea a 5-a, glasul al 8-lea:

Irmosul:

Întunericul sufletului meu risipește-l, Dătătorule de lumină, Hristoase Dumnezeule, Cel ce ai gonit întunericul cel mai dinainte al adâncului, și-mi dăruiește lumina poruncilor Tale, Cuvinte; ca dis-de-dimineată, să Te slăvesc pe Tine.

S-a înfrumusețat cina și Ți s-a gătit Paștile, precum ai zis Hristoase; dar Iuda se învăța spre vânzarea Ta și fiind cu Tine, afară se unea cu iubirea de argint pentru prețul Tău.

Se scoală de la cină, și cu fota își încinge mijlocul de voie Hristos și își pleacă grumajii, dar Petru grăia: Niciodată nu vei spăla picioarele mele, Făcătorul meu; spală-le însă!

A primit pâine în mâini spre vânzarea Ta Iuda, vicleanul ucenic, care Te-a și vândut cu vicleșug; după ce și el și-a întins picioarele, pe care Însuși le-ai spălat și le-ai șters cu fota.

Cu sărutare vicleană își deschidea atunci gura către Tine Iuda, sărutând Trupul Tău și grăind: Bucură-Te, Învățătorule! - el, vânzătorul, sluga și vicleanul.

Petru văzând cele ce se petreceau atunci, de spaimă fiind cuprins, fiind întrebat de o slujnică, s-a lepădat de Tine, Domnul, nu numai precum ai zis, ci precum ai știut, Cel ce toate le știi.

Este palmuit Ziditorul și bătută zidirea prin batjocorirea Lui; este lovit de voie cu trestie, și cele din înălțime se pleacă; este scuipat Judecătorul, și toate temeliele pământului se clatină.

Slavă...

Cu spini se încununează Dumnezeu, Care înfrumusețează tot pământul cu flori; primește răni și cu îndelungă-răbdare rabdă ocări; poartă porfiră de ocară, și toate le rabdă și pătimește cu trupul, Dumnezeu fiind.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Să strige Ioan spunând prin învățătura sa dumnezeiasca Ta întrupare; că adică, Cuvântul trup S-a făcut din Fecioară cu neschimbare, și a rămas cu firea Dumnezeu precum era, nedespărțindu-se de sânurile Părintelui.

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

Cel ce acoperi cu ape cele mai pe deasupra ale Tale, Cel ce pui mării hotar nisipul și toate le ții, pe Tine Te laudă popoarele, pe Tine Te slăvește lumea, Ție-Ți aduce toată făptura cântare, ca Făcătorului tuturor în veci.

Cel ce îmbraci cerul cu nori, Iisuse, și împărățești pe scaunul slavei cu Părintele cel veșnic, Tu, luând ștergarul, Te-ai încins, ca să speli picioarele cele de țărână, tot foc fiind, Cuvinte, măcar de Te-ai și întrupat.

După ce a spălat picioarele tuturor, a șezut Iisus zicând ucenicilor Săi: Ați văzut ce am făcut Eu acum? Pildă de smerenie dându-vă tuturor, ca cel ce va voi a fi întâi, să fie mai pe urmă decât toți cu voirea.

Iată curați sunteți dar nu toți, a zis Hristos prietenilor care ședea la cină; iar ei se întrebau întru sine neînțelegând cuvântul. Mai apoi Domnul a spus numele vânzătorului.

După ce a grăit acestea, Hristos a venit la muntele Măslinilor, împreună cu ucenicii și le zicea: Să mergem de aici! Că iată a sosit vânzătorul, și nimeni să nu se lepede de Mine, căci de voie pătimesc.

O, sărutare înșelătoare! „Bucură-Te, Învățătorule!”, zicea Iuda lui Hristos și, odată cu cuvântul, l-a vândut spre junghiere; și sărutarea era semnul ce dăduse celor fără de lege: „Pe Care eu Îl voi săruta, Acela este pe Care am făgăduit a-L da vouă”.

Prins ai fost, Dumnezeule al nostru, de poporul cel fără de lege, nicidecum împotriviindu-Te, nici strigând, Mielule al lui Dumnezeu; ci toate răbdându-le: a fi întrebat, a fi judecat, a fi bătut, a fi legat și a fi dus cu arme și cu lăncii la Caiafa.

Să se răstignească Iisus Hristos, striga poporul iudaic, cu preoții și cu cărturarii. O, popor necredincios! Ce a făcut Cel ce S-a arătat în lume? Că pe Lazăr l-a sculat din mormânt, și a făcut cale oamenilor către mântuire.

Înaintea judecății lui Pilat, poporul cel fără de lege răcnind, striga: Răstignește-L pe Acesta, și ne slobozește pe Varava, cel legat și ucigaș; și pe Hristos mai întâi bătându-L, ia-L, ia-L și cu tâlharii răstignește-L.

Binecuvântăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

O, nespusă pogorâre. O, negrăit sfat! Că foc fiind, ai spălat picioarele vânzătorului, Mântuitorule, și spălându-le, nu le-ai ars, și ai împărțit pâine la cină și tainica servire o ai învățat.

Și acum..., **a Născătoarei:**

O, auzire nouă! Dumnezeu este fiu al femeii! Nașterea fără sămânță, Maică fără de bărbat, și Cel născut Dumnezeu! O, minunată auzire! O, înfricoșătoare zămislire! O, nesticăcioasă naștere a Fecioarei! Cu adevărat toate sunt mai presus de minte și mai presus de știință.

Cântarea a 9-a:

Irmosul:

Bine este cuvântat Domnul Dumnezeul lui Israel, Cel ce a ridicat nouă corn de mântuire în casa lui David slugii Sale, întru care ne-a cercetat pe noi Răsăritul cel dintru înălțime, și ne-a îndreptat pe calea păcii.

Iarăși dormiți? A zis Hristos ucenicilor; privegheați, că s-a apropiat ceasul; sculați-vă să ne ducem, prietenii Mei; că iată, ucenicul vânzător având toată oastea, vine să Mă dea ucigașilor de oameni.

Sărutarea ta este vicleană, și închinăciunea amară; cui grăiești tu, înșelătorule, când zici: Bucură-te, Învățătorule! Prietene, zice Hristos, pentru ce ai venit? Dacă pentru a Mă săruta, pentru ce-Mi pui înainte cuțit uns cu miere?

Judecătorule nevinovat, de voie ai venit să stai, Hristoase, înaintea judecății lui Pilat, ca să ne scapi de datoriile noastre. Drept aceea ai răbdat, Bunule, a fi rănit cu trupul, ca toți să luăm mântuire.

Ia-L, ia-L, răstignește-L pe Cel ce se zice Hristos, strigau oarecând iudeii către Pilat. Iar acesta mâinile își spăla, și cu condei le scria vina Lui; vina Aceluia care dăruiește tuturor nemurire.

Cu zel strigau cei fără de lege: ia-L, ia-L, răstignește pe Hristos, și ca pe un osândit cereau a-L ucide. Au doară nu Acesta a înviat morții, a curățit leproșii, pe ceea ce-i curgea sânge o a tămăduit, și pe paralitici i-a îndreptat?

Ce rău a făcut de strigați foarte să fie răstignit Hristos? Însuși Pilat zicea către poporul cel nebun că vină nu află în El. Iar ei mai cu amar strigau: **Ia-L, ia-L, răstignește pe Mântuitorul tuturor.**

O, iudei fără de lege! O, popor neînțeleghător! Au nu vă aduceți aminte de minunile lui Hristos, de mulțimea tămăduirilor? Au n-ați simțit puterea Lui cea dumnezeiască? Dar precum mai înainte părinții voștri, așa și voi ați rămas împietriți.

Slavă...

Bătut fiind, Făcătorule al meu, pentru mine Te-ai dat a fi răstignit; ca mântuirea mea în mijlocul pământului lucrând-o, să izvorăști lumii viața, și să faci nemuritori prin sângele Tău cel cinstit, pe cei ce se închină Ție.

Și acum...

Mielușeaua Ta, Stăpâne, stând înaintea Crucii, Te tânguia pe Tine, Făcătorul tuturor, văzând a Ta îndelungă-răbdare. Pentru că de voie Te-ai născut cu trup și cu el toate patimile ai răbdat, ca să mântuiești lumea.

Și iarăși Irmosul: Bine este cuvântat Domnul... În amândouă stranele împreună. După Sfinte Dumnezeule... și Tatăl nostru... se zice Condacul: Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi... Și celelalte după obicei și Apolisul. Iar Pavcernița se citește la chilii.

SLUJBA SFINTELOR ȘI MÂNTUITOARELOR PATIMI ALE DOMNULUI IISUS HRISTOS

PRIVEGHEREA ÎN VINEREA MARE

LA UTRENIE

După cei șase Psalmi și ectenie, urmează: Aliluia, pe glasul al 8-lea, și troparul:

Când slăviții ucenici la spălarea Cinei s-au luminat, atunci Iuda cel rău credincios, cu iubirea de argint 'bolnăvindu-se s-a întunecat, și judecătorilor celor fără de lege, pe Tine, Judecătorul cel drept, Te-a dat. Privește dar, iubitorule de avuții, la Cel ce pentru acestea răstignire și-a agonisit. Fugi de sufletul nesățios, cel ce a îndrăznit unele ca acestea asupra Învățătorului. Cea ce ești spre toți bun, Doamne, slavă Ție.

Se cântă de trei ori, rar și cu cântare dulce. Apoi, ectenia mică, după care preotul sau diaconul: Și pentru ca să ne învrednicim noi a asculta Sfânta Evanghelia... Și citește Evanghelia de la Ioan (13:31b-18:1 sau, cel puțin, 13:31-38, 16:5-18:1).

La Evanghelia, în loc de Slavă Ție, Doamne, Slavă Ție!, se zice, înainte:

Slavă patimilor Tale, Doamne, slavă Ție!

Iar sfârșindu-se Evanghelia se zice:

Slavă îndelung-răbdării Tale, Doamne, slavă Ție!

Și îndată se cântă Antifoanele, repetând toate troparele.

ANTIFONUL 1, glasul al 8-lea:

Mai-marii popoarelor s-au adunat împreună, asupra Domnului și asupra Unsului Lui.

Cuvânt călcător de lege au pus asupra mea. Doamne, Doamne, nu mă lăsa pe mine.

Simțirile noastre curate să le aducem înaintea lui Hristos și, ca niște prieteni ai Lui, sufletele să le jertfim pentru Dânsul, și să nu ne sugrumăm cu grijile vieții, ca Iuda. Ci să strigăm în cămărilor sufletelor noastre: Tatăl nostru, Care ești în ceruri, izbăvește-ne pe noi de cel viclean.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Fecioară ai născut, ceea ce nu știi de nuntă, și Fecioară ai rămas, Maică nenuntită; Născătoare de Dumnezeu, Marie, roagă pe Hristos, Dumnezeul nostru, să ne mântuiască pe noi.

ANTIFONUL al 2-lea, glasul al 6-lea:

Alergat-a Iuda, zicând cărturarilor celor fără de lege: Ce-mi veți da mie, și eu Îl voi da pe El vouă? Iar în mijlocul celor ce se tocmeau, ai stat nevăzut Însuși Tu, de Care era tocmeala. Cunoscătorule de inimi, milostivește-Te spre sufletele noastre.

Cu milostenie să slujim lui Dumnezeu, ca Maria la cină, și să nu ne agonisim iubire de argint ca Iuda, ca să fim pururea cu Hristos Dumnezeu.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Nu înceta Fecioară rugând totdeauna pe Cel ce L-ai născut în chip de negrăit, ca pe un iubitor de oameni, să mântuiască din primejdii pe cei ce scapă la tine.

ANTIFONUL al 3-lea, glasul al 2-lea:

Pentru învierea lui Lazăr, Doamne, pruncii iudei au strigat Ție, Iubitorule de oameni, Osana! Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înțeleagă.

La cina Ta, Hristoase Dumnezeu, zis-ai mai înainte ucenicilor Tăi: Unul din voi va să Mă vândă. Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înțeleagă.

Întrebând Ioan, Doamne, cine este cel ce va să Te vândă, l-ai vădit pe acela prin pâine. Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înțeleagă.

Cu treizeci de arginți și cu sărutare vicleană, Te căutau iudeii să Te ucidă, Doamne; iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înțeleagă.

La spălarea Ta, Hristoase Dumnezeu, ai poruncit ucenicilor Tăi: Așa să faceți, precum vedeți. Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înțeleagă.

Privegheați și vă rugați ca să nu intrați în ispită, zis-ai ucenicilor Tăi, Hristoase Dumnezeu nostru. Iar Iuda cel fără de lege n-a vrut să înțeleagă.

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei:**

Mântuiește din primejdii pe robii tăi, Născătoare de Dumnezeu, că toți după Dumnezeu la tine scăpăm; ca și către un zid nestrucător și ocrotitoare.

SEDEALNA, glasul al 7-lea:

Ospătând la cină pe ucenici, și cunoscând vicleșugul vânzării, ai vădit la cina aceea pe Iuda, știindu-l pe el că nu se va îndrepta, și vrând ca să arăți tuturor, că Te-ai dat de bunăvoie, ca să răpești lumea de la cel străin: îndelung Răbdătorule, slavă Ție.

Apoi: Și pentru ca să ne învrednicim noi... **Și se citește a doua Evanghelie, de la Ioan (18:1-28).**

După Evanghelie se cântă:

ANTIFONUL al 4-lea, glasul al 5-lea:

Astăzi Iuda lasă pe Învățătorul și primește pe diavolul; se orbește cu patima iubirii de bani, cade din lumină întunecat. Că în ce chip ar fi putut vedea, cel ce a vândut pe luminătorul pentru treizeci de arginți? Iar nouă ne-a răsărit Cel ce a pățimit pentru lume. Către care să grăim: Cel ce ai pățimit și Te-ai îndurat de oameni, slavă Ție.

Astăzi Iuda se leapădă de cinstea lui Dumnezeu și se înstrăinează de har; fiind ucenic, se face vânzător: în obicei prietenesc ascunde vicleșug, și nebunește socotește că este mai bine a sluji iubirii de argint, decât dragostei Stăpânului, făcându-se călăuză adunării celei fără de lege. Iar noi având mântuire pe Hristos, pe Acesta să-L slăvim.

Să dobândim iubirea de frați, ca niște frați întru Hristos, iar nu nemilostivire către cei de aproape ai noștri. Ca să nu ne osândim ca sluga cea nemilostivă pentru bani, și ca Iuda căindu-ne fără de nici un folos.

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei:**

Preaslăvite s-au grăit de tine pretutindeni, Născătoare de Dumnezeu, Marie; că ai născut după trup pe Făcătorul tuturor, prealăudată care nu știi de nuntă.

ANTIFONUL al 5-lea, glasul al 6-lea:

Ucenicul tocmea prețul Învățătorului, și a vândut pe Domnul pentru treizeci de arginți cu sărutare vicleană, dându-L pe El celor fără de lege spre moarte.

Astăzi Făcătorul cerului și al pământului a zis ucenicilor Săi: S-a apropiat ceasul și a sosit Iuda, cel ce Mă vinde; nimeni să nu se lepede de Mine, văzându-Mă pe Cruce în mijlocul a doi tâlhari. Că pătimesc ca un om, și mântuiesc ca un iubitor de oameni, pe cei ce cred întru Mine.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Ceea ce ai zămislit în chip de negrăit în veacul cel mai de pe urmă, și ai născut pe Ziditorul tău, pe Acela roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

ANTIFONUL al 6-lea, glasul al 7-lea:

Astăzi veghează Iuda să vândă pe Domnul, pe Mântuitorul lumii, Cel mai înainte de veci, pe Cel ce a săturat mulțime de oameni cu cinci pâini. Astăzi cel fără de lege se leapădă de Învățătorul; și fiind ucenic a dat pe Stăpânul, a vândut cu bani pe Cel ce a sărutat cu mană pe om.

Astăzi au pironit pe Cruce iudeii pe Domnul, Care a tăiat marea cu toiagul și i-a povățuit în pustie. Astăzi au împuns cu sulița coasta Celui ce a rănit Egiptul cu bățai pentru ei, și au adăpat cu fiere pe Cel ce le-a plouat mană de mâncare.

Doamne, venind spre patima cea de voie, ai zis ucenicilor Tăi: De n-ați putut priveghea un ceas împreună cu Mine, cum v-ați făgăduit că veți muri pentru Mine? Vedeți măcar pe Iuda cum nu doarme, ci se nevoiește să Mă dea celor fără de lege. Sculați de vă rugați! Să nu se lepede cineva de Mine, văzându-Mă pe Cruce. Îndelung Răbdătorule, slavă Ție.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Bucură-te Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ai încăput în pântecul tău pe Cel neîncăput în ceruri! Bucură-te, Fecioară, propovăduirea prorocilor, din care ne-a strălucit nouă Emanuel! Bucură-te, Maica lui Hristos Dumnezeu!

SEDEALNA, glasul al 7-lea:

Ce pricină te-a făcut, Iuda, vânzător al Mântuitorului? Au doară te-a despărțit din ceata Apostolilor? Au doară te-a lipsit de harul tămăduirilor? Au doară cinând împreună cu ceilalți, pe tine te-a gonit de la masă? Au doară picioarele celorlalți le-a spălat, iar ale tale nu le-a băgat în seamă? O, de cât bine te-ai făcut uitător! Iată gândul tău cel nemulțumitor se vedește, iar îndelungă-răbdarea cea neasemănată și mare mila Mântuitorului se propovăduiește.

Evanghelia a treia, de la Matei (26:57-75).

ANTIFONUL al 7-lea, glasul al 8-lea:

Doamne, răbdând toate, așa ai zis celor fără de lege ce Te-au prins: De ați și rănit pe păstorul, și ați risipit cele douăsprezece oi, pe ucenicii Mei, dar aș fi putut să aduc înainte mai mult decât douăsprezece legiuni de îngeri. Dar rabd îndelung, ca să se împlinescă cele ce am arătat vouă prin proorocii Mei, cele nearătate și ascunse. Doamne, slavă Ție.

De trei ori tăgăduindu-Te Petru, îndată a cunoscut ceea ce s-a zis lui; dar Ți-a adus Ție lacrimi de pocăință. Doamne, fii mie milostiv și mă mântuiește pe mine!

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Ca pe ceea ce este ușă de mântuire, și grădină veselitoare, și nor al luminii celei veșnice, să laudăm toți pe Sfânta Fecioară, zicându-i: Bucură-te!

ANTIFONUL al 8-lea, glasul al 2-lea:

Spune-ți călcătorilor de lege, ce ați auzit de la Mântuitorul nostru? Au n-a dat El legea și învățăturile prorocilor? Dar cum ați gândit să dați lui Pilat pe Dumnezeu, Cuvântul cel din Dumnezeu, și Izbăvitorul sufletelor noastre?

Să se răstignească! strigau cei ce se îndestulau pururea cu darurile Tale, și cereau pe făcătorul de rele în locul Făcătorului de bine, ucigașii dreptilor. Iar Tu tăceai, Hristoase, suferind necuviința lor, vrând să pătimești și să ne mântuiești pe noi, ca un iubitor de oameni.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Pentru că nu avem îndrăznire pentru multe păcatele noastre, tu pe Cel ce S-a născut din tine roagă-L, Născătoare de Dumnezeu Fecioară; că mult poate rugăciunea Maicii, spre bunăvoința Stăpânului. Nu trece cu vederea rugăciunile păcătoșilor, Precurată; că Milostiv este, și poate să mântuiască, Cel ce a primit a pătimi pentru noi.

ANTIFONUL al 9-lea, glasul al 3-lea:

Pus-au treizeci de arginți prețul Celui prețuit, pe Care L-au prețuit fiii lui Israel; privegheați și vă rugați, ca să nu intrați în ispită, că duhul este osârduitor, iar trupul neputincios; pentru aceasta privegheați.

Datu-mi-au spre mâncarea Mea fiere, și în setea Mea M-au adăpat cu oțet; iar Tu, Doamne, înviază-mă și le voi răsplăti lor.

Slavă..., Și acum..., a Născătoarei:

Noi, cei din neamuri, te laudăm pe tine Precurată Născătoare de Dumnezeu, că ai născut pe Hristos, Dumnezeul nostru, Cel ce prin tine a liberat pe oameni din blestem.

SEDEALNA, glasul al 8-lea:

O, cum Iuda, cel ce era oarecând ucenic, a gândit vânzare asupra Ta! A cinat împreună cu vicleșug, vicleanul și nedreptul, și mergând a zis preoților: Ce-mi veți da mie și eu voi da vouă pe Acela, Care a stricat legea și a spurcat Sâmbăta. Îndelung Răbdătorule Doamne, slavă Ție.

Apoi Evanghelia a patra, de la Ioan (18:28-19:16a).

ANTIFONUL al 10-lea, glasul al 6-lea:

Cel ce Se îmbracă cu lumina ca și cu o haină, stat-a gol la judecată, și a primit palme peste obraz, din mâinile pe care le-a zidit. Și poporul cel călcător de lege a răstignit pe Domnul slavei pe Cruce. Atunci s-a rupt catapeteasma Templului; soarele s-a întunecat, nesuferind să vadă batjocorit pe Dumnezeu, de Care se cutremură toate. Aceluia să ne închinăm.

Ucenicul s-a lepădat, iar tâlharul a strigat: Pomenește-mă, Doamne, întru împărăția Ta!

Slavă..., Și acum..., a **Născătoarei:**

Împacă lumea, Doamne, Cel ce bine ai voit a lua trup din Fecioară pentru robi; ca să Te laudăm cu un glas, Iubitorule de oameni.

ANTIFONUL al 11-lea, glasul al 6-lea:

Pentru binele pe care l-ai făcut Hristoase, neamului iudaic, Te-au osândit să Te răstignească, adăpându-Te cu oțet și fiere. Ci le dă lor, Doamne, după faptele lor, că n-au cunoscut milostivirea Ta.

N-au fost îndestulate, Hristoase, mulțimile iudaice cu vânzarea, ci încă clătinau cu capetele, aducându-Ți batjocură și hulă. Ci le dă lor, Doamne, după faptele lor, pentru că au gândit asupra Ta deșertăciune.

Nici pământul care s-a cutremurat, nici pietrele care s-au despiciat, n-au plecat pe iudei; nici catapeteasma Templului, nici învierea morților. Ci le dă lor, Doamne, după faptele lor, că au gândit asupra Ta deșertăciune.

Slavă..., Și acum..., a **Născătoarei:**

Știm că S-a întrupat din tine Dumnezeu, Născătoare de Dumnezeu, ceea ce una ești curată, una binecuvântată; pentru aceasta laudându-ne neîncetat, pe tine te mărim.

ANTIFONUL al 12-lea, glasul al 8-lea:

Acestea zice Domnul către iudei: Poporul Meu, ce am făcut vouă? Sau cu ce v-am supărat? Pe orbii voștri i-am luminat, pe cei leproși i-am curățit, pe bărbatul cel ce era în pat l-am îndreptat. Poporul meu, ce am făcut vouă? Și cu ce Mi-ați răsplătit? În loc de mană, cu fiere; în loc de apă, cu oțet; în loc ca să Mă iubiți, pe Cruce M-ați pironit. De acum nu voi mai răbda; chema-voi neamurile Mele, și acelea Mă vor preaslăvi împreună cu Tatăl și cu Duhul, și Eu le voi dărui viață veșnică.

Astăzi catapeteasma Templului se rupe, spre mustrea calcătorilor de lege, și soarele își ascunde razele sale, văzând pe Stăpânul răstignit.

Legiuitori ai lui Israel, iudei și farisei, ceata Apostolilor strigă către voi: Iată, Templul pe care l-ați stricat voi; iată, Mielul pe Care L-ați răstignit, și L-ați dat mormântului. Dar a înviat cu puterea Sa. Nu vă înșelați iudei, că El este Cel ce v-a izbăvit prin mare și v-a hrănit în pustie. Acesta este viața, lumina și pacea lumii.

Slavă..., Și acum..., a **Născătoarei:**

Bucură-te, ușa Împăratului slavei, prin care a trecut Însuși cel Preaînalt, și a lăsat-o iarăși pecetluită, spre mântuirea sufletelor noastre!

SEDEALNA, glasul al 8-lea:

Când ai stat înaintea Caiafei, Dumnezeule, și ai fost dat lui Pilat Tu, Judecătorul, puterile cerești s-au clătinat de frică; și când Te-ai înălțat pe lemn în mijlocul a doi tâlhari, ai fost socotit cu cei fără de lege, Cel ce ești fără de păcate, ca să mântuiești pe om. Îndelung Răbdătorule, Doamne, slavă Ție.

Apoi Evanghelia a cincea, de la Matei (27:3-32).

ANTIFONUL al 13-lea, glasul al 6-lea:

Adunarea iudeilor Te-a cerut la Pilat să Te răstignească, Doamne. Și neaflând vină întru Tine, a slobozit pe vinovatul Varava; iar pe Tine, Cel drept, Te-a judecat spre pierdere, agonisindu-și păcatul uciderii. Ci dă-le lor, Doamne, răsplătirea lor, că au cugetat asupra Ta cele deșarte.

Cel de Care toate se înfricoșează și se cutremură, și pe Care toată limba Îl laudă, pe Hristos, puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu, preoții L-au lovit cu palme peste obraz și I-au dat fiere. Și toate a primit a le pătimi, vrând să ne mântuiască pe noi de fărădelegile noastre, cu sângele Său, ca un iubitor de oameni.

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei:**

Născătoare de Dumnezeu, ceea ce ai născut prin cuvânt, mai presus de cuvânt, pe Făcătorul tău, pe Acela roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

ANTIFONUL al 14-lea, glasul al 8-lea:

Doamne, Cel ce ai primit însoțitor pe tâlhar, care și-a întinat mâinile în sânge, numără-ne și pe noi împreună cu el, ca un bun și de oameni iubitor.

Puțin glas a slobozit tâlharul pe cruce, și mare credință a aflat. Într-o clipeală s-a mântuit, și întâi el deschizând ușile raiului, a intrat. Cel ce ai primit pocăința aceluia, Doamne, slavă Ție.

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei:**

Bucură-te, ceea ce ai primit prin înger bucuria lumii! Bucură-te, ceea ce ai născut pe Făcătorul tău și Domnul! Bucură-te, ceea ce te-ai învrednicit a fi Maică a lui Hristos Dumnezeu!

ANTIFONUL al 15-lea, glasul al 6-lea:

(în tradiția greacă și românească, în acest moment se scoate Crucea în mijlocul bisericii)

Aceasta se cântă de amândouă stranele împreună, stih după stih:

Astăzi a fost atârnat pe lemn, Cel ce a atârnat pământul pe ape (**de trei ori**). Cu cunună de spini a fost încununat Împăratul îngerilor. Cu porfiră mincinoasă a fost îmbrăcat Cel ce îmbracă cerul cu nori. Lovire peste obraz a luat Cel ce a slobozit în Iordan pe Adam. Cu piroane a fost pironit Mirele Bisericii. Cu sulița a fost împuns Fiul Fecioarei! *Închinămu-ne patimilor Tale, Hristoase (**de trei ori**). Arată-ne nouă și slăvită învierea Ta.

Să nu prăznuim ca iudeii, că Paștile noastre, Hristos, pentru noi S-a jertfit. Ci să ne curățim pe noi înșine de toată întinăciunea și curat să ne rugăm Lui: Înviază Doamne, mântuiește-ne pe noi, ca un iubitor de oameni.

Crucea Ta, Doamne, este viață și înviere poporului Tău; și spre ea nădăjduind, Te lăudăm pe Tine Dumnezeul nostru; Cel ce Te-ai răstignit pentru noi, miluiește-ne pe noi.

Slavă..., Și acum..., **a Născătoarei:**

Văzându-Te, Hristoase, răstignit ceea ce Te-a născut a grăit: Ce taină străină este aceasta ce văd. Fiul meu? Cum mori fiind pironit cu trupul pe lemn, Dătătorule de viață?

SEDEALNA, glasul al 4-lea:

Podobie: Degrabă ne întâmpină...

Răscumpăratu-ne-ai pe noi din blestemul legii cu scump sângele Tău, pe cruce fiind pironit și cu sulița împuns, nemurire ai izvorât, oamenilor, Mântuitorul nostru, slavă Ție.

Apoi Evanghelia a șasea, de la Marcu (15:16-32a).

Apoi Fericirile. Se pun nouă stihiri, glasul al 4-lea:

Întru împărăția Ta pomenește-ne pe noi, Doamne, când vei veni întru împărăția Ta.

Fericiți cei sărăci cu duhul, că a acelora este împărăția cerurilor.

Fericiți cei ce plâng, că aceia se vor mângâia.

Fericiți cei blânzi, că aceia vor moșteni pământul.

Fericiți cei ce flămânzesc și însetoșează de dreptate, că aceia se vor sătura.

Prin lemn a fost izgonit Adam din rai, iar prin lemnul Crucii tâlharul în rai s-a sălășluit. Că acela gustând, a călcat porunca Făcătorului; iar acesta împreună răstignindu-se, a mărturisit Dumnezeu pe Cel ce se tănuia. Pomenește-ne și pe noi, Mântuitorule, întru Împărăția Ta.

Fericiți cei milostivi, că aceia se vor milui.

Pe Făcătorul Legii L-au cumpărat cel fără de lege de la ucenic și, ca pe un călcător de Lege, L-au pus de față înaintea Judecății lui Pilat, strigând: Răstignește-L!, pe Cel ce le-a dat lor mană în pustie. Iar noi urmând tâlharului celui drept, să grăim cu credință: Pomenește-ne și pe noi, Mântuitorule, întru Împărăția Ta.

Fericiți cei curați cu inima, că aceia vor vedea pe Dumnezeu.

Mulțimea ucigătorilor de Dumnezeu, neamul iudeilor cel fără de lege, nebunește striga către Pilat: Răstignește pe Hristos, Cel nevinovat! Și mai mult cereau ei pe Varava. Iar noi grăiam cu glasul tâlharului celui recunoscător: Pomenește-ne și pe noi, Mântuitorule, întru Împărăția Ta.

Fericiți făcătorii de pace, că aceia fiii lui Dumnezeu se vor chema.

Coasta Ta cea purtătoare de viață, revărsându-se ca un izvor din Eden, adapă, Hristoase, Biserica Ta, ca pe un rai cuvântător; de unde împărțindu-se ca la început în patru Evanghelii, adapă lumea veselind făptura și învățând neamurile să se închine cu credință Împărăției Tale.

Fericiți cei prigoniți pentru dreptate, că a acelora este Împărăția cerurilor.

Răstignitu-Te-ai pentru mine, ca să-mi izvorăști mie iertare; împunsu-Te-ai în coastă, ca să-mi țășnești pâraie de viață; cu piroane Te-ai pironit, ca, prin adâncul patimilor Tale, crezând eu înălțimii puterii Tale, să-Ți cânt: Dătătorule de viață, Hristoase, slavă și Crucii Tale, și Patimii Tale, Mântuitorule.

Fericiți veți fi, când vă vor ocări și vă vor prigoni și, mințind, vor zice tot cuvântul rău împotriva voastră, din pricina Mea.

Când Te-ai răstignit, Hristoase, toată făptura văzându-Te s-a cutremurat; temeliile pământului s-au clătinat de frica puterii Tale, luminătorii s-au ascuns, și catapeteasma Templului s-a rupt; munții s-au cutremurat și pietrele s-au despiciat, și tâlharul cel credincios grăiește cu noi, Mântuitorule: Pomenește-ne întru Împărăția Ta.

Bucurați-vă și vă veseliți, că plata voastră multă este în ceruri.

Zapisul nostru l-ai rupt, Doamne, și socotindu-Te între cei morți, ai legat pe tiranul cel de acolo, scăpând pe toți din legăturile morții, cu învierea Ta; prin care ne-am luminat, Doamne, Iubitorule de oameni, și grăim Ție: Pomenește-ne și pe noi, Mântuitorule, întru Împărăția Ta.

Slavă..., **a Treimii:**

Pe Tatăl și pe Fiul și pe Duhul Sfânt, toți credincioșii cu un gând după vrednicie a slăvi să ne rugăm; Unimea Dumnezeirii ce este în trei ipostasuri, care rămâne neamestecată, singură prin sine, nedespărțită și neapropiată, prin care ne izbăvim de focul pedepsei.

Și acum..., **a Născătoarei:**

Pe Maica Ta, Hristoase, care Te-a născut fără sămânță după trup, și a rămas adevărat fecioară nestrucată și după naștere, pe aceasta aducem Ție spre rugăciune, Stăpâne mult Milostive, ca să se dăruiască iertare de greșeli, celor ce strigă pururea: Pomenește-ne și pe noi, Mântuitorule, întru Împărăția Ta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Împărțit-au hainele Mele între ei și pentru cămașa Mea au aruncat sorți.

Stih: Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, ia aminte la mine; pentru ce m-ai părăsit?

Evanghelia a șaptea de la Matei (27:33-54). Apoi Psalmul 50 și după acesta, Evanghelia opta, de la Luca (23:32-49).

TRICÂNTAREA

Alcătuire a lui Cosma.

Irmosul de două ori și troparele pe 12 și pe urmă irmosul într-amândouă stranele împreună.

Cântarea a 5-a, glasul al 8-lea:

Irmosul:

La Tine alerg dis-de dimineață, Cel ce pentru milostivire Te-ai deșertat pe Tine, Cel neschimbat, pentru cel căzut, și până la patimă Te-ai plecat, Cel ce ești fără de patimă, Cuvinte al lui Dumnezeu; pace dă-mi mie, Iubitorule de oameni.

Dacă și-au spălat picioarele, și mai înainte s-au curățit cu împărtășirea dumnezeieștii Tale Taine, Hristoase, slujitorii Țăi s-au suit acum împreună cu Tine din Sion, la muntele cel mare al Măslinilor, laudându-Te pe Tine, Cel ce ești iubitor de oameni.

Zis-ai: Vedeți prietenilor, nu vă tulburați; acum s-a apropiat ceasul ca să fiu prins, și să fiu dat morții de mâinile celor fără de lege; și toți vă veți risipi, lăsându-Mă pe Mine. Însă vă voi aduna iarăși, ca să Mă vestiți pe Mine cel iubitor de oameni.

CONDAC, glasul al 8-lea:

Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi, veniți toți să-L lăudăm, că pe Acela L-a văzut Maria pe lemn și a zis: Deși rabzi răstignire, Tu ești Fiul și Dumnezeuul meu.

ICOS

Văzând mieluseaua, Maria, pe Mielușelul său tras spre junghiere, mergea după El zdrobită, împreună și cu alte femei, strigând așa: Unde mergi, Fiule? Pentru ce faci această călătorie grabnică? Au doară este iarăși altă nuntă în Cana, și acolo Te grăbești acum, ca să le mai faci lor vin din apă? Oare, merge-voi cu Tine Fiule, sau voi aștepta mai bine? Dă-mi cuvânt, Cuvinte; nu mă trece tăcând, Cel ce m-ai păzit curată; că Tu ești Fiul și Dumnezeuul meu.

Cântarea a 8-a:**Irmosul:**

Chipul răutății celei protivnice lui Dumnezeu, dumnezeieștii tineri l-au dat pe față; iar asupra lui Hristos întărâtându-se adunarea cea fără de lege, sfătuieste cele deșarte și gândește să ucidă pe Cel ce ține viața în mână. Pe Care toată făptura Îl binecuvântează, slăvindu-L în veci.

Zis-ai, Hristoase, ucenicilor: Scuturați acum somnul de pe pleoape și la rugăciune privegheați, ca să nu pieriți întru ispită; și mai vârtos tu, Simone, că celui mai tare este ispita mai mare; înțelege-Mă, Petre, pe Mine, pe Care toată făptura Mă binecuvântează, slăvindu-Mă în veci.

Cuvânt necucernic niciodată nu voi scoate din buzele mele, Stăpâne, zis-a Petru. Cu Tine voi muri ca un recunoscător, de s-ar și lepăda de Tine toți. Că nu trupul și sângele, ci Tatăl Tău Te-a descoperit mie, pe Care toată făptura Te binecuvântează, slăvindu-Te în veci.

Adâncul înțelepciunii celei dumnezeiești și al științei, cu totul l-ai cercat, și noianul judecăților Mele nu l-ai ajuns, omule, a zid Domnul. Deci fiind trup, nu te lăuda, că de trei ori te vei lepăda de Mine, pe Care toată făptura Mă binecuvântează, slăvindu-Mă în veci.

Te lepezi, Simone Petre, de ceea ce vrei să faci curând, precum s-a zis. Ci fără zăbavă venind la tine o slujnică te va spăimânta, a zis Domnul. Dar plângând cu amar, Mă vei afla milostiv pe Mine, pe Care toată făptura Mă binecuvântează, slăvindu-Mă în veci.

Ceea ce ești mai cinstită... **cu stihurile obișnuite nu se cântă.**

Cântarea a 9-a:**Irmosul:**

Pe cea mai cinstită decât heruvimii și mai slăvită fără de asemănare decât serafimii, care fără stricăciune pe Dumnezeu Cuvântul a născut; pe tine, cea cu adevărat Născătoare de Dumnezeu, te mărim.

Ceata cea pierzătoare a celor ce urau pe Dumnezeu, adunarea celor plini de răutăți, a ucigașilor de Dumnezeu, a venit asupra Ta, Hristoase, și Te-au târât ca pe un nedrept, pe Tine, Ziditorul tuturor, pe Care Îl slăvim.

Necunoscând nelegiuții legea, și citind în zadar glasurile proorocilor, ca pe o oaie Te-au târât pe Tine, Stăpânul tuturor, ca să Te junghie fără dreptate pe Tine pe Care Te slăvim.

Preoții și cărturarii împreună fiind răniți de răutatea cea ucigătoare de sine, au predat păgânilor ca un dar Viața să o ucidă, adică pe Cel ce este din fire Dătător de viață, pe Care-L slăvim.

Înconjuratu-Te-au ca niște câini mulți, și Te-au lovit, Împărate, cu palme peste obraz, și Te-au întrebat mărturisind minciuni asupra Ta; și toate răbdând, pe toți i-ai mântuit.

Irmosul: Pe cea mai cinstită...

Apoi LUMINÂNDA, de trei ori:

Întru o zi ai învrednicit, Doamne, pe tâlharul în rai; și pe mine luminează-mă cu lemnul Crucii, și mă mântuiește.

Apoi Evanghelia a noua, de la Ioan (19:25-37).

Și îndată: Toată suflarea să laude pe Domnul..., **pe glasul al 3-lea:**

Se pun stihirile pe patru și se cântă aceste idiomele, glasul al 3-lea.

Două lucruri și rele a făcut fiul meu cel întâi-născut, Israel; pe Mine, Izvorul apei vieții, M-a părăsit, și și-a săpat sieși fântână surpată. Pe Mine M-a răstignit pe lemn, iar pe Varava l-a cerut și l-a slobozit. Spăimântatu-s-a cerul de aceasta, și soarele și-a ascuns razele; iar tu, Israele, nu te-ai rușinat, ci morții M-ai dat. Iartă-le lor, Părinte Sfinte, că nu știi ce au făcut (de două ori**).**

Fiecare mădular al sfântului Tău trup a răbdat ocară pentru noi; capul a răbdat spini; fața scuiări; obrazul, loviri cu palme; gura, gustarea oțetului celui amestecat cu fiere; urechile, hulele cele păgânești; spatele, biciuiri și mâna, trestie; întinsorile a tot trupul pe cruce, sulită. Cel ce ai pătimit pentru noi, și ne-ai mântuit pe noi din patimi; Care Te-ai smerit pentru noi, prin iubirea Ta de oameni, și ne-ai înălțat, Atotputernice Mântuitorule, miluiește-ne pe noi.

Răstignindu-Te Tu, Hristoase, toată făptura văzând s-a cutremurat; temeliile pământului s-au clătinat de frica puterii Tale. Că înălțându-Te astăzi se pierde neamul iudaic. Catapeteasma Templului s-a rupt în două și morții din morminte au înviat; iar Maica Ta, stând lângă Tine, a strigat, plângând ca o maică și zicând: Cum nu voi plânge și nu mă voi bate în piept, văzându-Te pe Tine atârnat pe lemn, gol ca un vinovat? Cel ce ai fost răstignit și ai fost îngropat și ai înviat din morți, Doamne, slavă Ție.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Dezbrăcatu-M-au pe Mine de hainele Mele, și M-au îmbrăcat cu haină roșie; pus-au pe capul Meu cunună de spini, și Mi-au dat trestie în mâna cea dreaptă, ca să-i sfărâm pe ei ca pe vasele olarului.

Și acum..., asemenea:

Spatele Meu l-am dat spre băți și fața Mea nu am întors-o de la scuiări. Înaintea judecății lui Pilat am stat, și răstignire am răbdat, pentru mântuirea lumii.

Apoi Evanghelia a zecea de la Marcu (15:43-47).

Apoi Doxologia zilelor de rând (citită) și îndată, ectenia: Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineață Domnului... **Ecfonisul:** Că Dumnezeu mililor...

Și îndată, Evanghelia a unsprezecea, de la Ioan (19:38-42).

Apoi se cântă Stihovna, stihiri idiomele, într-amândouă stranele împreună:

Glasul 1:

Toată făptura s-a schimbat de frică, văzându-Te pe Tine, Hristoase, pe Cruce răstignit. Soarele s-a întunecat și temeliiile pământului s-au cutremurat. Toate au pățimit împreună cu Tine, Cel ce ai zidit toate; Cel ce ai răbdat de voie pentru noi, Doamne, slavă Ție.

Stih: Împărțit-au hainele Mele între ei și pentru cămașa Mea au aruncat sortii.

Glasul al 2-lea:

Poporul cel nelegiuit și nedrept, pentru ce cugetă cele deșarte? Pentru ce a judecat spre moarte pe Cel ce este viața tuturor? Minune mare! Făcătorul lumii s-a dat în mâinile celor fără de lege și s-a înălțat pe lemn, Iubitorul de oameni, ca să slobozească din iad pe cei legați care strigă: Îndelung Răbdătorule, Doamne, slavă Ție.

Stih: Dat-au spre mâncarea Mea fiere și spre setea Mea M-au adăpat cu oțet.

Astăzi văzându-Te pe Tine, Cuvinte, atârând pe Cruce, Fecioara cea fără prihană, tânguindu-se cu milă ca o maică, s-a rănit la inimă cu amar, și suspinând cu durere din adâncul sufletului, zgâriindu-și obrazul, se chinuia; de aceea în piept bătându-se striga cu jale: Vai mie, Dumnezeiescule Fiule! Vai mie, Lumina lumii! Cum ai apus de la ochii mei, Mielul lui Dumnezeu? Pentru care oștile celor fără de trupuri erau cuprinse de spaimă, zicând: Cel ce ești necuprins, Doamne, slavă Ție!

Stih: Iar Dumnezeu, Împăratul nostru, mai înainte de veci a făcut mântuire în mijlocul pământului.

Pe lemn răstignit văzându-Te, Hristoase, pe Tine, Făcătorul și Dumnezeuul tuturor, ceea ce Te-a născut fără sămânță, a strigat cu amar: Fiul meu, unde a apus frumusețea chipului Tău? Nu sufăr a Te vedea răstignit fără dreptate. Însă grăbește de Te scoală, ca să văd și eu învierea Ta din morți, cea de a treia zi.

Slavă..., glasul al 8-lea:

Doamne, suindu-Te pe Cruce, a căzut frică și cutremur asupra făpturii; de vreme ce și pământul l-ai oprit să nu înghită pe cei ce Te-au răstignit, și iadului ai poruncit să sloboadă din sine pe cei legați. Judecătorule al celor vii și al celor morți, Cel ce spre înnoirea oamenilor ai venit, să dai viață iar nu moarte, Iubitorule de oameni slavă Ție.

Și acum...

Acum se întinge condeiul hotărârii de Judecată de la Judecătorii cei nedreți și Iisus se judecă și se osândește spre răstignire, și împreună pătimește făptura, văzând pe Domnul pe Cruce; Cel ce pătimește după firea trupului pentru mine, Bunule Doamne, slavă Ție.

Apoi Evanghelia a douăsprezecea, de la Matei (27:62-66).

Apoi: Bine este a ne mărturisi Domnului... Sfinte Dumnezeule... **După** Tatăl nostru...

Troparul, glasul al 4-lea:

Răscumpăratu-ne-ai pe noi din blestemul legii, cu scump sângele Tău. Pe Cruce pironindu-Te și cu sulița împungându-Te, nemurire ai izvorât oamenilor, Mântuitorul nostru, slavă Ție.

Apoi ectenia obișnuită și apolisul.

RÂNDUIALA CEASURILOR

ÎN SFÂNTA ȘI MAREA ZI VINERI DIMINEAȚA

Alcătuire a lui Chiril, arhiepiscopul Alexandriei.

Dimineața, după Priveghere, preotul se îmbracă în epitrahil și felon, și binecuvântând începe.

CEASUL ÎNTÂI

Împărate ceresc..., Sfinte Dumnezeule..., Preasfântă Treime..., Tatăl nostru..., Doamne miluiește (de 12 ori), Slavă... Și acum..., Veniți să ne închinăm..., (de 3 ori), și se citesc acești Psalmi:

PSALMUL 5

Graiurile mele ascultă-le, Doamne! înțelege strigarea mea! Ia aminte la glasul rugăciunii mele, împăratul meu și Dumnezeuul meu, căci către Tine, mă voi ruga, Doamne! Dimineața vei auzi glasul meu; dimineața voi sta înaintea Ta și mă vei vedea. Că Tu ești Dumnezeu, Care nu voiești fărădelegea, nici nu va locui lângă Tine cel ce viclenește. Nu vor sta călcătorii de lege în preajma ochilor Tăi. Urât-ai pe toți cei ce lucrează fără de lege. Pierde-vei pe toți cei ce grăiesc minciuna; pe ucigaș și pe viclean îl urăște Domnul. Iar eu, întru mulțimea milei Tale, voi intra în casa Ta, închina-mă-voi spre sfânt locașul Tău, întru frica Ta. Doamne, povățuiește-mă întru dreptatea Ta din pricina dușmanilor mei! Îndreptează înaintea mea calea Ta. Că nu este în gura lor adevăr, inima lor este deșartă; groapă deschisă grumazul lor, cu limbile lor viclenesc. Judecă-i pe ei, Dumnezeule; să cadă din sfaturile lor; după mulțimea nelegiuirilor lor, alungă-i pe ei, că Te-au amărât, Doamne, și să se veselească toți cei ce nădăduiesc întru Tine; în veac se vor bucura și le vei fi lor sălaş și se vor lăuda cu Tine toți cei ce iubesc numele Tău. Că Tu vei binecuvânta pe cel drept, Doamne, căci cu arma bunei voiri ne-ai încununat pe noi.

PSALMUL 2

Pentru ce s-au întărit neamurile și popoarele au cugetat deșertăciuni? S-au ridicat împărații pământului și căpeteniile s-au adunat împreună împotriva Domnului și a unsului Său, zicând: "Să rupem legăturile lor și să lepădăm de la noi jugul lor". Cel ce locuiește în ceruri va râde de dânșii și Domnul îi va batjocori pe ei! Atunci va grăi către ei întru urgia Lui și întru mânia Lui îi va tulbura pe ei; Iar Eu sunt pus împărat de El peste Sion, muntele cel sfânt al Lui, vestind porunca Domnului. Domnul a zis către Mine: "Fiul Meu ești Tu, Eu astăzi Te-am născut! Cere de la Mine și-ți voi da neamurile moștenirea Ta și stăpânirea Ta marginile pământului. Le vei paște pe ele cu toiag de fier; ca pe vasul olarului le vei zdrobi!" Și acum împărați înțelegeți! învățați-vă toți, care judecați pământul! Slujiți Domnului cu frică și vă bucurați de El cu cutremur. Luați învățătură, ca nu cumva să Se mânie Domnul și să pieriți din calea cea dreaptă, când se va aprinde degrabă mânia Lui! Fericiți toți cei ce nădăduiesc în El.

PSALMUL 21

Dumnezeul meu, Dumnezeuul meu, ia aminte la mine, pentru ce m-ai părăsit? Departe sunt de mântuirea mea cuvintele greșelilor mele. Dumnezeuul meu, striga-voi ziua și nu vei auzi, și noaptea și nu Te vei gândi la mine. Iar Tu întru cele sfinte locuiești, lauda lui Israel. În Tine au nădăduit părinții noștri, nădăduit-au în Tine și i-ai izbăvit pe ei. Către Tine au strigat și s-au mântuit, în Tine au nădăduit și nu s-au rușinat. Iar eu sunt vierme și nu om, ocară oamenilor și defăimarea poporului. Toți cei ce m-au văzut m-au batjocorit, grăit-au cu buzele, clătinat-au capul zicând: "Nădăduit-a spre Domnul, izbăvească-l pe el,

mântuiescă-l pe el, că-l voiește pe el". Că Tu ești Cel ce m-ai scos din pântece, nădejdea mea, de la sânul maicii mele. Spre Tine m-am aruncat de la naștere, din pântecele maicii mele Dumnezeu tu ești Tu. Nu Te depărta de la mine, că necazul este aproape, și nu este cine să-mi ajute. Înconjuratu-m-au viței mulți, tauri grași m-au împresurat. Deschis-au asupra mea gura lor, ca un leu ce răpește și răcnește. Ca apa m-am vărsat și s-au risipit toate oasele mele. Făcutu-s-a inima mea ca ceara ce se topește în mijlocul pântecelui meu. Uscatu-s-a ca un vas de lut țaria mea, și limba mea s-a lipit de cerul gurii mele și în țărâna morții m-ai coborât. Că m-au înconjurat câini mulți, adunarea celor vicleni m-a împresurat. Străpuns-au mâinile mele și picioarele mele. Numărat-au toate oasele mele, iar ei priveau și se uitau la mine. Împărțit-au hainele mele între ei și pentru cămașa mea au aruncat sorți. Iar Tu, Doamne, nu depărta ajutorul Tău de la mine, spre sprijinul meu ia aminte. Izbăvește de sabie sufletul meu și din gheara câinelui viața mea. Izbăvește-mă din gura leului și din coarnele taurilor smerenia mea. Spune-voi numele Tău fraților mei; în mijlocul adunării Te voi lăuda, zicând: Cei ce vă temeți de Domnul, lăudați-L pe El, toată seminția lui Iacob slăviți-L pe El! Să se teamă de Dânsul toată seminția lui Israel. Că n-a defăimat, nici n-a lepădat ruga săracului, Nici n-a întors fala Lui de la mine și când am strigat către Dânsul, m-a auzit. De la Tine este lauda mea în adunare mare, rugăciunile mele le voi face înaintea celor ce se tem de El. Mânca-vor săracii și se vor sătura și vor lăuda pe Domnul, iar cei ce-L caută pe Dânsul vii vor fi inimile lor în veacul veacului. Își vor aduce aminte și se vor întoarce la Domnul toate marginile pământului. Și se vor închina înaintea Lui toate semințiile neamurilor. Că a Domnului este împărăția și El stăpânește peste neamuri. Mâncat-au și s-au închinat toți grașii pământului, înaintea Lui vor cădea toți cei ce se coboară în pământ. Și sufletul meu în El viază, și seminția mea va sluji Lui. Se va vesti Domnului neamul ce va să vină. Și vor vesti dreptatea Lui poporului ce se va naște și ce a făcut Domnul.

Slavă..., Și acum..., Aliluia (de 3 ori) Doamne miluiește (de 3 ori).

Slavă..., tropar, glasul 1:

Răstignindu-Te Tu Hristoase, a pierit tirania; călcatu-s-a puterea vrăjmașului, că nici înger, nici om, ci Tu însuși, Doamne, ne-ai mântuit pe noi, slavă Ție.

Și acum..., a Născătoarei:

Cum te vom numi, ceea ce ești plină de har? Cer, că ai răsărit pe Soarele dreptății? Rai, că ai odrăslit floarea nesticăciunii? Fecioară, că ai rămas nesticată? Maică curată, că ai avut în sfintele tale brațe Fiu pe Dumnezeul tuturor? Pe Acela roagă-L să mântuiască sufletele noastre.

Apoi se cântă trei tropare, primul fără stih și repetându-l.

Troparul, glasul al 8-lea, însuși glasul:

Astăzi catapeteasma Templului se rupe spre mustrarea celor fără de lege, și soarele razele sale își ascunde, văzând pe Stăpânul răstignit.

Și tot acesta, în a doua strană.

Apoi strana întâia cântă troparul cu stihul:

Stih: Pentru ce s-au întărâtat neamurile și popoarele au cugetat cele deșarte?

Ca o oaie spre junghiere Te-ai adus, Hristoase Împărate, și ca un miel fără de răutate, Te-ai pironit pe Cruce de bărbații cei fără de lege, pentru păcatele noastre, Iubitorule de oameni.

Stih: Înainte au stat împărații pământului și căpeteniile s-au adunat împreună asupra Domnului și asupra Unsului Lui.

Și același tropar se cântă și în a doua strană.

Apoi strana cea dintâi zice: Slavă... același glas:

Doamne, răbdând toate, așa ai zis celor fără de lege ce Te-au prins: De ați și rănit pe păstorul și ați risipit cele douăsprezece oi, pe ucenicii Mei, dar aș fi putut să aduc înainte și mai mult decât douăsprezece legiuni de îngeri. Ci, rabd îndelung, ca să se plinească cele ce am arătat vouă prin proorocii Mei, cele nearătate și ascunde. Doamne, slavă Țiel!

Și acum..., tot aceasta.

PROCHIMENUL glasul al 4-lea:

Inima lui aduna fărădelege sieși.

Stih: Fericit este cel ce caută la sărac și la sărman.

Din Proorocia lui Zaharia (11:10-14; 13:6-7; 14:7-9, 20-21), citire:

Atunci am luat toiagul Meu "îndurare" și l-am frânt, ca să stric legământul pe care l-am încheiat cu toate popoarele. El a fost stricat în acea zi, iar neguțătorii de oi, care luau seama la Mine au înțeles că acesta a fost cuvântul Domnului. Și le-am zis: "Dacă socotiți cu cale, dați-Mi simbria, iar dacă nu, să nu Mi-o plătiți. Și Mi-au cântărit simbria Mea treizeci de arginți. Atunci a grăit Domnul către Mine: "Aruncă-l olarului prețul acela scump cu care Eu am fost prețuit de ei". Și am luat cei treizeci de arginți și i-am aruncat în vistieria templului Domnului, pentru olar. Apoi am rupt și toiagul cel de-al doilea, "Legământ", ca să stric frăția dintre Iuda și Israel.

Și dacă va fi întrebat: "De unde ai rănille acestea la mâini?" El va răspunde: "Am fost lovit în casa prietenilor mei!". Sabie, deșteaptă-te împotriva păstorului Meu, împotriva tovarășului Meu, zice Domnul Savaot. Voi bate păstorul și se vor risipi oile, și îmi voi întoarce mina Mea împotriva celor mici.

Va fi o zi deosebită pe care Domnul singur o știe; nu va fi nici zi și nici noapte, ci în vremea serii va fi lumină. Iar în ziua aceea vor izvorî din Ierusalim ape vii: jumătate se vor îndrepta către marea cea de la răsărit, iar cealaltă jumătate către marea cea de la apus. Și așa va fi și vara și iarna. Și va fi Domnul împărat peste tot pământul; în vremea aceea va fi Domnul unul singur și tot așa și numele Său unul singur. În ziua aceea va fi (scris) pe clopoștii cailor: "Sfânt lui Dumnezeu!" și vor fi căldările în templul Domnului ca năstrapele înaintea jertfelnicului. Și orice căldare din Ierusalim și din Iuda va fi sfântă Domnului Savaot. Și vor veni toți cei ce vor să jertfească și le vor lua și vor fierbe carne și nu va mai fi nici un neguțător, în ziua aceea, în templul Domnului Savaot.

Apoi Apostolul:

Din Epistola către Galateni (6:14-18), a Sfântului Apostol Pavel citire:

Fraților, mie să nu-mi fie a mă lăuda, decât numai în crucea Domnului nostru Iisus Hristos, prin care lumea este răstignită pentru mine, și eu pentru lume! Că în Hristos Iisus nici tăierea împrejur nu este ceva, nici netăierea împrejur, ci făptura cea nouă. Și câți vor umbla după dreptarul acesta, - pace și milă asupra lor și asupra Israelului lui Dumnezeu! De acum înainte, nimeni să nu-mi mai facă supărare, căci eu port în trupul meu, semnele Domnului Iisus. Harul Domnului nostru Iisus Hristos să fie cu duhul vostru, fraților! Amin.

Apoi Evanghelia de la Matei (27:1-56). Apoi:

Pașii mei călăuzește-i după cuvântul Tău, și să nu mă stăpânească nici o fărădelege. Izbăvește-mă de clevetirea oamenilor și voi păzi poruncile Lui. Fața Ta arată peste robul Tău și mă învață îndreptările Tale. Să se umple gura mea de lauda Ta, Doamne, ca să laud slava Ta, toată ziua mare cuviința Ta.

Sfinte Dumnezeule... Și după Tatăl nostru...

CONDAC, glasul al 8-lea:

Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi, veniți toți să-L lăudăm; că pe Acesta L-a văzut Maria pe lemn și a zis: Deși rabzi răstignire, Tu ești Fiul și Dumnezeul meu.

Apoi Doamne miluiește (de 40 de ori)

Cel ce în toată vremea și în tot ceasul, în cer și pe pământ, ești închinat și slăvit, Hristoase Dumnezeule, îndelung Răbdătorule, mult Milostive și mult Îndurate; Care pe cei drepți iubești și pe cei păcătoși miluiești, Care pe toți chemi la mântuire pentru făgăduința bunătăților ce vor să fie. Însuți Doamne, primește rugăciunile noastre în ceasul acesta și îndreptează viața noastră spre poruncile Tale. Sufletele noastre le sfințește, trupurile curățește, cugetele îndreptează, gândurile curățește și ne izbăvește pe noi de tot necazul celor rele și al durerii. Ocrotește-ne pe noi cu sfinții Tăi îngeri, ca prin mijlocirea lor fiind păziți și povățuiți, să ajungem la unirea credinței și la cunoștința slavei Tale celei neapropiate, că bine ești cuvântat în vecii vecilor. Amin.

Doamne miluiește (de 3 ori) Slavă... Și acum... Ceea ce ești mai cinstită...

Întru numele Domnului binecuvintează, părinte. Preotul zice: Dumnezeule milostivește-Te spre noi...

Apoi rugăciunea:

Hristoase, Lumina cea adevărată, Care luminezi și sfințești pe tot omul ce vine în lume, să se însemneze peste noi lumina feței Tale, ca într-însa să vedem lumina cea neapropiată. Și îndreptează pașii noștri spre lucrarea poruncilor Tale. Pentru rugăciunile Preacuratei Maicii Tale și ale tuturor sfinților Tăi, Amin.

CEASUL AL TREILEA

Veniți să ne închinăm... (de 3 ori) și apoi

PSALMUL 34

Judecă, Doamne, pe cei ce-mi fac mie strâmbătate; luptă împotriva celor ce se luptă cu mine; Apucă arma și pavăza și scoală-Te întru ajutorul meu; Scoate sabia și închide calea celor ce mă prigonesc; spune sufletului meu: "Mântuirea ta sunt Eu!" Să fie rușinați și înfrunțați cei ce caută sufletul meu; să se întoarcă înapoi și să se rușineze cei ce gândesc rău de mine. Să fie ca praful în fața vântului și îngerul Domnului să-i necăjească. Să fie calea lor întuneric și alunecare și îngerul Domnului să-i prigonească. Că în zadar au ascuns de mine groapa lațului lor, în deșert au ocărât sufletul meu. Să vină asupra lor lațul pe care nu-l cunosc și cursa pe care au ascuns-o să-i prindă pe ei; și chiar în lațul lor să cadă. Iar sufletul meu să se bucure de Domnul, să se veselească de mântuirea lui. Toate oasele mele vor zice: Doamne, cine este asemenea ție? Cel ce izbăvește pe sărac din mâna celor mai tari decât el și pe sărac și pe sărman de cei ce-l răpesc pe el. S-au sculat martori nedrepți și de cele ce nu știam m-au întrebat. Răsplătit-au mie rele pentru bune și au vlăguit sufletul meu. Iar eu, când mă supărau ei, m-am îmbrăcat cu sac și am smerit cu post sufletul meu și rugăciunea mea în sinul meu se va întoarce. Ca și cu un vecin, ca și cu un frate al nostru așa de bine m-am purtat; ca și cum aș fi jelit și m-aș fi întristat, așa m-am smerit. Dar împotriva mea s-au veselit și s-au adunat; adunatu-s-au împotriva mea cu bătăi și n-am știut; risipiți au fost și nu s-au căit. M-au ispitit, cu batjocură m-au batjocorit, au scrâșnit împotriva mea cu dinții lor. Doamne, când vei vedea? întoarce sufletul meu de la fapta lor cea rea, de la lei, viața mea. Lăuda-Te-voi, Doamne, în adunare mare, întru popor numeros Te voi lăuda. Să nu se bucure de mine cei ce mă dușmănesc pe nedrept, cei ce mă urăsc în zadar și fac semn cu ochii. Că mie de pace îmi grăiau și asupra mea vicleșuguri gândeau. Lărgitu-și-au împotriva mea gura lor; zis-au: "Bine, bine, văzut-au ochii noștri". Văzut-ai, Doamne, să nu taci; Doamne, nu Te depărta de la mine. Scoală-Te, Doamne și ia aminte spre judecata mea, Dumnezeul meu și Domnul meu, spre pricina mea. Judecă-mă după dreptatea Ta, Doamne Dumnezeul meu și să nu se bucure de mine. Să nu zică întru inimile lor: "Bine, bine, sufletului nostru", nici să zică: "L-am înghițit pe el". Să fie rușinați și înfrunțați deodată cei ce se bucură de necazurile mele; să se îmbrace cu rușine și ocară cei ce se laudă împotriva mea. Să se bucure și să se veselească cei ce voiesc dreptatea mea și să spună pururea: "Slăvit să fie Domnul, Cel ce voiește pacea robului Său!" Și limba mea va grăi dreptatea Ta, în toată ziua, lauda Ta.

PSALMUL 108

Dumnezeule, lauda mea n-o ține sub tăcere. Că gura păcătosului și gura vicleanului asupra mea s-au deschis. Grăit-au împotriva mea cu limbă vicleană și cu cuvinte de ură m-au înconjurat și s-au luptat cu mine în zadar. În loc să mă iubească, mă clevețeau, iar eu mă rugam. Pus-au împotriva mea rele în loc de bune și ură în locul iubirii mele. Pune peste dânsul pe cel păcătos și diavolul să stea de-a dreapta lui. Când se va judeca să iasă osândit, iar rugăciunea lui să se prefacă în păcat. Să fie zilele lui puține și dregătoria lui să o ia altul; Să ajungă copiii lui orfani și femeia lui văduvă; Să fie strămutați copiii lui și să cerșească; să fie scoși din curțile caselor lor; Să smulgă cămătarul toată averea lui; să răpească străinii ostenele lui; Să nu aibă sprijinitor și nici orfanii lui miluitor; Să piară copiii lui și într-un neam să se stingă numele lui; Să se pomenească fărădelegea părinților lui înaintea Domnului și păcatul maicii lui să nu se șteargă; Să fie înaintea Domnului pururea și să piară de pe pământ pomenirea lui, pentru că nu și-a adus aminte să facă milă. Și a prigonit pe cel sărman, pe cel sărac și pe cel smerit cu inima, ca să-l omoare. Și a iubit blestemul și va veni asupra lui; și n-a voit binecuvântarea și se va îndepărta de la el. Și s-a îmbrăcat cu blestemul ca și cu o haină și a intrat ca apa în lăuntru și ca untdelemnul în oasele lui. Să-i fie lui ca o haină cu care se îmbracă și ca un brâu cu care pururea se încinge. Aceasta să fie răsplata celor ce mă clevețesc pe mine înaintea Domnului și grăiesc rele împotriva sufletului meu. Dar Tu, Doamne, fă cu mine milă, pentru numele Tău, că bună este mila Ta. Izbăvește-mă, că sărac și sărman sunt eu și inima mea s-a tulburat în lăuntru meu. Ca umbra ce se înclină m-am trecut; ca bătaia de aripi a lăcustelor tremur. Genunchii mei au slăbit de post și trupul meu s-a istovit de lipsa untdelemnului și eu am ajuns lor ocară. M-au văzut și au clătinat cu capetele lor. Ajută-mă, Doamne Dumnezeul meu, mântuiește-mă, după mila Ta, și să cunoască ei că mâna Ta este aceasta și Tu, Doamne, ai făcut-o pe ea. Ei vor blestema și Tu vei binecuvânta. Cei ce se scoală împotriva mea să se rușineze, iar robul Tău să se veselească. Să se îmbrace cei ce mă clevețesc pe mine cu ocară și cu rușinea lor ca și cu un veșmânt să se învelească. Lăuda-voi pe Domnul foarte cu gura mea și în mijlocul multora îl voi preaslăvi pe El, Că a stat de-a dreapta săracului, ca să izbăvească sufletul lui de cei ce-l prigonesc.

PSALMUL 50

Miluiește-mă, Dumnezeule, după mare mila Ta și după mulțimea îndurărilor Tale, șterge fărădelegea mea. Spală-mă cu totul de fărădelegea mea și de păcatul meu mă curățește. Că fărădelegea mea eu o cunosc și păcatul meu înaintea mea este pururea; Ție Unuia am greșit și rău înaintea Ta am făcut, așa încât îndreptățit ești întru cuvintele Tale și la Judecată vei fi biruitor.

Iată întru fărădelegi m-am zămislit și în păcate m-a născut maica mea; Tu însă adevărul ai iubit; cele nearătate și cele ascunse ale înțelepciunii Tale, mi-ai arătat mie. Stropi-mă-vei cu isop și mă voi curăți; spăla-mă-vei și mai mult decât zăpada mă voi albi. Auzului meu vei da bucurie și veselie; bucura-se-vor oasele cele smerite. Întoarce fața Ta de la păcatele mele și toate fărădelegile mele șterge-le. Inimă curată zidește întru mine, Dumnezeule, și duh drept înnoiește întru cele din lăuntru ale mele. Nu mă lepăda de la fața Ta și Duhul Tău cel Sfânt nu-l lua de la mine. Dă-mi iarăși bucuria mântuirii Tale și cu duh stăpânitor mă întărește. Învăța-voi pe cei fără de lege căile Tale și cei nelegiuți la Tine se vor întoarce. Izbăvește-mă de vărsare de sânge, Dumnezeule, Dumnezeul mântuirii mele, și limba mea va slăvi dreptatea Ta. Doamne, buzele mele vei deschide și gura mea va vesti lauda Ta. Căci jertfă de ai fi voit, Ți-aș fi dat, dar nici arderile-de-tot nu le binevoiești. Jertfa plăcută lui Dumnezeu este duhul zdrobit; inima zdrobită și smerită Dumnezeu nu o va urgisi.

Fă bine, Doamne, întru bunăvoirea Ta, Sionului, și să se zidească zidurile Ierusalimului. Atunci vei binevoi jertfa dreptății, prinosul și arderile de tot; atunci vor pune pe altarul Tău viței.

Slavă... Și acum... Aliluia (de 3 ori).

Slavă..., troparul, glasul al 6-lea:

Doamne, iudeii Te-au osândit la moarte pe Tine, viața tuturor. Cei ce au trecut pedestri Marea Roșie prin toiag, pe Cruce Te-au pironit, și cei ce au supt miere din piatră, fiere Ți-au adus. Dar Tu, de bunăvoie ai răbdat, ca să ne slobozești pe noi din robia vrăjmașului; Hristoase Dumnezeule, slavă Ție.

Și acum..., a Născătoare:

Născătoare de Dumnezeu, tu ești vița cea adevărată care ai odrăslit Rodul vieții; ție ne rugăm: Roagă-te, Stăpână, cu Sfinții Apostoli, să miluiască sufletele noastre.

Și se cântă troparele cum s-a arătat la Ceasul întâi. Glasul al 8-lea:

De frica iudeilor s-a lepădat de Tine, Doamne, prietenul și cel de aproape al Tău, Petru, și, plângând, așa a strigat: Să nu treci cu tăcerea lacrimile mele; că am zis că voi păzi credința, Îndurate, și nu am păzit-o. Și pocăința noastră așa o primește și ne miluiește pe noi (de două ori).

Stih: Graiurile mele ascultă-le, Doamne, înțelege strigarea mea.

Și tot acest tropar.

Mai înainte de cinstita răstignire, ostașii batjocorindu-Te, Doamne, oștile cele înțelegătoare s-au spăimântat. Că Te-ai încununat cu cunună de batjocură, Cel ce ai înfrumusețat pământul cu flori; și cu haină de ocară Te-ai îmbrăcat, Cel ce îmbraci cerul cu nori. Căci cu o rânduială ca aceasta s-a cunoscut milostivirea Ta, Hristoase, și marea milă, slavă Ție.

Stih: Ia aminte la glasul rugăciunii mele.

Și tot acest tropar.

Slavă..., glasul al 5-lea:

Când Te trăgeau spre cruce, așa ai strigat, Doamne: Pentru care lucru vreți să Mă răstigniți, iudeilor? Pentru că am întărit pe slăbănogii voștri? Pentru că am înviat pe morții voștri, ca din somn? Pe aceea ce-i curgea sânge o am tămăduit. Pe cananeianca am miluit-o. Pentru care lucru vreți să Mă ucideți, iudeilor? Dar veți vedea pe Hristos, pe Care Îl împungeți acum, călcătorilor de lege.

Și acum..., tot acest tropar.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Că eu spre bătaii gata sunt și durerea mea înaintea mea este pururea.

Stih: Doamne, nu cu mânia Ta să mă mustri pe mine, nici cu iuțimea Ta să mă certî.

Din Proorocia lui Isaia (50:4-11), citire:

Domnul Dumnezeu Mi-a dat Mie limbă de ucenic, ca să știu să grăiesc celor deznădăjduiți. În fiecare dimineață El deșteaptă, trezește urechea Mea, ca să ascult ca un ucenic. Domnul Dumnezeu Mi-a deschis urechea, dar Eu nu M-am împotrivit și nici nu M-am dat înapoi. Spatele l-am dat spre bătaii și obrajii mei spre palmuri, și fata Mea nu am ferit-o de rușinea scuișoarelor. Și Domnul Dumnezeu Mi-a venit în ajutor și n-am fost făcut de ocară. De aceea am și întărit fața Mea ca o cremene, căci știam că nu voi fi făcut de ocară. Apărătorul Meu este aproape. Cine se judecă cu Mine? Să ne măsurăm împreună! Cine este potrivnicul Meu? Să se apropie! Iată, Domnul Dumnezeu îmi este întru ajutor; cine Mă va osândi? Iată, ca un veșmânt vechi toți se vor prăpădi și molia îi va mânca! Cine din voi se teme de Domnul să asculte glasul Slugii Sale! Cel care umblă în întuneric și fără lumină să nădăjduiască întru numele Domnului și să se bizuie pe Dumnezeul lui! Voi toți, care aprindeți focul și pregătiți săgeți arzătoare, aruncați-vă în focul săgeților voastre pe care l-ați aprins! Din mâna Mea vi se întâmplă una ca aceasta; pe patul durerii veți fi culcați!

Apoi Apostolul:

Din Epistola către Romani (5:6-10), a Sfântului Apostol Pavel, citire:

Fraților, Hristos, încă fiind noi neputincioși, la timpul hotărât a murit pentru cei necredincioși. Căci cu greu va muri cineva pentru un drept; dar pentru cel bun poate se hotărâște cineva să moară. Dar

Dumnezeu își arată dragostea Lui față de noi prin aceea că, pentru noi, Hristos a murit când noi eram încă păcătoși. Cu atât mai vărtos, deci, acum, fiind îndreptați prin sângele Lui, ne vom izbăvi prin El de mânie. Căci dacă, pe când eram vrăjmași, ne-am împăcat cu Dumnezeu, prin moartea Fiului Său, cu atât mai mult, împăcați fiind, ne vom mântui prin viața Lui.

Evanghelia de la Marcu (15:16-41). Apoi:

Domnul Dumnezeu bine este cuvântat, bine este cuvântat Domnul din zi în zi; să ne îndrepteze pe drumul cel bun Dumnezeuul mântuirii noastre, Dumnezeuul nostru, Dumnezeu a mântuirii.

Sfinte Dumnezeule... Și după Tatăl nostru...

CONDACUL

Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi, veniți toți să-L lăudăm; că pe Acesta L-a văzut Maria pe lemn și a zis: Deși rabzi răstignire, Tu ești Fiul și Dumnezeuul meu.

Doamne miluiește (de 40 de ori). Rugăciunea: Cel ce în toată vremea... Doamne miluiește (de 3 ori). Slavă... Și acum... Ceea ce ești mai cinstită... Întru numele Domnului, binecuvintează părinte. **Preotul zice:** Dumnezeule, milostivește-Te spre noi...

Apoi rugăciunea:

Stăpâne Dumnezeule, Părinte atotputernice, Doamne Fiule, Unule-Născut, Iisuse Hristoase și Duhule Sfinte, o Dumnezeire, o Putere, miluiește-mă pe mine păcătosul; și cu judecățile care știi, mântuiește-mă pe mine nevrednicul robul Tău; că binecuvântat ești în vecii vecilor. Amin.

CEASUL AL ȘASELEA

Veniți să ne închinăm... (de 3 ori). Și îndată:

PSALMUL 53

Dumnezeule, întru numele Tău mântuiește-mă și întru puterea Ta mă judecă. Dumnezeule, auzi rugăciunea mea, ia aminte cuvintele gurii mele! Că străinii s-au ridicat împotriva mea și cei tari au căutat sufletul meu și n-au pus pe Dumnezeu înaintea lor. Dar iată, Dumnezeu ajută mie și Domnul este sprijinul sufletului meu. Întoarce-va cele rele vrăjmașilor mei; cu adevărul Tău îi vei pierde pe ei. De bunăvoie voi jertfi ție; lauda-voi numele Tău, Doamne, că este bun, Că din tot necazul m-ai izbăvit și spre vrăjmașii mei a privit ochiul meu.

PSALMUL 139

Scoate-mă, Doamne, de la omul viclean și de omul nedrept mă izbăvește, Care gândea nedreptate în inimă, toată ziua îmi duceau război. Ascuțit-au limba lor ca a șarpelui; venin de aspidă sub buzele lor. Păzește-mă, Doamne, de mâna păcătosului; scoate-mă de la oamenii nedrepti, care au gândit să împiedice pașii mei. Pusu-mi-au cei mândri cursă mie și funii; curse au întins picioarelor mele; pe cărare mi-au pus pietre de poticneală. Zis-am Domnului: "Dumnezeul meu ești Tu, ascultă, Doamne, glasul rugăciunii mele". Doamne, Doamne, puterea mântuirii mele, umbrit-ai capul meu în zi de război. Să nu mă dai pe mine, Doamne, din pricina poftii mele, pe mina păcătosului; viclenit-au împotriva mea; să nu mă părăsești, ca să nu se trufească. Vârful lațului lor, osteneala buzelor lor să-i acopere pe ei! Să cadă peste ei cărbuni aprinși; în foc aruncă-i pe ei, în necazuri, pe care să nu le poată răbda. Bărbatul limbut nu se va îndrepta pe pământ; pe omul nedrept răutatea îl va duce la pieire. Știu că Domnul va face judecată celui sărac și dreptate celor sărmani; iar dreptii vor lauda numele Tău și vor locui cei drepti în fața Ta.

PSALMUL 90

Cel ce locuiește în ajutorul Celui Preaînalt, întru acoperământul Dumnezeului cerului se va sălășlui. Va zice Domnului: "Sprijinitorul meu ești și scăparea mea; Dumnezeul meu, voi nădăjdui spre Dânsul". Că El te va izbăvi din cursa vânătorilor și de cuvântul tulburător. Cu spatele te va umbri pe tine și sub aripile Lui vei nădăjdui; ca o armă te va înconjura adevărul Lui. Nu te vei teme de frica de noapte, de săgeata ce zboară ziua, De lucrul ce umblă în întuneric, de molima ce bântuie întru amiază. Cădea-vor de-a stânga ta o mie și zece mii de-a dreapta ta, dar de tine nu se vor apropia. Însă cu ochii tăi vei privi și răsplătirea păcătoșilor vei vedea. Pentru că pe Domnul, nădejdea mea, pe Cel Preaînalt L-ai pus scăpare ție. Nu vor veni către tine rele și bătaie nu se va apropia de locașul tău. Că îngerilor Săi va porunci pentru tine ca să te păzească în toate căile tale. Pe mâini te vor înălța ca nu cumva să împiedici de piatră piciorul tău. Peste aspidă și vasilisc vei pași și vei călca peste leu și peste balaur. "Că spre Mine a nădăjduit și-l voi izbăvi pe el, zice Domnul; îl voi acoperi pe el că a cunoscut numele Meu. Striga-va către Mine și-l voi auzi pe el; cu dânsul sunt în necaz și-l voi scoate pe el și-l voi slăvi. Cu lungime de zile îl voi umple pe el, și-i voi arăta lui mântuirea Mea".

Slavă... Și acum... Aliluia (de 3 ori). Doamne miluiește (de 3 ori).

Slavă..., troparul, glasul al 2-lea:

Mântuire ai lucrat în mijlocul pământului, Hristoase Dumnezeule; pe Cruce ai întins preacuratele Tale mâini, adunând toate neamurile cele ce grăiesc: Doamne, slavă Ție.

Și acum..., a Născătoarei:

Că nu avem îndrăznire pentru multe păcatele noastre, tu, pe Cel ce S-a născut din tine roagă-L, Născătoare de Dumnezeu, Fecioară; că mult poate rugăciunea Maicii spre împlânzirea Stăpânului. Nu trece cu vederea rugăciunile păcătoșilor, Preacurată, că milostiv este și poate să mântuiască, Cel ce a primit a pătimi pentru noi.

Și se cântă troparele, glasul al 8-lea, repetându-le:

Acestea zice Domnul către iudei: Poporul Meu, ce am făcut vouă? Sau cu ce v-am supărat pe voi? Pe orbii voștri i-am luminat, pe cei leproși i-am curățit, pe bărbatul cel ce era în pat l-am îndreptat. Poporul Meu, ce am făcut vouă? Și cu ce Mi-ați răsplătit? În loc de mană, cu fiere; în loc de apă, cu oțet; în loc ca să Mă iubiți, pe Cruce M-ați pironit. De acum nu voi mai răbda; chema-voi neamurile Mele și acelea Mă vor slăvi împreună cu Tatăl și cu Duhul, și Eu voi dărui viață veșnică (de două ori).

Apoi, stih: Dat-au spre mâncarea Mea fiere și spre setea Mea M-au adăpat cu oțet.

Legiuitorii lui Israel, iudei și farisei, ceata Apostolilor strigă către voi: Iată Templul pe Care voi l-ați stricat, iată Mielul pe Care L-ați răstignit și L-ați dar mormântului, S-a sculat cu puterea Sa. Nu vă înșelați iudeilor, că iată Cel ce v-a mântuit prin mare și în pustie v-a hrănit, Acesta este viața și lumina și pacea lumii.

Stih: Mântuiește-mă, Dumnezeule, că au intrat ape până la sufletul meu.

Tot acesta.

Slavă..., glasul al 5-lea:

Veniți, popoare, purtătoare de Hristos, să vedem ce s-a sfătuit Iuda vânzătorul cu preoții cei fără de lege asupra Mântuitorului nostru. Astăzi au făcut vinovat morții pe Cuvântul cel fără de moarte, și dându-L lui Pilat L-au răstignit în locul Căpățânii. Acestea pătimind a strigat Mântuitorul nostru, zicând: Iartă-le lor, Părinte, păcatul acesta, ca să cunoască neamurile Învierea Mea cea din morți.

Și acum..., tot acesta.

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Doamne, Dumnezeuul nostru, cât este de minunat numele Tău în tot pământul.

Stih: Că s-a înălțat slava Ta mai presus de ceruri.

Din Proorocia lui Isaia (52:13-54:1), citire:

Iată că Sluga Mea va propăși, Se va sui, mare Se va face și Se va înălța pe culmile slavei! Precum mulți s-au spăimântat de El - așa de schimonosită li era înfățișarea Lui, și chipul Lui atât de fără asemănare cu oamenii, tot așa va fi pricină de uimire pentru multe popoare; înaintea Lui regii vor închide gura, că acum văd ceea ce nu li s-a spus, și înțeleg ceea ce n-au auzit. Cine va crede ceea ce noi am auzit și brațul Domnului cui se va descoperi? Crescut-a înaintea Lui ca o odraslă, și ca o rădăcină în pământ uscat; nu avea nici chip, nici frumusețe, ca să ne uităm la El, și nici o înfățișare, ca să ne fie drag. Disprețuit era și cel din urmă dintre oameni; om al durerilor și cunoscător al suferinței, unul înaintea căruia să-ți acoperi fața; disprețuit și nebăgat în seamă. Dar El a luat asupra-și durerile noastre și cu suferințele noastre S-a împovărat. Și noi îl socoteam pedepsit, bătut și chinuit de Dumnezeu, dar El fusese străpuns pentru păcatele noastre și zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră și prin rănile Lui noi toți ne-am vindecat. Toți umblam rătăciți ca niște oi, fiecare pe calea noastră, și Domnul a făcut să cadă asupra Lui fărădelegile noastre ale tuturor. Chinuit a fost, dar S-a supus și nu și-a deschis gura Sa; ca un miel spre junghiere s-a adus și ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, așa nu și-a deschis gura Sa. Întru smerenia Lui judecata Lui s-a ridicat și neamul Lui cine îl va spune? Că s-a luat de pe pământ viața Lui! Pentru fărădelegile poporului Meu a fost adus spre moarte. Mormântul Lui a fost pus lângă cei fără de lege și cu cei făcători de rele, după moartea Lui, cu toate că nu săvârșise nici o nedreptate și nici înșelăciune nu fusese în gura Lui. Dar a fost voia Domnului să-L zdrobească prin suferință. Și fiindcă și-a dat viața ca jertfă pentru păcat, va vedea pe urmașii Săi, își va lungi viața și lucrul Domnului în mâna Lui va propăși. Scăpat de chinurile sufletului Său, va vedea rodul ostenețelor Sale și de mulțumire Se va sătura. Prin suferințele Lui, Dreptul, Sluga Mea, va îndrepta pe mulți, și fărădelegile lor le va lua asupra Sa. Pentru aceasta îi voi da partea Sa printre cei mari și cu cei puternici va împărți prada, ca răsplată că și-a dat sufletul Său spre moarte și cu cei făcători de rele a fost numărat. Că El a purtat fărădelegile multora și pentru cei păcătoși și-a dat viața. Veselește-te, cea stearpă, care nu nașteai, dă glas și strigă tu care nu te-ai zvârcolit în dureri de naștere, căci mai mulți sunt fiii celei părăsite, decât ai celei cu bărbat, zice Domnul.

Apoi, Apostolul:

Din Epistola către Evrei (2:11-18), a Sfântului Apostol Pavel, citire:

Fraților, și Cel ce sfințește și cei ce se sfințesc, dintr-Unul sunt toți; de aceea nu se rușinează să-i numească pe ei frați, zicând: "Spune-voi fraților mei numele Tău. În mijlocul Bisericii Te voi lăuda". Și iarăși: "Eu voi fi încrezător în El"; și iarăși: "Iată Eu și pruncii pe care Mi i-a dat Dumnezeu". Deci, de vreme ce pruncii s-au făcut părtași sângelui și trupului, în același fel și El S-a împărtășit de acestea, ca să surpe prin moartea Sa pe cel ce are stăpânirea morții, adică pe diavolul, și să izbăvească pe acei pe care frica morții îi ținea în robie toată viața. Căci, într-adevăr, nu a luat firea îngerilor, ci sămânța lui Avraam a luat. Pentru aceea, dator era întru toate să Se asemene fraților, ca să fie milostiv și credincios arhieru în cele către Dumnezeu, pentru curățirea păcatelor poporului. Căci prin ceea ce a pățit, fiind El însuși ispitit, poate și celor ce se ispitesc să le ajute.

Apoi Evanghelia de la Luca (23:32-49). Apoi:

Degrabă să ne întâmpine pe noi îndurările Tale, Doamne, că am sărăcit foarte. Ajută-ne nouă, Dumnezeule, Mântuitorul nostru, pentru mărirea numelui Tău. Doamne, izbăvește-ne pe noi, și curățește păcatele noastre pentru numele Tău.

Sfinte Dumnezeule... Și după Tatăl nostru...

CONDACUL:

Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi, veniți toți să-L lăudăm; că pe Acesta L-a văzut Maria pe lemn și a zis: Deși rabzi răstignire, Tu ești Fiul și Dumnezeuul meu.

Doamne miluiește (de 40 de ori). Rugăciunea: Cel ce în toată vremea... Doamne miluiește (de 3 ori). Slavă... Și acum... Ceea ce ești mai cinstită... Întru numele Domnului, binecuvintează părinte. **Preotul zice:** Dumnezeule, milostivește-Te spre noi...

Apoi rugăciunea Sfântului Vasile cel Mare:

Dumnezeule și Doamne al puterilor și a toată făptura Ziditorule; Care pentru milostivirea milei Tale celei neasemănate, pe Unul-Născut Fiul Tău, pe Domnul nostru Iisus Hristos, L-ai trimis spre mântuirea neamului nostru; și prin cinstită Crucea Lui zăpăditul păcatelor noastre l-ai rupt, și ai biruit întru El stăpâniile și puterile întunericului, Însuți, Stăpâne, Iubitorule de oameni, primește și aceste rugăciuni de mulțumire și de cerere, ale noastre, ale păcătoșilor; și ne izbăvește pe noi de toată căderea în păcat cea de tot pierzătoare și întunecată; și de toți cei ce caută să ne facă nouă rău, văzuți și nevăzuți vrăjmași. Pătrunde cu frica Ta trupurile noastre, și nu pleca inimile noastre spre cuvinte sau gânduri rele; ci cu dorirea Ta rănește sufletele noastre. Ca spre Tine totdeauna căutând și cu lumina cea de la Tine povățuiri fiind, la Tine, lumina cea neapropiată și pururea fiitoare privind, neîncetată mărturisire și mulțumire Ție să înălțăm, Tatălui celui fără de început, împreună cu Unul-Născut Fiul Tău și cu Preasfântul și bunul și de viață făcătorul Duhul Tău, acum și pururi și în vecii vecilor. Amin.

CEASUL AL NOUĂLEA

Veniți să ne închinăm... (de 3 ori). Și îndată:

PSALMUL 68

Mântuiește-mă, Dumnezeule, că au intrat ape până la sufletul meu. Afundatu-m-am în noroiul adâncului, care nu are fund; Intrat-am în adâncurile mării și furtuna m-a potopit. Ostenit-am strigând, amorțit-a gâtlejul meu, slăbit-au ochii mei nădăjduind spre Dumnezeuul meu. Înmulțitu-s-au mai mult decât perii capului meu cei ce mă urăsc pe mine în zadar. Întăritu-s-au vrăjmașii mei, cei ce mă prigonesc pe nedrept; cele ce n-am răpit, pe acelea le-am plătit. Dumnezeule, Tu ai cunoscut nepriceperea mea și greșelile mele de la Tine nu s-au ascuns. Să nu fie rușinați, din pricina mea, cei ce Te așteaptă pe Tine, Doamne, Doamne al puterilor, nici înfrunțați pentru mine, cei ce Te caută pe Tine, Dumnezeul lui Israel. Că pentru Tine am suferit ocară, acoperit-a batjocura obrazul meu. Înstrăinat am fost de frații mei și străin fiilor maicii mele, Că râvna casei Tale m-a mâncat și ocările celor ce Te ocărăsc pe Tine au căzut asupra mea. Și mi-am smerit cu post sufletul meu și mi-a fost spre ocară mie. Și m-am îmbrăcat cu sac și am ajuns pentru ei de batjocură. Împotriva mea grăiau cei ce ședea în porți și despre mine cântau cei ce beau vin. Iar eu întru rugăciunea mea către Tine, Doamne, am strigat la timp bine-plăcut. Dumnezeule, întru mulțimea milei Tale auzi-mă, întru adevărul milei Tale. Mântuiește-mă din noroi, ca să nu mă afund; izbăvește-mă de cei ce mă urăsc și din adâncul apelor, Ca să nu mă înece vârtoarea apei, nici să mă înghită adâncul, nici să-și închidă peste mine adâncul gura lui. Auzi-mă, Doamne, că bună este mila Ta; după mulțimea îndurărilor Tale caută spre mine. Să nu-ți întorci fala Ta de la credinciosul Tău, când mă necăjesc. Degrabă mă auzi. Ia aminte la sufletul meu și-l mântuiește pe el; din mâinile vrăjmașilor mei izbăvește-mă, Că Tu cunoști ocară mea și rușinea mea și înfruntarea mea; Înaintea Ta sunt toți cei ce mă necăjesc. Zdrobit a fost sufletul meu de ocări și necaz, și am așteptat pe cel ce m-ar milui și nu era și pe cei ce m-ar mângâia și nu i-am aflat. Și mi-au dat spre mâncarea mea fiere și în setea mea m-au adăpat cu oțet. Facă-se masa lor înaintea lor cursă, răsplătire și sminteală; Să se întunece ochii lor, ca să nu vadă și spinarea lor pururea o gârbovește; Varsă peste ei urgia Ta și mânia urgiei Tale să-i cuprindă pe ei; Facă-se curtea lor pustie și în locașurile lor să nu fie locuitori; Că pe care Tu l-ai bătut, ei l-au prigunit și au înmulțit durerea rănilor lui. Aduagă fărădelege la fărădelegea lor și să nu intre întru dreptatea Ta; șterși să fie din cartea celor vii și cu cei drepti să nu se scrie. Sărac și

îndurerat sunt eu; mântuirea Ta, Dumnezeule, să mă sprijinească! Lăuda-voi numele Dumnezeului meu cu cântare și-L voi preamări pe El cu laudă; Și-I va plăcea lui Dumnezeu mai mult decât vițelul tânăr, căruia îi cresc coarne și unghii. Să rădă săracii și să se veselească; cântați lui Dumnezeu și viu va fi sufletul vostru! Că a auzit pe cei săraci Domnul și pe cei ferecați în obezi ai Săi nu i-a urgisit. Să-L laude pe El cerurile și pământul, marea și toate câte se târăsc în ea. Că Dumnezeu va mântui Sionul și se vor zidi cetățile lui Iuda și vor locui acolo și-l vor moșteni pe el; Și seminția credincioșilor Lui îl va stăpâni pe el și cei ce iubesc numele Lui vor locui în el.

PSALMUL 69

Dumnezeule, spre ajutorul meu ia aminte! Doamne, să-mi ajuți mie grăbește-Te! Să se rușineze și să se înfrunte cei ce caută sufletul meu; Să se întoarcă înapoi și să se rușineze cei ce-mi voiesc mie rele; Întoarcă-se îndată rușinați cei ce-mi grăiesc mie (cu fățărnicie): "Bine, bine!" Să se bucure și să se veselească de Tine toți cei ce Te caută pe Tine, Dumnezeule, și să zică pururea cei ce iubesc mântuirea Ta: "Slăvit să fie Domnul!" Iar eu sărac sunt și sărman, Dumnezeule, ajută-mă! Ajutorul meu și Izbăvitorul meu ești Tu, Doamne, nu zăbovi!

PSALMUL 85

Pleacă, Doamne, urechea Ta și mă auzi, că sărac și necăjit sunt eu. Păzește sufletul meu, căci cuvios sunt; mântuiește, Dumnezeul meu, pe robul Tău, pe cel ce nădăduiește în Tine. Miluiește-mă, Doamne, că spre Tine voi striga toată ziua. Veselește sufletul robului Tău, că spre Tine, Doamne, am ridicat sufletul meu. Că Tu, Doamne, bun și blând ești și mult-milostiv tuturor celor ce Te cheamă pe Tine. Ascultă, Doamne, rugăciunea mea și ia aminte la glasul cererii mele. În ziua necazului meu am strigat către Tine, că m-ai auzit. Nu este asemenea ție între dumnezei, Doamne și nici fapte nu sunt ca faptele Tale. Veni-vor toate neamurile pe care le-ai făcut și se vor închina înaintea Ta, Doamne și vor slăvi numele Tău. Că mare ești Tu, Cel ce faci minuni, Tu ești singurul Dumnezeu. Povățuiește-mă, Doamne, pe calea Ta și voi merge întru adevărul Tău; veselească-se inima mea, ca să se teamă de numele Tău. Lăuda-Te-voi, Doamne, Dumnezeul meu, cu toată inima mea și voi slăvi numele Tău în veac. Că mare este mila Ta spre mine și ai izbăvit sufletul meu din iadul cel mai de jos. Dumnezeule, călcătorii de lege s-au sculat asupra mea și adunarea celor tari a căutat sufletul meu și nu Te-au pus pe Tine înaintea lor. Dar Tu, Doamne, Dumnezeu îndurat și milostiv ești; îndelung-răbdător și mult-milostiv și adevărat. Caută spre mine și mă miluiește, dă tăria Ta slugii Tale și mântuiește pe fiul slujnicei Tale. Fă cu mine semn spre bine, ca să vadă cei ce mă urăsc și să se rușineze, că Tu, Doamne, m-ai ajutat și m-ai mângâiat.

Slavă..., Și acum..., Aliluia (de 3 ori), Doamne miluiește (de 3 ori).

Slavă..., troparul, glasul al 8-lea:

Văzând tâlharul pe Începătorul vieții pe Cruce atârând, a zis: De n-ar fi fost Dumnezeu Cel ce S-a întrupat, Care cu noi s-a răstignit, nu și-ar fi ascuns soarele razele sale, nici s-ar fi clătinat pământul, cutremurându-se. Ci, Cel ce toate le-ai suferit, pomenește-mă, Doamne, în Împărăția Ta.

Și acum..., a Născătoarei:

Cel ce pentru noi Te-ai născut din Fecioară, și răstignire ai răbdat, Bunule, Care cu moartea pe moarte ai prădat și învierea ai arătat, ca un Dumnezeu, nu trece cu vederea pe cei ce i-ai zidit cu mâna Ta. Arată iubirea Ta de oameni, Milostive, primește pe Născătoarea de Dumnezeu, ceea ce Te-a născut pe Tine, care se roagă pentru noi; și mântuiește, Mântuitorul nostru, pe poporul cel deznădăduit.

Și se cântă troparele, glasul al 7-lea, repetându-le:

Spaimă era a vedea pe Făcătorul cerului și al pământului atârnat pe Cruce, soarele întunecându-se și ziua iarăși în noapte schimbându-se, și pământul scoțând afară din morminte trupurile morților. Cu care ne închinăm Ție, mântuiește-ne pe noi **(de două ori)**.

Stih: Împărțit-au hainele Mele între ei și pentru cămașa Mea au aruncat sorți.

Și această stihiră, glasul al 2-lea:

Când au pironit pe Cruce cei fără de lege pe Domnul slavei, a strigat către dânșii: Cu ce v-am mâhnit pe voi? Sau cu ce v-am mâniat? Mai înainte de Mine cine v-a izbăvit pe voi din necaz? Și acum pentru ce-Mi răsplătiți Mie cu cele rele în loc de bune? În locul stâlpului celui de foc, pe Cruce M-ați pironit; în locul norului, mormânt Mi-ați săpat; în loc de mană, Mi-ați adus fiere; în loc de apă, cu oțet M-ați adăpat. De acum voi chema alte neamuri și acelea Mă vor preaslăvi, împreună cu Tatăl și cu Sfântul Duh.

Stih: Dat-au spre mâncarea Mea fiere și spre setea Mea M-au adăpat cu oțet.

Și tot aceeași stihiră.**Slavă..., glasul al 6-lea:**

Astăzi a fost atârnat pe lemn Cel ce a atârnat pământul pe ape. Cu cunună de spini s-a încununat Împăratul îngerilor. Cu porfiră mincinoasă s-a îmbrăcat Cel ce îmbracă cerul cu nori. Lovire peste obraz a luat Cel ce a slobozit în Iordan pe Adam. Cu piroane s-a pironit mirele Bisericii. Cu suliță s-a împuns Fiul Fecioarei. Închinămu-ne patimilor Tale, Hristoase! Arată-ne nouă și slăvită învierea Ta.

Și acum..., tot aceasta.

PROCHIMEN, glasul al 6-lea:

Zis-a cel nebun în inima sa: Nu este Dumnezeu.

Stih: Nu este cel ce face bine, nu este până la unul.

Din Proorocia lui Ieremia (11:18-23; 12:1-5; 9-11; 14-15), citire:

Să se grăbească dar a înălța o cântare de jale pentru noi, ca să curgă lacrimi din ochii noștri și din genele noastre să curgă apă. Căci glas de plângere se aude din Sion, zicând: "Cât suntem de prăpădiți și cât de cumplit batjocoriți, că trebuie să părăsim țara, pentru că locuințele noastre au fost dărâmate! Așadar, femei, ascultați cuvântul Domnului și să ia aminte urechea voastră la cuvântul gurii Lui! Învățați pe fiicele voastre a boci și una pe alta să se învețe cântece de bocet, că iată moartea intră pe ferestrele noastre și dă năvală în casele noastre, ca să piardă pe copiii din uliță și pe tinerii din piețe; Și vor cădea trupurile oamenilor ca gunoiul aruncat pe ogor și ca snopii în urma secerătorului, și nu va fi cine să-i strângă". Așa zice Domnul: "Să nu se laude cel înțelept cu înțelepciunea sa, să nu se laude cel puternic cu puterea sa, nici cel bogat să nu se laude cu bogăția sa;

De voi intra la judecată cu Tine, Doamne, dreptatea va fi de partea Ta, și totuși, despre dreptate vreau să grăiesc cu Tine: "Pentru ce calea necredincioșilor este cu izbândă și pentru ce toți călcătorii de lege sunt în fericire? Tu i-ai sădit și ei au prins rădăcini, au crescut și au făcut roade; Tu ești aproape numai de buzele lor, iar de inima lor ești departe. Pe mine însă mă cunoști, Doamne, mă vezi și cercetezi dacă inima mea este cu Tine. Osebește-i dară, ca pe niște oi de junghiat, și pregătește-i pentru ziua junghierii. Până când va jeli țara și iarba de prin toate țarinile se va usca? Dobitoacele și păsările pier pentru necredința locuitorilor ei, că aceștia zic: "Domnul nu vede căile noastre!". "Dacă alergând cu cei ce merg pe jos, ai ostenit, cum te vei lua la întrecere cu caii? Și dacă nu ești în siguranță într-o țară pașnică, ce vei face în hățișurile Iordanului?"

Moștenirea Mea s-a făcut pentru Mine ca o pasăre de pradă pestriță, asupra căreia au năvălit din toate părțile celelalte păsări de pradă. Strângeți-vă și vă duceți toate fiarele câmpului, duceți-vă și o mâncați. Mulțime de păstori au călcat via Mea, călcat-au cu picioarele lor partea Mea; partea Mea cea iubită au făcut-o deșert neroditor. Pustietate au făcut-o, și ea, în pustiirea sa, plânge înaintea Mea. Toată țara e pustiită, pentru că pe nici un om nu-l doare inima de aceasta.

Așa zice Domnul despre toți vecinii mei cei răi, care năpădesc asupra părții pe care El a dat-o de moștenire poporului Său Israel: "Iată, îi voi smulge din țara lor și casa lui Iuda o voi înlătura din mijlocul lor. Dar după ce îi voi smulge, iarăși, îi voi întoarce și-i voi milui și voi aduce pe fiecare la țarina sa și la ogorul său.

Apoi APOSTOLUL:

Din Epistola către Evrei (10:19-31) a Sfântului Apostol Pavel, citire:

Fraților, având îndrăzneală, să intrăm în Sfânta Sfintelor, prin sângele lui Iisus, pe calea cea nouă și vie pe care pentru noi a înnoit-o, prin catapeteasmă, adică prin trupul Său, și având mare preot peste casa lui Dumnezeu, să ne apropiem cu inimă curată, întru plinătatea credinței, curățindu-ne prin stropire inimile de orice cuget rău, și spălându-ne trupul în apă curată, să ținem mărturisirea nădejzii cu neclintire, pentru că credincios este Cel ce a făgăduit, și să luăm seama unul altuia, ca să ne îndemnăm la dragoste și la fapte bune, fără să părăsim Biserica noastră, precum le este obiceiul unora, ci îndemnători făcându-ne, cu atât mai mult, cu cât vedeți că se apropie ziua aceea. Căci dacă păcătuim de voia noastră, după ce am luat cunoștință despre adevăr, nu ne mai rămâne, pentru păcate, nici o jertfă, ci o înfricoșată așteptare a judecății și iuțimea focului care va mistui pe cei potrivnici. Călcând cineva Legea lui Moise, e ucis fără de milă, pe cuvântul a doi sau trei martori; Gândiți-vă: cu cât mai aspră fi-va pedeapsa convenită celui ce a călcat în picioare pe Fiul lui Dumnezeu, și a nesocotit sângele testamentului cu care s-a sfințit, și a batjocorit duhul harului. Căci cunoaștem pe Cel ce a zis: "A Mea este răzbunarea; Eu voi răsplăti". Și iarăși: "Domnul va judeca pe poporul Său". Înfricoșător lucru este să cădem în mâinile Dumnezeului celui viu.

Evanghelia de la Ioan (18:28-19:37). Apoi:

Nu ne da pe noi până în sfârșit pentru numele Tău cel sfânt și nu strica legătura Ta și nu depărta mila Ta de la noi, pentru Avraam cel iubit de Tine, pentru Isaac robul Tău, și Israel sfântul Tău.

Sfinte Dumnezeule... **și după** Tatăl nostru...

Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi, veniți toți să-L lăudăm; că pe Acesta L-a văzut Maria pe lemn și a zis: Deși rabzi răstignire, Tu ești Fiul și Dumnezeul meu.

Doamne miluiește (de 40 de ori). Rugăciunea: Cel ce în toată vremea... Doamne miluiește (de 3 ori). Slavă... Și acum... Ceea ce ești mai cinstită... Întru numele Domnului, binecuvintează părinte. **Preotul zice:** Dumnezeule, milostivește-Te spre noi.

Apoi rugăciunea:

Stăpâne, Doamne Iisuse Hristoase, Dumnezeul nostru, Cel ce îndelung ai răbdat pentru greșelile noastre și până la acest ceas de acum ne-ai adus pe noi; întru care pe lemnul cel de viață făcător fiind răstignit, tâlharului celui binecunoscător intrare în rai i-ai făcut și cu moartea pe moarte ai sfărâmat. Curățește-ne pe noi păcătoșii și nevrednicii robii Tăi, că am greșit și fărădelege am făcut și nu suntem vrednici să ridicăm ochii noștri și să privim înălțimea cerului. Pentru că am lăsat calea dreptății Tale și am umblat în voile inimilor noastre. Ci ne rugăm neasemănatei bunătății Tale: Iartă-ne pe noi, Doamne, după mulțimea milei Tale și ne mântuiește pe noi pentru numele Tău cel sfânt, că s-au stins întru deșertăciuni zilele noastre. Scoate-ne pe noi din mâna protivnicului și ne iartă nouă păcatele și omoară gândul nostru cel trupesc. Ca lepădând pe omul cel vechi, în cel nou să ne îmbrăcăm și Ție să viețuim, Stăpânului nostru și Făcătorului de bine. Și așa urmând poruncilor Tale, la odihna cea veșnică să ajungem, unde este locașul tuturor celor ce se veselesc. Că Tu ești după adevăr veselia cea adevărată și bucuria celor ce Te iubesc, Hristoase Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Duhului Tău, acum și pururi și în vecii vecilor. Amin.

Apoi Fericirile (de la Obedniță):

Întru Împărăția Ta, pomenește-ne pe noi, Doamne..., Slavă..., Și acum..., Pomenește-ne pe noi Doamne..., Ceata cerească..., Slavă..., Ceata sfinților îngeri..., Și acum..., Cred întru unul Dumnezeu...

Slăbește, lasă, iartă, Dumnezeule, greșelile noastre cele de voie și cele fără de voie, cele cu lucrul și cu cuvântul, cele cu știința și cu neștiința, cele din noapte și din zi, cele cu mintea și cu gândul, toate le iartă nouă ca un bun și iubitor de oameni.

După aceasta: Tatăl nostru... Și Condacul: Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi... Doamne miluiește (de 40 de ori).

Și rugăciunea:

Preasfântă Treime, stăpânie de o ființă, împărăție nedespărțită, ceea ce ești pricina tuturor bunătăților, binevoiește și pentru mine păcătosul, întărește și înțelepțește inima mea și șterge toată întinăciunea mea, luminează gândul meu, ca totdeauna să Te slăvesc și să Te laud și să mă închin Ție și să zic: Unul Sfânt, Unul Domnul Iisus Hristos, întru slava Lui Dumnezeu-Tatăl. Amin.

Apoi: Fie numele Domnului binecuvântat de acum și până în veac (de 3 ori) Slavă..., Și acum..., Bine voi cuvânta pe Domnul în toată vremea... Și Apolisul...

Se cuvine a ști că după tradiția palestiniană, în această Sfântă și Mare zi Vineri, nu se face nici o Liturghie și nici nu se mănâncă ceva. Iar de este cineva este neputincios sau prea bătrân și nu va putea să petreacă postind, să i se dea numai pâine și apă, după apusul soarelui. Și cuvântul Domnului către farisei zice: Dacă se va lua mirele de la dânșii, atunci vor posti în acele zile.

ÎN SFÂNTA ȘI MAREA ZI VINERI

LA VECERNIE

Spre seară, binecuvântând preotul, se citește Psalmul începător.

La Doamne, strigat-am... se pun stihirile pe 6. Și se cântă aceste stihiri, glasul 1, însuși glasul:

Toată făptura s-a schimbat de frică, văzându-Te pe Tine, Hristoase, pe Cruce răstignit. Soarele s-a întunecat și temeliiile pământului s-au cutremurat. Toate au pățimit împreună cu Tine, Cel ce ai zidit toate. Cel ce ai răbdat pentru noi de voie, Doamne, slavă Ție (de două ori).

Glasul al 2-lea:

Poporul cel nelegiuit și nedrept, pentru ce cugetă cele deșarte? Pentru ce a judecat spre moarte pe Cel ce este viața tuturor? Minune mare! Că Făcătorul lumii S-a dat în mâinile celor fără de lege și s-a înălțat pe lemn Iubitorul de oameni, ca să scoată din iad pe cei legați, care strigă: îndelung Răbdătorule, Doamne, slavă Ție.

Astăzi văzându-Te pe Tine, Cuvinte, Fecioara cea fără de prihană atârând pe Cruce, tânguindu-se cu milă ca o maică, s-a rănit la inimă cu amar și suspinând cu durere din adâncul sufletului, zgâriindu-și obrazul se chinuia; de aceea în piept bătându-se, a strigat cu jale: Vai mie, dumnezeiescule Fiu; vai mie! Lumina lumii! Cum ai apus de la ochii mei, Mielul lui Dumnezeu, pentru Care oștile celor fără de trupuri erau cuprinse de spaimă zicând: Cel ce ești necuprins, Doamne, slavă Ție.

Pe lemn răstignit văzându-Te, Hristoase, pe Tine, Făcătorul și Dumnezeuul tuturor, ceea ce Te-a născut fără sămânță, a strigat cu amar: Fiul meu, unde a apus frumusețea chipului Tău? Nu sufăr a Te vedea răstignit fără dreptate. Însă grăbește de Te scoală, ca să văd și eu învierea Ta din morți, cea de a treia zi.

Glasul al 6-lea:

Astăzi Stăpânul făpturii a stat de față înaintea lui Pilat, și răstignirii s-a dat Făcătorul tuturor, aducându-Se ca un miel de bunăvoia Sa; cu piroane a fost pironit, în coastă a fost împuns, și cu buretele a fost adăpat Cel ce a plouat mană. Cu palme peste obraz a fost lovit Mântuitorul lumii; și de robii Săi a fost batjocorit Făcătorul tuturor. O, iubirea de oameni a Stăpânului! Pentru cei ce L-au răstignit S-a rugat Părintelui Său, zicând: Iartă-le lor păcatul acesta, că nu știu, călcătorii de lege, ce lucru fără dreptate fac.

Slavă..., **glasul al 6-lea:**

O, cum adunarea cea fără de lege a osândit spre moarte pe Împăratul făpturii! Nu s-au rușinat de binefacerile pe care, aducându-le aminte, le-a adevărit zicând către dânșii: Poporul Meu, ce am făcut vouă? Au n-am umplut Iudeea de minuni? Au n-am înviat morți numai cu cuvântul? Au n-am vindecat toată boala și neputința? Dar cu ce Mi-ați răsplătit? Pentru ce nu vă aduceți aminte de Mine? În locul tămăduirilor, răni ați pus asupra Mea. În loc de viață, M-ați omorât, răstignindu-Mă pe lemn, ca pe un făcător de rele pe Mine, Făcătorul de bine. Pe Dătătorul de lege, ca pe un călcător de lege, pe Împăratul tuturor, ca pe un vinovat. Îndelung Răbdătorule Doamne, slavă Ție.

Și acum..., **același glas:**

Înfrișătoare și preaslăvită taină se vede petrecându-se astăzi: Cel nepipăit a fost prins și a fost legat Cel ce a dezlegat pe Adam din blestem. Cel ce cercetează inimile și rărunchii, cu nedreptate a fost cercetat. În temniță a fost închis Cel ce a închis adâncul. Stă înaintea lui Pilat Acela Căruia Îi stau înainte cu frică Puterile Cerești. Cu palme a fost lovit de mâna făpturii, Ziditorul. La Cruce a fost judecat Cel ce judecă viii și morții; în mormânt a fost închis Stricătorul iadului. Cel ce toate le-ai răbdat cu milostivire, și pe toți ia-i mântuit din blestem, îndelung Răbdătorule, Doamne, slavă Ție.

Intrarea cu Evanghelia, Lumină lină...

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Împărțit-au hainele Mele între ei și pentru cămașa Mea au aruncat sorți.

Stih: Dumnezeuul meu, Dumnezeuul Meu, ia aminte la Mine, pentru ce M-ai părăsit.

De la Ieșire (33:11-23), citire:

Domnul însă grăia cu Moise față către față, cum ar grăi cineva cu prietenul său. După aceea Moise se întorcea în tabără; iar tânărul său slujitor Iosua, fiul lui Navi, nu părăsea cortul. Atunci a zis Moise către Domnul: "Iată, Tu îmi spui: Du pe poporul acesta, dar nu mi-ai descoperit pe cine ai să trimiți cu mine, deși mi-ai spus: Te cunosc pe nume și ai aflat bunăvoință înaintea ochilor Mei. Deci, de am aflat bunăvoință în ochii Tăi, arată-Te să Te văd, ca să cunosc și să află bunăvoință în ochii Tăi și că acest neam e poporul Tău". Și a zis Domnul către el: "Eu însumi voi merge înaintea Ta și Te voi duce la odihnă!". Zis-a Moise către Domnul: "Dacă nu mergi Tu însuși cu noi, atunci să nu ne scoți de aici; Căci prin ce se va cunoaște cu adevărat că eu și poporul Tău am aflat bunăvoință înaintea Ta? Au nu prin aceea ca Tu să fii însoțitorul nostru? Atunci eu și poporul Tău vom fi cei mai slăviți dintre toate popoarele de pe pământ". Și a zis Domnul către Moise: "Voi face și ceea ce zici tu, pentru că tu ai aflat bunăvoință înaintea Mea și te cunosc pe tine mai mult decât pe toți". Și Moise a zis: "Arată-mi slava Ta!". Zis-a Domnul către Moise: "Eu voi trece pe dinaintea ta toată slava Mea, voi rosti numele lui Iahve înaintea ta și pe cel ce va fi de miluit îl voi milui și cine va fi vrednic de îndurare, de acela Mă voi îndura". Apoi a adăugat: "Fața Mea însă nu vei putea s-o vezi, că nu poate vedea omul fața Mea și să trăiască". Și iarăși a zis Domnul: "Iată aici la Mine un loc: șezi pe stânca aceasta; Când va trece slava Mea, te voi ascunde în scobitura stâncii și voi pune mâna Mea peste tine până voi trece; Iar când voi ridica mâna Mea, tu vei vedea spatele Meu, iar fața Mea nu o vei vedea!".

PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Judecă, Doamne, pe cei ce-mi fac mie strâmbătate; luptă împotriva celor ce se luptă cu mine.

Stih: Apucă arma și pavăza și te scoală întru ajutorul meu.

De la Iov (42:12-17), citire:

Vezi de toți semeții și smerește-i și calcă în picioare, fără zăbavă, pe toți cei răi! Ascunde-i pe toți grămadă, în pământ, și îi înmormântează. Și atunci Eu însumi te voi preamări, pentru toate câte ai izbândit cu dreapta ta. Ia privește acum înaintea ta, hipopotamul; și el ca și tine este făptura Mea; el paște iarbă ca boul. Vezi ce putere are în coapsele lui și ce tărie are în mușchii de pe pantece. Coadă lui e dârză ca lemnul cedrului și vinele de pe pulpele lui stau ca niște noduri.

PROCHIMEN, glasul al 8-lea:

Doamne, Dumnezeuul nostru, cât este de minunat numele Tău în tot pământul!

Stih: Că s-a înălțat slava Ta mai presus de ceruri.

Din Proorocia lui Isaia (52:13-54:1), citire:

Iată că Sluga Mea va propăși, Se va sui, mare Se va face și Se va înălța pe culmile slavei! Precum mulți s-au spăimântat de El - așa de schimonosită li era înfățișarea Lui, și chipul Lui atât de fără asemănare cu oamenii, tot așa va fi pricină de uimire pentru multe popoare; înaintea Lui regii vor închide gura, că acum văd ceea ce nu li s-a spus, și înțeleg ceea ce n-au auzit. Cine va crede ceea ce noi am auzit și brațul Domnului cui se va descoperi? Crescut-a înaintea Lui ca o odraslă, și ca o rădăcină în pământ uscat; nu avea nici chip, nici frumusețe, ca să ne uităm la El, și nici o înfățișare, ca să ne fie drag. Disprețuit era și cel din urmă dintre oameni; om al durerilor și cunoscător al suferinței, unul înaintea căruia să-ți acoperi fața; disprețuit și nebăgat în seamă. Dar El a luat asupra-și durerile noastre și cu suferințele noastre S-a împovărat. Și noi îl socoteam pedepsit, bătut și chinuit de Dumnezeu, dar El fusese străpuns pentru păcatele noastre și zdrobit pentru fărădelegile noastre. El a fost pedepsit pentru mântuirea noastră și prin rănile Lui noi toți ne-am vindecat. Toți umblam rătăciți ca niște oi, fiecare pe calea noastră, și Domnul a făcut să cadă asupra Lui fărădelegile noastre ale tuturor. Chinuit a fost, dar S-a supus și nu și-a deschis gura Sa; ca un miel spre junghiere s-a adus și ca o oaie fără de glas înaintea celor ce o tund, așa nu și-a deschis gura Sa. Întru smerenia Lui judecata Lui s-a ridicat și neamul Lui cine îl va spune? Că s-a luat de pe pământ viața Lui! Pentru fărădelegile poporului Meu a fost adus spre moarte. Mormântul Lui a fost pus lângă cei fără de lege și cu cei făcători de rele, după moartea Lui, cu toate că nu săvârșise nici o nedreptate și nici înșelăciune nu fusese în gura Lui. Dar a fost voia Domnului să-L zdrobească prin suferință. Și fiindcă și-a dat viața ca jertfă pentru păcat, va vedea pe urmașii Săi, își va lungi viața și lucrul Domnului în mâna Lui va propăși. Scăpat de chinurile sufletului Său, va vedea rodul ostenețelor Sale și de mulțumire Se va sătura. Prin suferințele Lui, Dreptul, Sluga Mea, va îndrepta pe mulți, și fărădelegile lor le va lua asupra Sa. Pentru aceasta îi voi da partea Sa printre cei mari și cu cei puternici va împărți prada, ca răsplată că și-a dat sufletul Său spre moarte și cu cei făcători de rele a fost numărat. Că El a purtat fărădelegile multora și pentru cei păcătoși și-a dat viața. Veselește-te, cea stearpă, care nu nașteai, dă glas și strigă tu care nu te-ai zvârcolit în dureri de naștere, căci mai mulți sunt fiii celei părăsite, decât ai celei cu bărbat, zice Domnul.

PROCHIMEN, glasul 1:

Pusu-m-au în groapa cea mai de jos întru cele întunecate și în umbra morții.

Stih: Doamne, Dumnezeuul mântuirii mele, ziua am strigat și noaptea înaintea Ta.

Apoi Apostolul:

Din Epistola întâia către Corinteni (1:18-31; 2:1-2), a Sfântului Apostol Pavel, citire:

Fraților, cuvântul Crucii, pentru cei ce pier, este nebulie; iar pentru noi, cei ce ne mântuim, este puterea lui Dumnezeu. Căci scris este: "Pierde-voi înțelepciunea înțelepților și știința celor învățați voi inimi-o". Unde este înțeleptul? Unde e cărturarul? Unde e cercetătorul acestui veac? Au n-a dovedit

Dumnezeu nebună înțelepciunea lumii acesteia? Căci de vreme ce întru înțelepciunea lui Dumnezeu lumea n-a cunoscut prin înțelepciune pe Dumnezeu, a binevoit Dumnezeu să mântuiască pe cei ce cred prin nebunia propovăduirii. Fiindcă și iudeii cer semne, iar elinii caută înțelepciune, însă noi propovăduim pe Hristos cel răstignit: pentru iudei, sminteală; pentru neamuri, nebunie. Dar pentru cei chemați, și iudei și elini: pe Hristos, puterea lui Dumnezeu și înțelepciunea lui Dumnezeu. Pentru că fapta lui Dumnezeu, socotită de către oameni nebunie, este mai înțeleaptă decât înțelepciunea lor și ceea ce se pare ca slăbiciune a lui Dumnezeu, mai puternică decât tăria oamenilor. Căci, priviți chemarea voastră, fraților, că nu mulți sunt înțelepți după trup, nu mulți sunt puternici, nu mulți sunt de bun neam; Ci Dumnezeu și-a ales pe cele nebune ale lumii, ca să rușineze pe cei înțelepți; Dumnezeu și-a ales pe cele slabe ale lumii, ca să le rușineze pe cele tari; Dumnezeu și-a ales pe cele de neam jos ale lumii, pe cele nebăgate în seamă, pe cele ce nu sunt, ca să nimicească pe cele ce sunt, ca nici un trup să nu se laude înaintea lui Dumnezeu. Din El, dar, sunteți voi în Hristos Iisus, Care pentru noi S-a făcut înțelepciune de la Dumnezeu și dreptate și sfințire și răscumpărare, pentru ca, după cum este scris: "Cel ce se laudă în Domnul să se laude".

Și eu, fraților, când am venit la voi și v-am vestit taina lui Dumnezeu, n-am venit ca iscusit cuvântător sau ca înțelept. Căci am judecat să nu știu între voi altceva, decât pe Iisus Hristos, și pe Acesta răstignit.

Aliluia, glasul 1:

Mântuiește-mă, Dumnezeule, că au intrat ape până la sufletul meu.

Stih: Zdrobit a fost sufletul meu de ocări și necaz.

Evanghelia de la Matei (27:1-43 + Luca 23:39-43; Matei 27:45-54; Ioan 19:31-37; Matei 27:55-61). Apoi ectenia: Să zicem toți din tot sufletul... **După aceasta:** Învrednicește-ne, Doamne... **Și ectenia:** Să plinim rugăciunile noastre cele de seară... **Și celelalte.**

Și după Ecfonis, se cântă

LA STIHOAVNĂ

Stihurile, glasul al 2-lea:

Podobie: Când de pe lemn...

Când Te-a pogorât de pe lemn, mort, cel din Arimateea pe Tine, viața tuturor, cu smirnă și cu giulgiu Te-a înfășurat, Hristoase, și cu dragoste s-a îndemnat a săruta, cu inima și cu buzele, trupul Tău cel nestruciat. Însă fiind cuprins de frică, se bucura strigând către Tine: Slavă smereniei Tale, Iubitorule de oameni.

Stih: Domnul a împărățit, întru podoabă S-a îmbrăcat; îmbrăcatu-S-a Domnul întru putere și S-a încins.

Când ai fost pus în groapă nouă pentru toți, Izbăvitorule al tuturor, iadul cel cu totul de răs văzându-Te s-a îngrozit, zăvoarele s-au sfărâmat și porțile sau zdrobit, mormintele s-au deschis, morții au înviat. Atunci și Adam cu mulțumire, bucurându-se, a strigat Ție: slavă smereniei Tale, Iubitorule de oameni.

Stih: Pentru că a întărit lumea, care nu se va clătina.

Când ai fost închis în groapă cu trupul voind, Cel ce rămâi din firea Dumnezeirii necuprins și nemărginit, ai încuiat cămărilor morții, și ai deșertat toate împărățiile iadului, Hristoase. Atunci ai învrednicit și această Sâmbătă binecuvântării dumnezeiești și slavei și luminii Tale.

Stih: Casei Tale se cuvine sfințenie, Doamne, întru lungime de zile.

Când Te-au văzut Puterile, Hristoase, clevetit de cei fără de lege, ca și cum ai fi fost amăgitor, și piatra mormântului pecetluită cu mâinile, cu care au împuns coasta Ta

cea nesticăcioasă, atunci s-au spăimântat de nespūsă îndelungă-răbdarea Ta. Însă bucurându-se de mântuirea noastră, au grăit către Tine: Slavă smereniei Tale, Iubitorule de oameni.

Slavă..., Și acum..., **glasul al 5-lea:**

Pe Tine, Cel ce Te îmbraci cu lumina ca și cu un veșmânt, pogorându-Te de pe lemn Iosif cu Nicodim și văzându-Te mort, gol, neîngropat, luând plângere cu umilință și tânguindu-se au zis: Vai mie, preadulce Iisuse!, pe Care cu puțin mai înainte văzându-Te soarele pe Cruce răstignit, cu întuneric s-a îmbrăcat și pământul de frică s-a cutremurat și catapeteasma Templului s-a rupt. Dar iată Te văd acum pe Tine, supunându-Te morții de bunăvoie pentru mine. Cum Te voi îngropa, Dumnezeuul meu? Sau cum Te voi înfășura cu giulgiuri? Sau cu ce mâini mă voi atinge de trupul Tău cel nesticat? Sau ce cântări voi cânta ducerii Tale de aici, Îndurate? Slăvesc Patimile Tale, cu cântări laud îngroparea Ta împreună cu Învierea, cântând: Doamne, slavă Ție.

Apoi: Acum slobozește... Sfinte Dumnezeule... **După:** Tatăl nostru...

Troparele, glasul al 2-lea:

Iosif cel cu bun chip de pe lemn luând preacurat trupul Tău, cu giulgiu curat înfășurându-l și cu miresme, în mormânt nou îngropându-l l-a pus.

Altul:

Mironosițelor femei, stând lângă mormânt, îngerul a grăit: Miresmele morților sunt cuviincioase, iar Hristos putrejunii S-a arătat străin.

Înțelepciune: **Și Apolisul.**

PAVECERNIȚA

În aceeași Sfântă și Mare zi Vineri, Pavcernița se citește în chiliile sau, de va voi cel mai mare, și în biserică, după obicei; la care se cântă Canonul pentru răstignirea Domnului și plângerea Preasfintei Născătoare de Dumnezeu. Irmosul de câte două ori și troparele pe 4. Iar mai pe urmă irmosul în amândouă stranele împreună.

CANONUL

Alcătuire a lui Simeon, logofătul.

Cântarea 1-a, glasul al 6-lea:

Irmosul:

Ca pe uscat umblând Israel, cu urmele prin adânc, pe prigonitorul Faraon văzându-l înecat, a strigat: Lui Dumnezeu cântare de biruință să-I cântăm.

Slavă Ție, Dumnezeuul nostru, slavă Ție.

Dacă a văzut curata Fecioară pe Fiul său și Domnul atârnat pe Cruce, rupându-se, striga cu amar împreună cu celelalte femei și oftând, grăia:

Te văd acum iubitul meu Fiu și dorit, atârnat pe Cruce, și mă rănesc amar cu inima, zicea curata. Dar dă cuvânt roabei Tale, Bunule.

Slavă...

De voie Fiul meu și Făcătorule, rabzi pe lemn moarte cumplită, Fecioara grăia stând înaintea Crucii cu Apostolul cel iubit.

Și acum...

Acum m-am lipsit de așteptarea mea, de bucuria și de veselia Fiului meu și Domnul. Vai mie!, că sunt zdrobită de durere, cea curată, plângând, grăia.

Cântarea a 3-a:

Irmosul:

Nu este sfânt precum Tu, Doamne Dumnezeul meu, Care ai înălțat fruntea credincioșilor Tăi, Bunule, și ne-ai întărit pe noi pe piatra mărturisirii Tale.

Pentru frica iudeilor, Petru s-a ascuns, și toți credincioșii au fugit părăsind pe Hristos, Fecioara grăia, suspinând:

Pentru nașterea Ta cea străină și înfricoșătoare, Fiul meu, eram mai mărită decât toate maicile. Dar vai mie! Acum văzându-Te pe lemn, mă aprind cu inima.

Slavă...

Văzând pe Fiul meu, pe Care pe mâini prunc L-am purtat, L-aș lua de pe lemn, zicea cea curată; dar vai mie! Nimeni nu mi-L dă.

Și acum...

Iată Lumina mea cea dulce, nădejdea și viața mea cea bună, Dumnezeul meu a apus pe Cruce: mă aprind cu inima, grăia Fecioara, suspinând.

Cântarea a 4-a:

Irmosul:

Hristos este puterea mea, Dumnezeu și Domnul, cinstita Biserică cu dumnezeiască cuviință cântă, grăind din cuget curat întru Domnul prăznuind.

Soarele cel neapus, Dumnezeule cel prea veșnic și Făcătorul tuturor fapturilor, Doamne, cum rabzi patimă, pe Cruce? Cea curată, plângând, grăia.

Cea neispită de nuntă, plângând, grăia către cel cu bun chip: Grăbește Iosife, apropie-te la Pilat și cere să iei de pe lemn pe Învățătorul tău.

Slavă...

Văzând Iosif pe cea curată, lăcrimând cu amar, s-a tulburat și, plângând, s-a apropiat către Pilat, grăind cu plângere: Dă-mi Trupul Dumnezeului meu.

Și acum...

Văzându-Te pe Tine rănit și fără slăvire, gol pe lemn, Fiul meu, mă aprind cu inima, suspinând ca o maică, Fecioara grăia.

Cântarea a 5-a:

Irmosul:

Cu dumnezeiască strălucirea Ta, Bunule, sufletele celor ce dis-de dimineață vin la Tine cu dragoste, mă rog lumineză-le, ca să Te vadă pe Tine, Cuvinte al lui Dumnezeu, pe Tine, Adevăratul Dumnezeu, Cel ce chemi din negura greșelilor.

Frământându-se Iosif, suspinând și mirându-se împreună cu Nicodim, a luat preacuratul Trup și, sărutându-L, suspina și ofta și-l cânta ca pe un Dumnezeu.

Luându-L cu plângere Maica cea neispită de bărbat, L-a pus pe genunchi, și rugându-L cu lacrimi și sărutându-L cu amar, plângea și grăia.

Slavă...

O nădejde și o viață Te avem pe Tine, Stăpâne, Fiul meu și Dumnezeu, întru lumina ochilor, roaba Ta. Iar acum sunt lipsită de Tine, dulcele și iubitul meu Fiu.

Și acum...

Dureri și necazuri și suspine m-au aflat, vai mie!, cea curată suspinând cu amar, grăia, văzându-Te pe Tine mort, Fiul meu cel iubit, gol și părăsit și uns cu miresme.

Cântarea a 6-a:

Irmosul:

Marea vieții văzând-o înălțându-se de vișorul ispitelor, la limanul Tău cel lin alergând, grăiesc către Tine: Scoate din stricăciune viața mea, mult Milostive.

Văzându-Te mort, Iubitorule de oameni, pe Tine, Cel ce ai înviat pe cei morți, rău mă rup și mă rănesc cu inima; aș fi vrut să mor cu Tine, grăia Preacurata, că nu pot răbda să Te văd mort fără suflare.

Văzându-Te pe Tine, preabune Dumnezeu și îndurate Doamne, fără slăvire, fără suflare, și fără chip, mă mir și plâng ținându-Te precum nu m-am nădăjduit să Te văd! Vai mie, Fiul meu și Dumnezeu!

Slavă...

Nu grăiești roabei Tale cuvânt, Fiul lui Dumnezeu? Oare Te vei îndura, Stăpâne, de ceea ce Te-a născut pe Tine?, grăia cea curată, suspinând și plângând, și săruta trupul Domnului său.

Și acum...

Gândesc, Stăpâne, că nu voi mai auzi glasul Tău cel dulce, nici voi mai vedea frumusețea feței Tale, ca mai înainte; pentru că ai apus Fiul meu de la ochii mei.

CONDAC, glasul al 8-lea.

Pe Cel ce s-a răstignit pentru noi, veniți toți să-L laudăm; că pe Acesta L-a văzut Maria pe lemn și a zis: Deși rabzi răstignire, Tu ești Fiul și Dumnezeul meu.

ICOS

Mielușeaua văzând pe Mielușelul său tras spre junghiere, mergea pe urmă Maria cu părul despletit, împreună cu alte femei grăind așa: Unde mergi, Fiule? Pentru ce faci călătorie grabnică? Au doară este și altă nuntă în Cana Galileii, și acum Te grăbești a merge acolo, ca să le faci vin din apă? Să merg cu Tine, Fiule? Sau să Te aștept? Dă-mi răspuns, Fiule, nu mă trece tăcând, Cel ce m-ai păzit curată. Că Tu ești Fiul și Dumnezeul meu.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

Dătător de rouă cuptorul l-a făcut îngerul cuvioșilor tineri; iar pe Haldei arzându-i porunca lui Dumnezeu, pe chinuitorul l-a plecat a grăi: Bindecuvântat ești Dumnezeul părinților noștri.

Unde este, Fiul meu și Dumnezeu, bunavestire cea de demult, care-mi grăia Gavriil, numindu-Te pe Tine Împărat și Fiul Dumnezeului Celui Preaînalt? Căci acum Te văd pe Tine, lumina mea cea dulce, gol, mort și rănit.

Cel ce alini durerile primește-mă acum la Tine, Fiul meu și Dumnezeu, ca să mă pogor și eu, Stăpâne, în iad cu Tine; nu mă lăsa singură, că nu pot răbda să mai trăiesc, nevăzându-Te pe Tine, Lumina mea cea dulce.

Slavă...

Suspinând cu amar cea fără prihană, împreună cu celelalte femei purtătoare de mir și văzând cum duc pe Hristos, grăia: Vai mie, ce văd? Unde mergi, acum Fiul meu și pe mine singură mă lași?

Și acum...

Suspinând și slăbind, cea fără prihană grăia mironosițelor: Plângeți împreună cu mine și vă tânguți amar, că iată Lumina mea cea dulce și Învățătorul vostru se dă mormântului.

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

Din văpaie cuvioșilor rouă ai izvorât și jertfa dreptului cu apă ai ars-o. Că toate le faci, Hristoase, cu singură voirea. Pe Tine Te preaînălțăm întru toți vecii.

Văzând Iosif pe Fecioara plângând, se rupea la inimă și striga cu amar: O, Dumnezeu meu! Cum Te voi îngropa acum eu, robul Tău? Cu ce pânză voi înfășura trupul Tău?

Mai presus de minte a covârșit vederea Ta, Doamne, cea străină, Cel ce porți toată făptura. Pentru aceea și Iosif împreună cu Nicodim Te poartă, ca pe un mort, pe mâinile lor și Te îngroapă.

Binecuvântăm pe Tatăl și pe Fiul și pe Sfântul Duh, Dumnezeu.

Taină străină și preaslăvită văd, Fecioara grăia Fiului său și Dumnezeu: Cum Te pun în mormânt prost, pe Tine, Care cu porunca scoli pe morți din morminte.

Și acum...

Nici de la mormântul Tău nu mă voi scula, Fiul meu, nici a izvorî lacrimi nu voi înceta, până ce și eu mă voi pogorî în iad; că nu pot răbda despărțirea Ta, Fiul meu.

Cântarea a 9-a:

Irmosul:

Pe Dumnezeu a-L vedea nu este cu puțință oamenilor, spre Care nu cutează a căuta cetele îngerești; iar prin tine, Preacurată, S-a arătat oamenilor Cuvântul întrupat; pe Care slăvindu-L cu oștile cerești, pe tine te ferim.

De acum nu se va mai lipi de mine bucuria niciodată, suspinând grăia cea fără prihană. Că lumina mea și bucuria mea în mormânt au apus. Ci nu-L voi lăsa singur; aici voi muri și mă voi îngropa cu Dânsul.

Rana sufletului meu, vindec-o acum Fiul meu, grăia Preacurata, lăcrimând; înviază și-mi potolește durerea și necazul. Că poți, Stăpâne, câte vei vrea să faci, măcar de Te-ai și îngropat de voie.

Slavă...

O, cum s-a ascuns Ție adâncul îndurărilor, Maicii în taină a zis Domnul, că vrând să mântuiesc făptura Mea, am primit a muri. Ci voi și învia și pe Tine te voi slăvi, ca un Dumnezeu al cerului și al pământului.

Și acum...

Cânta-voi milostivirea Ta, Iubitorule de oameni, și mă voi închina mulțimii milei Tale, Stăpâne. Că vrând să mântuiești zidirea Ta, ai luat moarte. Zis-a Preacurata; ci pentru învierea Ta, Mântuitorule, miluiește-ne pe noi pe toți.

Apoi în loc de: Cuvine-se să te fericim... **se zice irmosul:** Pe Dumnezeu a-L vedea... **Și după Tatăl nostru... se zice Condacul:** Pe Cel ce s-a răstignit... **Și celelalte ale Pavcerniței, după obicei și Apolisul.**

Iar Miezonoptica se citește în chilia.

ÎN SFÂNȚA ȘI MAREA ZI SÂMBĂȚĂ

Privegherea de Vineri noaptea spre Sâmbătă,
când se cântă și Prohodul Domnului

LA UTRENIE

Se începe Utrenia după obicei. După cei șase psalmi, ectenia mare.

La Dumnezeu este Domnul..., troparul, glasul al 2-lea:

Iosif cel cu bun chip, de pe lemn luând preacurat trupul Tău, cu giulgiu curat înfășurându-L și cu miresme, în mormânt nou îngropându-L, L-a pus.

Slavă...

Când Te-ai pogorât la moarte, Cel ce ești viața cea fără de moarte, atunci iadul l/ai omorât cu strălucirea Dumnezeirii; și când ai înviat pe cei morți din cele de dedesubt, toate puterile cerești au strigat: Dătătorule de viață, Hristoase, Dumnezeul nostru, slavă Ție.

Și acum...

Mironosițelor femei stând, lângă mormânt, îngerul a grăit: Miresmele morților sunt cuviincioase, iar Hristos putrejunii S-a arătat străin.

După aceasta, preoții și credincioșii aprind lumânări de ceară curată și se rânduiesc în jurul mesei, pe care se află așezat sfântul Epitaf. Urmează Catisma a șaptesprezecea - stările Prohodului, care se cântă dulce și cu mare cuviință. Stihurile nu se cântă, ci se citesc în taină, înainte de fiecare tropar.

STAREA ÎNTÂIA

Preotul cădește sfântul Epitaf în chipul crucii, altarul și stranele; dacă sunt mai mulți cădește protosul. Apoi, se cântă rar întâiul tropar, glasul al 5-lea:

Stih: Fericiți cei fără de prihană în cale, care umblă în legea Domnului.

În mormânt, Viață, pus ai fost, Hristoase, și s-au spăimântat oștirile îngeresti, plecăciunea Ta cea multă preamărind.

Stih: Fericiți cei ce păzesc poruncile Lui și-L caută cu toată inima lor.

Dar cum mori, Viață, și cum șezi în mormânt? Și împărăția morții Tu o zdrobești și pe morții cei din iad îi înviezi?

Stih: Că n-au umblat în căile Lui cei ce lucrează fărădelegea.

Te mărim pe Tine, Iisuse Doamne, și-ngroparea Ți cinstim și patimile, că din stricăciune Tu ne-ai izbăvit.

Stih: Tu ai poruncit ca poruncile Tale să fie păzite foarte.

Cel ce-ai pus pământul cu măsuri, Hristoase, astăzi șezi în mic mormânt, Ziditorule, și din gropi, pe cei ce-au murit înviezi.

Stih: O, de s-ar îndrepta căile mele, ca să păzesc poruncile Tale!

I-i-su-se al meu, Împărat a toate, de ce vii la cei din iad, o, Hristoase al meu? Vrei să dezrobești neamul omenesc.

Stih: *Atunci nu mă voi rușina când voi căuta spre poruncile Tale.*

Stăpânul a toate mort se vede acum și deșertătorul gropilor celor morți se încuie-n groapă nouă ca un om.

Stih: *Lăuda-Te-voi întru îndreptarea inimii, ca să învăț judecățile dreptății Tale.*

În mormânt, Viață, pus ai fost, Hristoase, și cu moartea Ta pe moarte o ai pierdut și viață lumii Tu ai izvorât.

Stih: *Îndreptările Tale voi păzi; nu mă părăsi până la sfârșit.*

Cu cei răi, Hristoase, ca un răufăcător socotit ai fost, dar ne-ai îndreptat pe toți și ne-ai scos din amăgirea celui rău.

Stih: *Prin ce își va îndrepta tânărul calea sa? Prin păzirea cuvintelor Tale.*

Mai frumos cu chipul decât oamenii toți, ca un om se vede mort și fără de chip, cel ce toată firea a-nfrumusețat.

Stih: *Cu toată inima Te-am căutat pe Tine; să nu mă lepezi de la poruncile Tale.*

Iadul cum va răbda intrarea Ta, Doamne, și cum nu se va zdrobi întunecându-se, de-a luminii Tale fulgere orbind?

Stih: *În inima mea am ascuns cuvintele Tale, ca să nu greșesc Ție.*

Dulcea mea lumină și mântuitoare, cum în groapă întunecoasă Tu Te-ai ascuns? O, răbdare de nespus și negrăit!

Stih: *Binecuvântat ești, Doamne, învață-mă îndreptările Tale.*

Nici lumea de duhuri nu pricepe, Doamne, nici mulțimea fără-de trup poate povesti taina îngropării Tale, neștiind.

Stih: *Cu buzele am rostit toate judecățile gurii Tale.*

O, minuni străine! O, ce lucruri nouă! Cel ce-mi dă suflare mie se poartă mort, îngropat de mâinile lui I-o-sif.

Stih: *În calea mărturiilor Tale m-am desfătat, ca de toată bogăția.*

În mormânt ai apus, dar de-al Tatălui sân nicicum nu Te-ai despărțit, Hristoase al meu. Acest lucru e străin și nefiresc!

Stih: *La poruncile Tale voi cugeta și voi cunoaște căile Tale.*

Întreaga făptură recunoaște-n Tine: Împărat adevărat, pe pământ și-n cer, deși în mormânt Te-ncui, Hristoase-al meu!

Stih: *La îndreptările Tale voi cugeta și nu voi uita cuvintele Tale.*

Tu-n mormânt fiind pus, Ziditor Hristoase, temelia iadului s-a cutremurat și-ale morților morminte s-au deschis.

Stih: *Răsplătește robului Tău! Voi trăi și voi păzi poruncile Tale.*

Acela ce în palmă tot pământul ține, sub pământ acum cu trupul se află mort, slobozind pe morții cei legați în iad.

Stih: *Deschide ochii mei și voi cunoaște minunile din legea Ta.*

Din stricare, Doamne, viața mea o ridici; căci murind acum, la cei morți Te-ai coborât și-ale iadului zăvoare le-ai zdrobit.

Stih: *Străin sunt eu pe pământ, să nu ascunzi de la mine poruncile Tale.*

Ca lumina-n sfeșnic, se ascunde acum sub pământ, ca sub obroc, Trupul Domnului și din iad gonește întunericul.

Stih: *Aprins e sufletul meu de dorirea judecăților Tale, în toată vremea.*

Mulțimea de oștiri, cea duhovnicească, împreună cu I-o-sif și Nicodim merg săngroape pe Cel ce e ne-ncăput.

Stih: *Certat-ai pe cei mândri; blestemați sunt cei ce se abat de la poruncile Tale.*

Murind Tu de voie, în mormânt ai fost pus; și pe mine ce-am fost mort, I-i-su-se al meu, de amara mea greșală m-ai scăpat.

Stih: *Ia de la mine ocară și defăimarea că mărturiile Tale am păzit.*

S-a schimbat făptura prin ale Tale patimi, căci cu Tine-au pățimit toate câte sunt, țiitor a toate cunoscându-Te.

Stih: *Pentru că au șezut căpeteniile și pe mine mă cleveteau, iar robul Tău cugeta la îndreptările Tale.*

Luând în pânțele a vieții piatra, cel a toate mâncător, iadul, a vărsat pe toți morții ce din veac i-a înghițit.

Stih: *Că mărturiile Tale sunt cugetarea mea, iar îndreptările Tale, sfatul meu.*

În mormânt nou Te-au pus, înnoind, Hristoase, firea oamenilor, prin Învierea Ta, după cum se cade unui Dumnezeu.

Stih: *Lipitu-s-a de pământ sufletul meu; viază-mă după cuvântul Tău.*

Pe pământ ai venit, pe Adam să-l mântui, și pe-acesta negăsind, jos Te-ai pogorât; pân-la iad, Stăpânul meu, l-ai căutat.

Stih: *Vestit-am căile mele și m-ai auzit; învață-mă îndreptările Tale.*

Pământul de frică s-a mișcat, Cuvinte, și luceafărul lumina sa și-a ascuns, apunând a Ta lumină sub pământ.

Stih: *Fă să înțeleg calea îndreptărilor Tale și voi cugeta la minunile Tale.*

Ca un om, ai murit de-a Ta voie, Doamne, dar ca Dumnezeu pe morți din groap-ai sculat și din întunericul păcatelor.

Stih: *Istovitu-s-a sufletul meu de supărare; întărește-mă întru cuvintele Tale.*

Vărsând râu de lacrimi peste Tine, Doamne, cea curată, ca o maică, a glăsuțit: Oare, cum Te voi îngropa, Fiul meu?

Stih: *Depărtează de la mine calea nedreptății și cu legea Ta mă miluiește.*

Cu sămânța de grâu, ce-ncolțește-n pământ, Spic aducător de rod nouă Te-ai făcut, înviind pe toți urmașii lui Adam.

Stih: *Calea adevărului am ales și judecățile Tale nu le-am uitat.*

Sub pământ Te-ai ascuns ca un soare, acum, și-ntr-a morții noapte neagră Te-ai învelit; ci răsari, Hristoase-al meu, mai strălucit!

Stih: *Lipitu-m-am de mărturiile Tale, Doamne, să nu mă rușinezi.*

Cum ascunde luna fața sa de soare, așa groapa Te-a ascuns și pe Tine-acum, Cel ce prin trupească moarte ai apus.

Stih: Pe calea poruncilor Tale am alergat, când ai lărgit inima mea.

Iisus, Viața, gustând moarte acum, pe toți oamenii de moarte i-a izbăvit și viață tuturor le-a dăruit.

Stih: Lege pune mie, Doamne, calea îndreptărilor Tale și o voi păzi pururi.

Pe întâiul Adam, prin păcat omorât, la viață ridicându-l cu moartea Ta, Adam nou în trup Te-ai arătat acum.

Stih: Înțelepțește-mă, și voi căuta legea Ta și o voi păzi cu toată inima mea.

Cereștile cete, mort întins, pentru noi, Te-au văzut, Stăpânul meu, și s-au spăimântat și cu aripile s-au acoperit.

Stih: Povățuiește-mă pe cărarea poruncilor Tale, că aceasta am voit.

Pogorându-Te mort, de pe lemn, Cuvinte, I-o-sif cel cu bun chip Te pune-n mormânt; ci-nviază, Doamne, mântuind pe toți!

Stih: Pleacă inima mea la mărturiile Tale și nu la lăcomie.

Bucurie, Doamne, fiind îngerilor, întristare lor acum le-ai poruncit, cu trup mort, ca pe un om, văzându-Te.

Stih: Întoarce ochii mei ca să nu vadă deșertăciunea; în calea Ta viază-mă.

Suind Tu pe cruce, împreun-ai suit și pe muritorii vii; iar stând sub pământ, ai sculat de-acolo pe cei adormiți.

Stih: Împlinește robului Tău, cuvântul Tău, care este pentru cei ce se tem de Tine.

Ca un leu, Tu, Doamne, adormind cu trupul, ca un pui de leu Te scoli, Acela ce-ai fost mort, lepădând și bătrânețea trupului.

Stih: Îndepărtează ocară, de care mă tem, căci judecățile Tale sunt bune.

Acela ce din coasta lui Adam cel dintâi pe strămoș-ai plăsmuit, ești în coastă-mpuns și izvor curățitor ne izvorăști.

Stih: Iată, am dorit poruncile Tale; întru dreptatea Ta viază-mă.

Se-njunghia-n taină mai-nainte mielul, iar acum Tu, pătimind fără să cârtești, ești fățiș junghiat și firea curățești.

Stih: Să vină peste mine mila Ta, Doamne, mântuirea Ta, după cuvântul Tău.

Cine dar va spune chipul groaznic și nou? Cel ce stăpânește toate făpturile pătimești azi și moare pentru noi.

Stih: Și voi răspunde cuvânt celor ce mă ocărăsc, că am nădăjduit în cuvintele Tale.

Cuprinzându-i spaima, îngerii au strigat: Cum se vede mort Stăpânul a tot ce-i viu și de ce-n mormânt se-ncuie Dumnezeu?

Stih: Să nu îndepărtezi din gura mea cuvântul adevărului, până în sfârșit, că întru judecățile Tale am nădăjduit.

Din coasta Ta, Doamne, cea însulițată, izvorăști mie viață, prin viața Ta, și mă înnoiești și mă viezi cu ea.

Stih: *Și voi păzi legea Ta pururi, în veac și în veacul veacului.*

Răstignit pe cruce ai chemat pe oameni, iar curată coasta Ta împungându-se tuturor iertare dai, Iisuse-al meu.

Stih: *Am umblat întru lărgime, că poruncile Tale am căutat.*

Cel cu chip cuvios Te gătește-ngrozit și Te-ngroapă, ca pe-un mort, cu smerenie de-ngroparea Ta înfricoșându-se.

Stih: *Am vorbit despre mărturiile Tale, înaintea împăraților, și nu m-am rușinat.*

Sub pământ, de voie pogorând ca un mort, Tu ridici de pe pământ, Hristoase, la cer pe cei ce de-acolo au căzut de mult.

Stih: *Am cugetat la poruncile Tale pe care le-am iubit foarte.*

Deși Te-au văzut mort, dar ești viu Dumnezeu și ridici de pe pământ, Hristoase, la cer pe cei ce de acolo au căzut de mult.

Stih: *Am ridicat mâinile mele la poruncile Tale, pe care le-am iubit și am cugetat la îndreptările Tale.*

Deși Te-au văzut mort, dar ești viu Dumnezeu și pe oamenii cei morți, pe toți înviezi, omorând de tot pe-al meu omorător.

Stih: *Adu-Ți aminte de cuvântul Tău, către robul Tău, întru care mi-ai dat nădejde.*

O, ce bucurie, ce dulceață multă, a fost ceea ce-a umplut pe toți cei din iad, strălucind lumina Ta-n adâncul lui.

Stih: *Aceasta m-a mângâiat întru smerenia mea, căci cuvântul Tău m-a viat.*

Îngroparea-Ți laud, patimilor mă închin; și puterea Îți măresc, Milostivule, prin care de patimi am fost dezlegat.

Stih: *Cei mândri m-au batjocorit peste măsură, dar de la Legea Ta nu m-am abătut.*

Asupra Ta, Doamne, sabie-au ascuțit și-a puternicului sabie s-a tocit, iar cea din Eden se biruiește acum.

Stih: *Adusu-mi-am aminte de judecățile Tale cele din veac, Doamne, și m-am mângâiat.*

Văzând mielușeaua pe-al său Miel înjunghiat, doborâtă de dureri striga și-ndemna ca și turma să se tânguie cu ea.

Stih: *Mâhnire m-a cuprins din pricina păcătoșilor, care părăsesc Legea Ta.*

În mormânt de Te-ngropi, și în iad de cobori, dar mormintele, Iisuse, le-ai deșertat și întregul iad, Hristoase, l-ai golit.

Stih: *Cântate erau de mine îndreptările Tale, în locul pribegiei mele.*

De-a Ta voie, Doamne, pogorând sub pământ, pe toți oamenii din moarte i-ai înviat și la slava Tatălui i-ai înălțat.

Stih: *Adusu-mi-am aminte de numele Tău, Doamne, și am păzit Legea Ta.*

Unul din Treime, cu trupul, pentru noi, defăimată moarte rabdă, binevoind; se cutremură și soare și pământ.

Stih: *Partea mea ești, Doamne, zis-am să păzesc legea Ta.*

Ca un vinovat, stă Cel Preadrept la Pilat și la moartea cea nedreaptă e osândit și Judecătoru-i răstignit pe lemn.

Stih: Cugetat-am la căile Tale și am întors picioarele mele la mărturiile Tale.

Plăsmuind pe Adam din pământ, cu mâna, pentru dânsul Te-ai făcut om firesc în trup și de bunăvoia Ta Te-ai răstignit.

Stih: Gata am fost și nu m-am tulburat să păzesc poruncile Tale.

Ascultând, Cuvinte, de al Tău Părinte, pân-la iadu-ngrozitor Tu Te-ai coborât, înviind tot neamul muritorilor.

Stih: Funiile păcătoșilor s-ai înfășurat împrejurul meu, dar Legea Ta n-am uitat.

Vai, Lumina lumii! Vai, a mea Lumină! O, Iisus-al meu! O, Fiule prea dorit!, cu amar, striga Fecioara și jelea.

Stih: Părtaş sunt cu toți cei ce se tem de Tine și păzesc poruncile Tale.

Vino, necurate, ucigaș ucenic, și pricina răutății arată-mi-o: Pentru ce-ai ajuns tu pe Hristos să-L vinzi?

Stih: De mila Ta, Doamne, este plin pământul; îndreptările Tale mă învață.

Iubitor de oameni te prefaci, nebune, orb, nemernic, neîmpăcat, vânzătorule, tu, ce Mirul ai voit să-L vinzi pe bani.

Stih: Bunătate ai făcut cu robul Tău, Doamne, după cuvântul Tău.

Cu ce preț ai vândut Sfântul Mir cel ceresc? Sau ce lucru de El vrednic în schimb-ai luat? Nebunie-aflași, preablestemat satan!

Stih: Învăță-mă bunătatea, învățătura și cunoștința, că în poruncile Tale am crezut.

De iubești pe săraci și mâhnit ești de mir ce se varsă, curățind suflet păcătos, cum pe-arginți pe-a tuturor Lumină vinzi?

Stih: Mai înainte de a fi umilit, am greșit; pentru aceasta cuvântul Tău am păzit.

O, Cuvinte, Doamne, a mea bucurie, îngroparea-Ți de trei zile cum voi răbda? Mi se rupe inima ca unei maici.

Stih: Bun ești Tu, Doamne, și întru bunătatea Ta, învață-mă îndreptările Tale.

Cine-mi va da lacrimi și izvor nesecat, ca să plâng pe Iisus, dulcele meu Fiu?, a strigat Fecioara, Maica Domnului.

Stih: Înmulțitu-s-a asupra mea nedreptatea celor mândri, iar eu cu toată inima mea voi cerceta poruncile Tale.

O, munți și vâlcele și mulțimi de oameni, tînguți-vă și plângeți cu mine toți și jeliți cu Maica Domnului ceresc!

Stih: Închegatu-s-a cu grăsime inima lor, iar eu cu legea Ta m-am desfătat.

Când am să Te mai văd, veșnică Lumină, bucuria și dulceața sufletului?, a strigat Fecioara, tînguindu-se.

Stih: Bine este mie că m-ai smerit, ca să învăț îndreptările Tale.

Deși ca o piatră, tare și tăioasă, ai primit a Te tăia, dar ne-ai izvorât râu de viață vie, veșnice Izvor.

Stih: *Bună-mi este mie legea gurii Tale, mai mult decât mii de comori de aur și argint.*

Ca dintr-o fântână, din îndoitul râu, ce din coasta Ta a curs, noi ne adăpăm și viața veșnică o moștenim.

Stih: *Slavă Ție, Atotputernice Doamne, slavă Ție.*

Voind Tu, Cuvinte, în mormânt Te-ai văzut; dar ești viu și Te ridici din morți, cum ai spus, cu-nvierea Ta, Mântuitorule.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Te cântăm, Cuvinte, Doamne al tuturor, împreună și cu Tatăl și Duhul Sfânt și-ngroparea Ta cea sfântă preamărim.

Și acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Fericimu-te toți, Maica lui Dumnezeu, și-ngroparea de trei zile noi o cinstim a Fiului tău și-al nostru Dumnezeu.

Se repetă troparul întâi:

În mormânt, Viață, pus ai fost, Hristoase, și s-au spăimântat oștirile îngerești plecăciunea Ta cea multă preamărind.

Urmează ectenia mică și efonisul:

Că s-a binecuvântat numele Tău și s-a preamărit Împărăția Ta, a Tatălui și a Fiului și a Sfântului Duh, acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

STAREA A DOUA

Cădește al doilea preot, când sunt mai mulți preoți, la fel ca la starea întâia. Apoi, începe rar și cu glas lin pe glasul al 5-lea:

Stih: *Mâinile Tale m-au făcut și m-au zidit, înțelepțește-mă și voi învăța poruncile Tale.*

Cuvine-se, dar, să cădem la Tine, Ziditorul, Cela ce pe cruce mâinile Ți-ai întins, și-ai zdrobit de tot puterea celui rău.

Stih: *Cei ce se tem de Tine mă vor vedea și se vor veseli, că în cuvintele Tale am nădăjduit.*

Cuvine-se, dar, să-Ți dăm slav-a-toate Ziditorul, căci din patimi Tu ne-ai scos, prin patima Ta, și din stricăciune toți ne-am izbăvit.

Stih: *Cunoscut-am, Doamne, că drepte sunt judecățile Tale și într-o adevăr m-ai smerit.*

Soarele-a apus iar pământul s-a clintit, Cuvinte, apunând Tu, ne-nseratul Soare, Hristos, și cu trupul în mormânt punându-Te.

Stih: *Facă-se dar, mila Ta, ca să mă mângâie, după cuvântul Tău, către robul Tău.*

Somn învietoare în mormânt dormind, Hristoase Doamne, din cel greu somn al păcatului ai sculat întreg neamul omenesc cel păcătos.

Stih: *Să vină peste mine îndurările Tale și voi trăi, că legea Ta cugetarea mea este.*

Una-ntre femei Te-am născut Fiu, fără de durere; dar acum sufăr dureri, prin patima Ta, cea curată, mult jelindu-se, zicea.

Stih: *Să se rușineze cei mândri, că pe nedrept m-au nedreptățit iar eu voi cugeta la poruncile Tale.*

Sus văzându-Te de Părinte nedespărțit, Doamne, iar jos cu trupul mort, sub pământ fiind, serafimii s-au înfricoșat acum.

Stih: *Să se întoarcă spre mine cei ce se tem de Tine și cei ce cunosc mărturiile Tale.*

Răstignindu-Te, s-a rupt tâmpla templului prin mijloc și și-ascund luminătorii lumina lor, sub pământ Tu, Soare, ascunzându-Te.

Stih: *Să fie inima mea fără prihană întru îndreptările Tale, ca să nu mă rușinez.*

Cela ce cu-n semn a făcut la început pământul, azi apune sub pământ, ca un muritor. Îngrozește-te de-aceasta, cerule!

Stih: *Se topește sufletul meu după mântuirea Ta; în cuvântul Tău am nădăjduit.*

Sub pământ apui Cela ce-ai făcut pe om cu mâna, ca pe oameni să-i înalți din căderea lor, cu puterea Ta atotputernică.

Stih: *Sfârșitu-s-au ochii mei după cuvântul Tău, zicând: Când mă vei mângâia?*

Veniți să cântăm lui Hristos cel mort, Ce-i plâns cu jale, ca femeile, ce mir au adus atunci, s-auzim cu ele: Bucurați-vă!

Stih: *Că m-am făcut ca un foale la fum, dar îndreptările Tale nu le-am uitat.*

Cu adevărat, nesecat Mir ești, Cuvinte Doamne; pentru-aceea și femeile mir Ți-aduc, Celui viu, ca unui mort și îngropat.

Stih: *Câte sunt zilele robului Tău? Când vei judeca pe cei ce mă prigonesc?*

Cu-ngroparea Ta ai zdrobit de tot iadul, Hristoase, și cu moartea Ta pe moarte ai omorât și din stricăciune lumea mântuiești.

Stih: *Spusu-mi-au călcători de lege deșertăciuni, dar nu sunt ca legea Ta, Doamne.*

Râu de viață ești ce din Tatăl curgi, Înțelepciune, iar în groapă apunând, viață dăruiești, celor din adâncurile iadului.

Stih: *Toate poruncile Tale sunt adevăr; pe nedrept m-au prigonit. Ajută-mă!*

Ca să înnoiesc firea oamenilor cea zdrobită, Eu cu moartea Mi-am rănit trupul Meu, voind; deci, jelind, nu-ți bate pieptul, Maica Mea.

Stih: *Puțin a fost de nu m-am sfârșit pe pământ, dar eu n-am părăsit poruncile Tale.*

Sub pământ apui Cel ce ești Luceafăr al dreptății, și pe morți i-ai ridicat, ca dintr-un somn greu, alungând din iad tot întunericul.

Stih: *După mila Ta, viază-mă și voi păzi mărturiile gurii mele.*

Bob cu două firi Dătătorul de viață, astăzi în adânc pământ, cu lacrimi se seamănă; răsărind El iar, lumea va bucura.

Stih: *În veac, Doamne, cuvântul Tău rămâne în cer.*

S-a temut Adam, Dumnezeu umblând în rai, atuncea, iar acum s-a bucurat c-ai venit la iad; căci căzând atunci, acum s-a ridicat.

Stih: *În neam și în neam adevărul Tău. Întemeiat-ai pământul și rămâne.*

Maica Ta acum varsă râuri de lacrimi, Hristoase, și-a strigat, când Te-a văzut cu trupu-n mormânt: **Înviază, Fiule, precum ai spus!**

Stih: *După rânduiala Ta rămâne ziua, că toate sunt slujitoare Ție.*

Iosif Te-a ascuns, cu evlavie, în groapă nouă; și cântări dumnezeiești, de-ngroparea Ta, Ți-a cântat, cu lacrimi împletindu-le.

Stih: *De n-ar fi fost legea Ta, gândirea mea, atunci aș fi pierit întru necazul meu.*

Doamne, Maica Ta, pironit văzându-Te pe cruce, de amară întristare, sufletul ei s-a pătruns de cuie și de sabie.

Stih: *În veac nu voi uita îndreptările Tale, că într-însele m-ai viat, Doamne.*

Maica Ta, văzând adăparea Ta cu fiere, Doamne, Cel ce ești dulceța lumii noastre întregi, fața ei cu amare lacrimi a udat.

Stih: *Al Tău sunt eu, mântuiește-mă, că îndreptările Tale am căutat.*

Rău m-am întristat și rărunchii mi se rup, Cuvinte, junghierea Ta nedreaptă văzându-o, zis-a Preacurata, tânguindu-se.

Stih: *Pe mine m-au așteptat păcătoșii ca să mă piardă. Mărturiile Tale am priceput.*

Cum am să-Ți închid ochii dulci și-a-Tale buze, Doamne, și cum dar ca pe un mort Te voi îngropa?, Iosif a strigat, înfiorându-se.

Stih: *La tot lucrul desăvârșit am văzut sfârșit, dar porunca Ta este fără de sfârșit.*

Jalnice cântări I-o-sif și cu Nicodim cântă lui Hristos Ce s-a-ngropat, acum, în mormânt și cu dâșii cântă cetele cerești.

Stih: *Că am iubit legea Ta, Doamne, ea toată ziua cugetarea mea este.*

Sub pământ apui Tu, Hristoase, Soare al dreptății; deci și buna Maica Ta, care Te-a născut, de dureri se stinge, nevăzându-Te.

Stih: *Mai mult decât pe vrăjmașii mei m-ai înțelepțit, cu porunca Ta, că în veac a mea este.*

Iadul s-a-ngrozit, Dătătorule de viață, Doamne, când prădată și-a văzut bogăția lui și-nviați pe morții cei legați din veac.

Stih: *Mai mult decât învățătorii mei am priceput, că la mărturiile Tale gândirea mea este.*

Soare luminos după noapte strălucește, Doamne; iar Tu, după moartea Ta, strălucești mai mult, înviind din groapă ca un Dumnezeu.

Stih: *Mai mult decât bătrânii am înțeles, că poruncile Tale am căutat.*

Ziditorule, primindu-Te în sân pământul s-a clintit de frica Ta, Preaputernice, și pe morți cutremurul i-a deșteptat.

Stih: *De la toată calea cea rea mi-am oprit picioarele mele, ca să păzesc cuvintele Tale.*

O, Hristoase-al meu! I-o-sif și Nicodim cu miruri într-un chip deosebit, acum Te gătesc strigând: O, pământule-nfricoșează-te!

Stih: *De la judecățile Tale nu m-am abătut, că Tu ai pus mie lege.*

Doamne, ai apus și cu Tine-a soarelui lumină; iar făptura de cutremur cuprins-a fost, Făcător al tuturor vestindu-Te.

Stih: *Cât sunt de dulci limbii mele cuvintele Tale, mai mult decât mierea, în gura mea!*

Piatra cea din unghi o acoperă piatra tăiată și pe Domnu-L pune-n groapă un muritor. Înfioară-te, de acum, pământule!

Stih: *Din poruncile Tale m-am priceput; pentru aceasta am urât toată calea nedreptății.*

Vezi-ne aici: ucenicul cel iubit și Maica, și cu dulce glas răspunde-ne, Fiule!, a strigat curata, cu amar plângând.

Stih: *Juratu-m-am și m-am hotărât să păzesc judecățile dreptății Tale.*

Nici chip ai avut, nici frumusețe, când pătimeai, Doamne; dar mai mult ai strălucit, când ai înviat, și cu sfinte raze ne-ai împodobit.

Stih: *Umilit am fost până în sfârșit: Doamne, viază-mă, după cuvântul Tău.*

Ai apus în trup, sub pământ, nestinsule Luceafăr; și aceasta neputând vedea soarele, în amiază-zi el s-a întunecat.

Stih: *Cele de bunăvoie ale gurii mele binevoiește-le, Doamne, și judecățile Tale mă învață.*

Luna, soarele se întunecă-mpreună, Doamne, și robi binevoitori Ți s-au arătat și în mantii negre s-au înveșmântat.

Stih: *Sufletul meu în mâinile Tale este pururi și legea Ta n-am uitat.*

Chiar de-ai și murit, dar sutașul Dumnezeu Te știe; iar eu acum Te-oi pipăi, Dumnezeul meu, mă cutremur, a strigat cel cu bun chip.

Stih: *Pusu-mi-au păcătoșii cursă mie, dar de la poruncile Tale n-am rătăcit.*

A dormit Adam și din coasta lui-și scoase moarte; Tu dormind acum, Cuvinte-al lui Dumnezeu, lumii viață izvorăști din coasta Ta.

Stih: *Moștenit-am mărturiile Tale în veac, că bucurie inimii mele sunt ele.*

Ai dormit puțin și-ai dat viață la cei morți, Hristoase, și-nviind ai înviat pe cei adormiți, ce-adormiseră din veacuri, Bunule.

Stih: *Plecat-am inima mea ca să fac îndreptările Tale în veac, spre răsplătire.*

De ai și murit, dar ai dat vinul de mântuire, Viță, care izvorăști viață tuturor, patima și crucea Ta Ți le slăvesc.

Stih: *Pe călcătorii de lege am urât și legea Ta am iubit.*

Cum pot suferi cereștile cete îndrăzneala celor ce Te-au răstignit, Dumnezeule, când Te văd gol, sângerat și osândit?

Stih: *Depărtați-vă de la mine cei ce vicleniți și voi cerceta poruncile Dumnezeului meu.*

În batjocură Tu îmbraci pe Împodobitorul, Care cerul a-ntărit și-a împodobit tot pământul, într-un chip preaminunat.

Stih: *Apără-mă, după cuvântul Tău, și mă viază și să nu-mi dai de rușine așteptarea mea.*

Ca un pelican, Te-ai rănit în coasta Ta, Cuvinte; și-ai dat viață l-ai Tăi fii, care au murit, răspândind asupra lor izvoare vii.

Stih: *Ajută-mă și mă voi mântui și voi cugeta la îndreptările Tale, pururea.*

Oarecând Navi, opri soarele, zdrobind dușmanii; iar Tu, Soare, ascunzându-Ți lumina Ta, ai zdrobit pe-al iadului stăpânitor.

Stih: *Defăimat-ai pe toți cei ce se depărtează de la îndreptările Tale, pentru că nedrept este gândul lor.*

Nu Te-ai despărțit de-al Părintelui sân, Milostive, chiar binevoind a lua chip de muritor; și în iad, Hristoase-al meu, Te-ai pogorât.

Stih: *Socotit-am călcători de lege pe toți păcătoșii pământului; pentru aceasta am iubit mărturiile Tale, pururea.*

Tins fiind pe lemn, Cel ce-ntinzi pământul peste ape, în pământ, fără suflare, acum cobori; care lucru nerăbdându-l, tremură.

Stih: *Străpunge cu frica Ta trupul meu, că de judecățile Tale m-am temut.*

Vai, o Fiul meu!, Preacurata jelește și zice că pe care-L așteptam ca pe-un Împărat, osândit acum pe cruce Îl privesc!.

Stih: *Făcut-am judecată și dreptate; nu mă da pe mâna celor ce-mi fac strâmbătate.*

Astfel mi-a vestit Gavriil, venind din cer la mine; el mi-a spus că-mpărăția Fiului meu este o împărăție veșnică.

Stih: *Primește pe robul Tău în bunătate, ca să nu mă clevetească cei mândri.*

Vai, s-a împlinit a lui Simeon proorocie, că prin inima mea sabie a trecut; O, Emanuele, Cel ce ești cu noi!

Stih: *Sfârșitu-s-au ochii mei după mântuirea Ta și după cuvântul dreptății Tale.*

Fariseilor! Rușinați-vă măcar de morții înviați de Dătătorul vieții lor, Cel pe Care, plini de pizmă, L-ați ucis.

Stih: *Fă cu robul Tău, după mila Ta, și îndreptările Tale mă învață.*

S-a cutremurat și lumina soarele și-a stins-o, când în groapă Te-a văzut neînsuflețit; nevăzuta mea lumină, Bunule!

Stih: *Robul Tău sunt eu; înțelepțește-mă și voi cunoaște mărturiile Tale.*

Cu amar plângea Preacurata Maica Ta, Cuvinte, când pe Tine Te-a văzut acum în mormânt; ne-nceput și negărite Dumnezeu!

Stih: *Vremea este să lucreze Domnul, că oamenii au stricat Legea Ta.*

Maica Precista omorârea Ta văzând, Hristoase, cu adânc-amărăciune, Ție-Ți grăia: Să nu zăbovești, Viață, între morți!.

Stih: *Pentru aceasta am iubit poruncile Tale, mai mult decât aurul și topazul.*

Iadul cel cumplit tremura, când Te-a văzut pe Tine, veșnic Soare al mării, Hristoase-al meu, și în graba dat din el pe cei legați.

Stih: Pentru aceasta spre toate poruncile Tale m-am îndreptat, toată calea nedreaptă am urât.

Ce privești mare și grozav-acum se vede: căci al vieții Dătător moarte-a suferit, voind El să dea viață tuturor!

Stih: Minunate sunt mărturiile Tale, pentru aceasta le-a cercetat pe ele sufletul meu.

Coasta Ți-au împuns, mâinile Ți-au pironit, Stăpâne; și cu rana Ta din coastă ai vindecat ne-nfrânarea mâinilor strămoșilor.

Stih: Arătarea cuvintelor Tale luminează și înțelepțește pe prunci.

Oarecând jelea toată casa pe fiul Rahilei; iar acum pe al Fecioarei Fiul Îl jelesc Maica Lui și ceata Ucenicilor.

Stih: Gura mea am deschis și am tras Duh, că de poruncile Tale am dorit.

Palme și loviri I s-au dat lui Hristos peste față, Celui ce cu mâna Sa pe om plăsmui, și-a zdrobit cu totul ale fiarei fălci.

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

Toți ce credincioși, cu-ngroparea Ta scăpați de moarte, îți cinstim, Hristoase-al nostru, cu laude, răstignirea și-ngroparea Ta acum.

Și acum și pururi, și în vecii vecilor, Amin.

Ceea ce-ai născut, Preacurată Fecioară, Viața, potolește dezbinarea-n Biserică și dă pace, ca o bună, tuturor.

Se repetă troparul întâi:

Cuvine-se, dar, să cădem la Tine Ziditorul, Acela ce pe cruce mâinile Ți-ai întins și-ai zdrobit de tot puterea celui rău.

Urmează ectenia mică și ecfonisul:

Că sfânt ești Dumnezeu nostru, Cel ce Te odihnești pe scaunul slavei cel de heruvimi, și Ție slavă Îți înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață Făcătorului Tău Duh, acum și pururi, și în vecii vecilor, Amin.

STAREA A TREIA

Cădește al treilea preot. După aceea, începe cu glas dulce și sfântă cuviință a cânta, pe glasul al 3-lea:

Stih: Caută spre mine și mă miluiește, după judecata Ta, față de cei ce iubesc numele Tău.

Neamurile toate laudă-ngropării Ți-aduc, Hristoase-al meu.

Stih: Pașii mei îndreptează-i după cuvântul Tău, și să nu mă stăpânească nici o fărădelege.

Arimateanul jalnic Te coboară și în mormânt Te-ngroapă.

Stih: Izbăvește-mă de clevetirea oamenilor și voi păzi poruncile Tale.

De mir purtătoare, mir Ție, Hristoase, Ți-aduc cu sânguință.

Stih: *Fața Ta arat-o robului Tău și mă învață poruncile Tale.*

Vino-ntreagă fire, psalmi de îngropare lui Hristos să-I aducem.

Stih: *Izvoare de apă au curs din ochii mei, pentru că n-am păzit legea Ta.*

Pe Cel viu cu miruri, ca pe-un mort să-L ungem, cu mironosițele.

Stih: *Drept ești, Doamne, și drepte sunt judecățile Tale.*

Fericitul Iosif, Trupul ce dă viață, al lui Hristos, îngroapă.

Stih: *Topitu-m-a râvna casei Tale, că au uitat cuvintele Tale vrăjmașii mei.*

Cei hrăniți cu mană, oțet și cu fiere Ți-aduc, Hristoase al meu.

Stih: *Tânăr sunt eu și defăimat, dar îndreptările Tale nu le-am uitat.*

Ca rob fără-de minte, a trădat Iuda pe-Adâncu-nțelepciunii.

Stih: *Dreptatea Ta este dreptate în veac și legea Ta este adevărul.*

Rob ajunge-acum vicleanul de Iuda, cel ce-a vândut pe Domnul.

Stih: *Strigat-am cu toată inima mea: auzi-mă, Doamne! Îndreptările Tale voi căuta.*

Iosif și Nicodim pe Domnul îngroapă, cu toată cuviința.

Stih: *Strigat-am către Tine: mântuiește-mă și voi păzi mărturiile Tale.*

Slavă Ție, Doamne, Cel ce dai viață și-n iad, puternic, cobori.

Stih: *Din zori m-am sculat și am strigat: Întru cuvintele Tale am nădăjduit.*

Maica Preacurata se jelea, Cuvinte, văzându-Te mort acum.

Stih: *Deschis-am ochii mei dis-de-diminează, ca să cuget la cuvintele Tale.*

Primăvară dulce, Fiul meu prea-dulce, frumusețea unde-Ți-a apus?

Stih: *Glasul meu auzi-l, Doamne, după mila Ta; după judecata Ta mă viază.*

Plângere pornit-a Maica Preacurata, când ai murit, Cuvinte.

Stih: *Apropiatu-s-au cei ce mă prigonesc cu fărădelegea dar de la legea Ta s-au îndepărtat.*

Vin cu mir să-L ungă, de mir purtătoare, pe Hristos, Mirul ceresc.

Stih: *Aproape ești Tu, Doamne, și toate poruncile Tale sunt adevărul.*

Cu moartea pe moarte o omori Tu, Doamne, cu sfânta Ta putere.

Stih: *Din început am cunoscut, din mărturiile Tale, că în veac le-ai întemeiat pe ele.*

Piere-amăgitorul, scapă amăgitul cu-nțelepciunea-Ți, Doamne.

Stih: *Vezi smerenia mea și mă scoate, că legea Ta n-am uitat.*

Cade vânzătorul în fundul gheenei, în groapa stricăciunii.

Stih: *Judecă pricina mea și mă izbăvește; după cuvântul Tău, fă-mă viu.*

Curse de ciulini sunt căile lui Iuda, celui nebun și viclean.

Stih: *Mulți sunt cei ce mă prigonesc și mă necăjesc, dar de la mărturiile Tale nu m-am abătut.*

Fiule din Tatăl, Împărat a toate, cum ai primit patima?

Stih: *Văzut-am pe cei nepricepuți și mă sfârșeam, că n-am păzit cuvintele Tale.*

Maica mielușeăua, Mielul ei pe Cruce văzându-L, s-a tânguit.

Stih: *Vezi că poruncile Tale am iubit, Doamne; întru mila Ta mă viază.*

Trupul ce dă viață Iosif împreună cu Nicodim îngroapă.

Stih: *Începutul cuvintelor Tale este adevărul și veșnice toate judecățile dreptății Tale.*

Mult înlăcrimată a strigat Fecioara, rărunchii pătrunzându-și.

Stih: *Căpeteniile m-au prigonit în zadar; iar de cuvintele Tale s-a înfricoșat inima mea.*

O, a mea lumină, Fiul meu prea-dulce, cum Te-ai ascuns în groapă?

Stih: *Bucura-mă-voi de cuvintele Tale, ca cel ce a aflat comoară mare.*

Nu mai plânge Maică; pe Adam și Eva ca să-i slobod, Eu sufăr.

Stih: *Nedreptatea am urât și am disprețuit, iar legea Ta am iubit.*

Fiul meu, slăvescu-Ți înalta-îndurare prin care rabzi acestea.

Stih: *De șapte ori pe zi Te-am lăudat pentru judecățile dreptății Tale.*

Cu oțet și fiere Te-au adăpat, Doamne, gustarea veche s-o strici.

Stih: *Pace multă au cei ce iubesc legea Ta și nu se smintesc.*

Te-ai suit pe cruce, Cel ce altădată umbriși poporul sub nor.

Stih: *Așteptat-am mântuirea Ta, Doamne, și poruncile Tale am iubit.*

De mir purtătoare, venind la-Ta groapă, Ți-aduceau, Doamne, miruri.

Stih: *Păzit-a sufletul meu mărturiile Tale și măririle Tale, și le-ai iubit foarte.*

Scoală-Te-ndurate, și pe noi ne scoate din a gheenei groapă!

Stih: *Păzit-am poruncile Tale și mărturiile Tale, că toate căile mele înaintea Ta sunt Doamne.*

Doamne, înviază, zicea, vărsând lacrimi, Maica Ta ce Te-a născut.

Stih: *Să se apropie rugăciunea mea înaintea Ta, Doamne; după cuvântul Tău mă înțelepțește.*

Înviază-n grabă, alungând durerea Preacuratei Tale Maici!

Stih: *Să ajungă cererea mea înaintea Ta, Doamne; după cuvântul Tău mă izbăvește.*

Prinse-au fost de frică cereștile cete, când Te-au văzut mort, Doamne.

Stih: *Să răspândească buzele mele laudă, că m-ai învâțat îndurările Tale.*

Iartă de greșeli pe cei ce, cu frică, cinstesc ale Tale patimi.

Stih: *Rosti-va limba mea cuvintele Tale, că toate poruncile Tale sunt drepte.*

O, înfricoșată, străină vedere: pământul cum Te-ascunde!

Stih: *Mâna Ta să mă izbăvească, că poruncile Tale am ales.*

Altădată-un Iosif Ți-a slujit în fugă, și-acum Te-ngroapă altul.

Stih: *Dorit-am mântuirea Ta, Doamne, și legea Ta cugetarea Mea este.*

Plânge, Te jelește, preacurata-Ți Maică, fiind Tu mort, Cuvinte.

Stih: *Viu va fi sufletul meu și Te va lăuda și judecățile Tale îmi vor ajuta mie.*

Spaimă ia pe îngeri de grozava-Ți moarte, o, Făcător a toate!

Stih: *Rătăcit-am ca o oaie pierdută; caută pe robul Tău, că poruncile Tale nu le-am uitat.*

Până-n zori, cu miruri Ți-au stropit mormântul cele înțelepțite.

Stih: *Caută spre mine, Doamne, și mă mântuiește.*

Pace în Biserici, lumii mântuire, prin învierea-Ți dă-ne!

Slavă Tatălui și Fiului și Sfântului Duh.

O, Treime Sfântă, Tată, Fiu și Duh Sfânt, lumea o mântuiește.

Și acum și pururi, și în vecii vecilor. Amin.

Robilor Tăi, Maică, dă-le ca să vadă scularea Fiului tău!

Se repetă troparul întâi:

Neamurile toate laudă-ngropării Ți-aduc, Hristoase-al meu.

Și îndată se cântă, pe glasul al 5-lea:

BINECUVÂNTĂRILE ÎNVIERII

Se obișnuite a se cânta după melodia psaltică a lui Petru Lampadarie (Efesiul).

Bine ești cuvântat, Doamne, învață-ne pe noi îndreptările Tale.

Soborul îngeresc s-a mirat văzându-Te pe Tine între cei morți socotit fiind, și puterea morții surpând Mântuitorule, și împreună cu Tine pe Adam ridicându-l, și din iad pe toți slobozindu-i.

Bine ești cuvântat, Doamne...

Pentru ce miruri, din milostivire, cu lacrimi amestecați, o ucenițelor? Îngerul cel ce a strălucit la mormânt a zis mironosițelor: Vedeți voi groapa și înțelegeți, că Mântuitorul a înviat din mormânt.

Bine ești cuvântat, Doamne...

Foarte de dimineată mironosițele au alergat la mormântul Tău, tânguindu-se; dar înaintea lor a stat Îngerul și a zis: Vremea tânguirii a încetat, nu mai plângeți, ci Apostolilor spuneți învierea.

Bine ești cuvântat, Doamne...

Mironosițele femeii, cu miruri venind la groapa Ta, Mântuitorule, plângeau: iar Îngerul către dânsele a grăit, zicând: De ce socotiți pe Cel viu cu cei morți? Căci, ca un Dumnezeu a înviat din mormânt.

Slavă..., a Treimii:

Închinămu-ne Tatălui și Fiului și Sfântului Duh, Sfintei Treimi într-o ființă cu serafimii grăind: Sfânt, Sfânt, Sfânt ești, Doamne.

Și acum..., a Născătoarei:

Pe Dătătorul de viață născându-L, Fecioară, de păcat pe Adam l-ai mântuit; și bucurie Evei în locul întristării i-ai dăruit; și pe cei căzuți din viață i-a îndreptat la aceeași, Cel ce S-a întrupat din Tine, Dumnezeu și om.

Aliluia (de 3 ori), ectenia mică și acest Ecfonis:

Că Tu ești Împăratul păcii, Hristoase Dumnezeul nostru, și Ție slavă înălțăm, împreună și Părintelui Tău celui fără de început și Preasfântului și bunului și de viață făcătorului Tău Duh, acum și pururi și în vecii vecilor.

Apoi se cântă SEDEALNA zilei, glasul 1:

Podobie: Mormântul Tău...

Cu giulgiu curat și cu miresme dumnezeiești, a uns preacurat trupul Tău Iosif, cerându-L la Pilat, și L-a pus în mormânt nou. Pentru aceasta, dis-de dimineață venind mironosițele femeii, au grăit: Arată nouă precum ai zis mai înainte, Hristoase, Învierea Ta.

Slavă..., Și acum..., **altă Sedealnă, același glas și aceeași podobie:**

Spăimântatu-s-au cetele îngerilor, văzând pe Cel ce șade în sânurile Tatălui cel nemuritor, cum a fost pus în mormânt ca un mort; pe Care-L înconjoară cetele îngerești și-L slăvesc împreună cu morții cei din iad, ca pe un Făcător și Domn.

Apoi Psalmul 50, și se cântă

CANONUL

Irmosul de două ori, iar troparele pe 12 și iarăși irmosul, în amândouă stranele, împreună.

Acest Canon, de la Cântarea întâia până la Cântarea a 6-a, este alcătuit de Marcu Savaitul, episcop de Otrando. Irmoasele sunt alcătuite de monahia Cassia. Iar de la Cântarea a 6-a până la sfârșit sunt alcătuite de Cosma de Maiuma.

Afară de irmoase, textul grecesc al troparelor sunt compuse după acrostihul: Și astăzi laud Sâmbăta cea mare.

Cântarea 1-a, glasul al 6-lea:

Irmosul:

Pe Cel ce a acoperit cu valul mării oarecând pe prigonitorul tiran, sub pământ L-au ascuns feciorii celor mântuiți. Iar noi, ca fecioarele, să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit.

Doamne Dumnezeul meu, cântare de petrecere și laudă de îngropare voi cânta Ție, Celui ce mi-ai deschis intrările vieții cu îngroparea Ta, și moartea și iadul cu moartea ai omorât.

Sus pe scaun și jos în mormânt, cunoscându-Te cele mai presus de lume și cele de sub pământ, Mântuitorul meu, s-au cutremurat de moartea Ta; că mai presus de gând Te-ai văzut mort, Începătorule al vieții.

Ca să umpli toate de slava Ta, Te-ai pogorât în cele din dedesubtul pământului; că nu s-a ascuns de Tine ființa mea cea din Adam, și, îngropându-Te, m-ai înnoit pe mine cel stricat, Iubitorule de oameni.

Cântarea a 3-a:**Irmosul:**

Pe Tine, Cel ce ai atârnat pe ape tot pământul fără ținere, văzându-Te făptura atârnat în locul Căpățânii, de multă spaimă a fost cuprinsă, strigând: Nu este sfânt, fără numai Tu, Doamne.

Închipuirile îngropării Tale le-ai arătat, înmulțind vedeniile; iar acum cele ascunse ale Tale, văzute le-ai făcut cu dumnezeiască bărbăție și celor din iad, Stăpâne, care strigă: Nu este sfânt, fără numai Tu, Doamne.

Întinsu-Ți-ai palmele și ai împreunat cele depărtate de demult; iar cu înfășurarea giulgiului, Mântuitorule, și cu mormântul ai dezlegat pe cei legați, care strigau: Nu este sfânt, fără numai Tu, Doamne.

În mormânt și sub peceți Te-ai cuprins, Nemuritorule, de bunăvoie; că puterea Ta Ți-ai arătat prin fapte, cu dumnezeiasca lucrare, celor ce cântă: Nu este sfânt, fără numai Tu, Doamne, Iubitorule de oameni.

SEDEALNA, glasul 1:**Însăși podobia:**

Mormântul Tău, Mântuitorule, ostașii străjuindu-l, morți s-au făcut de strălucirea îngerului ce s-a arătat, care a vestit femeilor învierea. Pe Tine Te mărim, pierzătorul stricăciunii, la Tine cădem, Cel ce ai înviat din mormânt, la Unul, Dumnezeuul nostru.

Slavă..., Și acum..., **tot aceasta.**

Cântarea a 4-a:**Irmosul:**

Smerenia Ta cea dumnezeiască pe Cruce, mai înainte văzând-o Avacum, spăimântându-se, a grăit: Tu ai tăiat tăria celor puternici, Bunule, unindu-Te cu cei din iad, ca un Atotputernic.

Astăzi ai sfințit ziua a șaptea, pe care o ai binecuvântat întâi cu încetarea lucrărilor; că toate le prefaci și le înnoiești, odihnindu-Te, Mântuitorule meu, și iarăși zidindu-ne.

Biruind Tu cu puterea Dumnezeirii, sufletul Tău de la trup s-a despărțit; că a rupt amândouă legăturile: a morții și a iadului, cu puterea Ta, Cuvinte.

Iadul întâmpinându-Te, Cuvinte, s-a amărât văzându-Te om îndumnezeit rănit de bătăi și Atotputernic; și de înfricoșătorul Tău chip a rămas fără de glas.

Cântarea a 5-a:**Irmosul:**

Lumina cea neînserată a dumnezeieștii arătării Tale, Hristoase, care s-a făcut spre noi, pentru milostivirea Ta, Isaia văzând-o, de noapte mânecând, a grăit: Vor învia morții și cei din morminte se vor scula, și toți cei de pe pământ se vor bucura.

Înnoiești pe pământeni, Ziditorule, făcându-Te pământean; și giulgiul și mormântul arată taina ce este întru Tine, Cuvinte; că sfteticul cel cuvios, înseamnă sfatul celui ce Te-a născut, Care m-a înnoit în Tine cu mare cuviință.

Prin moarte ai prefăcut omorârea, prin îngropare stricăciunea; că nesticăcios ai făcut trupul pe care l-ai luat, cu dumnezeiasca cuviință făcându-l nemuritor; că trupul Tău, Stăpâne, n-a văzut stricăciune; nici sufletul Tău n-a rămas în iad, care este lucru necuvenit.

Ieșind, Ziditorul meu, din ceea ce nu știe de bărbat, și fiind împuns cu sulița în coastă, dintru aceea ai făcut înnoire Evei, făcându-Te Adam, adormind mai presus de fire, cu somn făcător de viață, și ridicând viața din somn și din stricăciune, ca un Atotputernic.

Cântarea a 6-a:

Irmosul:

Prins a fost, dar nu a fost ținut în pânțelele chitului Iona; că al Tău chip purtând, al Celui ce ai pățimit și îngropării Te-ai dat, ca dintr-o cămară din fiară a ieșit și a grăit străjerilor: Cei ce păziți cele deșarte și mincinoase, mila voastră ați părăsit-o.

Omorât ai fost, dar nu Te-ai despărțit, Cuvinte, de trupul pe care l-ai luat; că de s-a și stricat Templul Tău în vremea patimii, și așa unul era ipostasul Dumnezeirii și al trupului Tău; că în amândouă unul ești, Fiul și Cuvântul lui Dumnezeu, Dumnezeu și Om.

Greșeala lui Adam a fost ucigătoare de om, iar nu ucigătoare de Dumnezeu. Că deși a pățimit firea trupului Tău celui de țărână, Dumnezeirea a rămas fără patimă; că stricăciunea cea din Tine o ai prefăcut într-o nesticăciune, și din înviere ai arătat izvorul vieții celei nesticăcioase.

Împărățit-a iadul peste neamul omenesc, dar n-a rămas în veci; că Tu, Puternice, fiind pus în groapă, cu palma cea începătoare de viață ai rupt încuietorile morții; și ai propovăduit celor ce dormeau acolo din veac, izbăvirea cea nemincinoasă, făcându-Te, Mântuitorule, cel dintâi sculat din morți.

CONDACUL, glasul al 6-lea:

Cel ce a încuiat adâncul S-a văzut mort, și cu smirnă și cu giulgiu înfășurându-Se, în mormânt a fost pus ca un mort, Cel fără de moarte; și femeile au venit să-L unghieze cu mir, plângând cu amar și grăind: Aceasta este Sâmbăta cea prea binecuvântată, întru care Hristos dormind, va învia a treia zi.

ICOS

Cel ce cuprinde toate s-a înălțat pe Cruce, și se tânguiește toată zidirea, văzându-L atârând gol pe lemn; soarele și-a ascuns razele, și stelele și-au tănuit lumina, și pământul cu multă frică s-a clătinat, marea a fugit și pietrele s-a despiciat, și morminte multe s-au deschis, și trupuri de sfinți bărbați s-au sculat; iadul jos a suspinat, și iudeii s-au sfătuit să hulească Învierea lui Hristos. Iar femeile au grăit: Aceasta este Sâmbăta cea prea binecuvântată, întru care Hristos, dormind, va învia a treia zi.

Cântarea a 7-a:

Irmosul:

Negrăită minune! Cel ce a izbăvit în cuptor pe evlavioșii tineri din văpaie, în mormânt este pus mort fără suflare, spre mântuirea noastră a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvântat.

Rănit-u-s-a iadul, primind în inima sa pe Cel ce s-a rănit în coastă cu sulița, și a suspinat topindu-se de focul cel dumnezeiesc, spre mântuirea noastră a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvântat.

Bogat este mormântul, că primind în sine pe Făcătorul ca pe un adormit, s-a arătat dumnezeiască vistierie de viață, spre mântuirea noastră a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvântat.

După obiceiul pentru cei morți, a primit punerea în mormânt Viața tuturor, și a arătat mormântul izvor al învierii, spre mântuirea noastră a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvântat.

Una era Dumnezeirea lui Hristos în iad și în mormânt și în Eden nedespărțită, împreună cu Tatăl și cu Duhul, spre mântuirea noastră a celor ce cântăm: Izbăvitorule Dumnezeule, bine ești cuvântat.

Cântarea a 8-a:

Irmosul:

Spăimântează-te înfricoșându-te cerule, și să se clatine temeliiile pământului. Că iată este socotit între cei morți, Cel ce locuiește întru înălțime, și în mormânt mic, ca un străin, este primit. Pe Care tineri binecuvântați-L, preoți lăudați-L, popoare preainălțați-L întru toți vecii.

Stricatu-s-a Templul cel preacurat, dar împreună a ridicat cortul cel căzut, că al doilea Adam, Cel ce locuiește întru înălțime, S-a pogorât la Adam cel dintâi, până la cămările iadului. Pe Care tineri binecuvântați-L, preoți lăudați-L, popoare preainălțați-L întru toți vecii.

Încetat-a îndrăzneala ucenicilor, iar Iosif cel din Arimateea s-a arătat inimos, că văzând mort și gol pe Dumnezeu cel peste toate, L-a cerut și L-a îngropat strigând: Pe Care tineri binecuvântați-L, preoți lăudați-L, popoare preainălțați-L întru toți vecii.

O, minune nouă! O, bunătate! O, nespusă răbdare! Că de bunăvoie se pecetluiește sub pământ, Cel ce locuiește întru înălțime, și este hulit Dumnezeu ca un înșelător. Pe Care tineri binecuvântați-L, preoți lăudați-L, popoare preainălțați-L întru toți vecii.

La Cântarea a 9-a nu se cântă: Ceea ce ești mai cinstită...

Cântarea a 9-a:

Irmosul:

Nu te tângui pentru Mine Maică, văzându-Mă în groapă pe Mine, Fiul tău, pe Care M-ai zămislit în pântecul fără de sămânță; că Mă voi scula și Mă voi preaslăvi și voi înălța întru slavă ca un Dumnezeu, pe cei ce cu credință și cu dragoste pe tine neîncetat te măresc.

Întru străină nașterea Ta scăpând de dureri, mai presus de fire m-am fericit, Fiul meu cel fără de început; iar acum, Dumnezeul meu, văzându-Te mort fără suflare, mă sfășii cumplit cu sabia întristării. Dar Te scoală, ca să fiu mărită.

Mă acoperă pământul voind Eu, dar se înfricoșează portarii iadului văzându-Mă, Maică, îmbrăcat cu haina sângerată a izbândirii; că ucigând, ca un Dumnezeu, pe vrăjmași cu Crucea, iarăși voi învia și te voi mări.

Să se bucure făptura, să se veselească toți pământeni, că vrăjmașul, iadul, a fost prădat; femeile cu miruri să iasă în întâmpinare, că izbăvesc pe Adam și pe Eva cu tot neamul, și a treia zi voi învia.

Luminânda nu se cântă, ci numai: Sfânt este Domnul, Dumnezeu nostru (de 3 ori).

LA LAUDE

Se pun patru stihiri și se cântă, pe glasul al 2-lea, însuși glasul:

Astăzi cuprinde mormântul pe Cel ce cuprinde făptura cu palma; acoperă piatra pe Cel ce acoperă cerurile cu bunătatea; doarme viața, și iadul se cutremură, și Adam din legături se dezleagă. Slavă rânduiei Tale, prin care săvârșind toate, ne-ai dăruit nouă odihnă veșnică, prin Sfântă Învierea Ta cea din morți.

Ce este această privesc ce se vede? Ce este această încetare? Împăratul veacurilor săvârșind rânduiala cea prin patimă, petrece sâmbăta în mormânt, dându-ne nouă odihnă. Acestuia să zicem: Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pământul, că Tu împărățești în veci, Cel ce ai nemăsurată mare milă.

Veniți să vedem viața noastră zăcând în mormânt, ca să învieze pe cei ce zac în morminte. Veniți astăzi ca, văzând adormit pe Cel din Iuda, să-I grăim proorocul, zicând: Culcându-Te ai adormit ca un leu, cine Te va deștepta pe Tine, Împărate? Dar Te scoală cu puterea Ta Însuși, Cel ce Te-ai dat pentru noi de bunăvoie, Doamne, slavă Ție.

Glasul al 6-lea:

Cerut-a Iosif trupul lui Iisus, și L-a pus pe el în mormânt nou al său; că era să iasă El din groapă, ca dintr-o cămară. Cel ce ai sfărâmat puterea morții și ai deschis oamenilor ușile raiului, slavă Ție.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Ziua de astăzi, mai înainte a închipuit-o cu taină marele Moise zicând: Și a binecuvântat Dumnezeu ziua a șaptea, că aceasta este Sâmbăta cea binecuvântată; aceasta este ziua odihnei, în care S-a odihnit de toate lucrările Sale, Unul-Născut, Fiul lui Dumnezeu, prin rânduiala morții după trup odihnindu-Se. Și la ceea ce era iarăși întorcându-Se prin înviere, ne-a dăruit nouă viața veșnică, ca un bun și iubitor de oameni.

Și acum..., **glasul al 2-lea:** Preabinecuvântată ești Născătoare de Dumnezeu...

Doxologia mare

În vremea Doxologiei, preotul intră în sfântul altar și se îmbracă în toate veșmintele; iar când sunt mai mulți preoți și diaconi, se îmbracă în toate veșmintele doar protosul și diaconii, ceilalți având numai epitrahile și feloane.

Ieșind și așezându-se în jurul Sfântului Epitaf, așteaptă sfârșitul Doxologiei. La primul Sfinte Dumnezeule..., preotul sau întâistătătorul cădește Sfântul Epitaf (de 3 ori), în chipul crucii; iar la al treilea Sfinte Dumnezeule..., ridicând preoții sau episcopii bisericii Sfântul Epitaf, încep ocolirea bisericii, cu felinare, prapore și lumânări.

După aceasta, preotul și purtătorii Sfântului Epitaf intră în biserică și, ajungând în fața ușilor împărătești, preotul sau cei mai mare între preoți zice: Să luăm aminte! Pace tuturor! Înțelepciune!, și intră în altar prin ușile împărătești. Așază Sfântul Epitaf

pe sfânta masă și cântă, o dată, troparul: Iosif cel cu bun chip... . Apoi, îndată: Troparul proorociei, glasul al 2-lea:

Cel ce ții marginile lumii ai primit a Te cuprinde în mormânt mic, Hristoase, ca să mântuiești firea omenească de căderea cea din iad; și făcându-ne nemuritori, să ne înviezi pe noi, ca un Dumnezeu fără de moarte.

Slavă..., Și acum..., tot aceasta.

Apoi PROCHIMEN, glasul al 4-lea:

Scoală-Te, Doamne, ajută nouă și ne mântuiește pe noi pentru numele Tău.

Stih: Dumnezeule, cu urechile noastre am auzit și părinții noștri ne-au spus nouă.

Din Proorocia lui Iezechiel (37:1-14), citire:

Fost-a mâna Domnului peste mine și m-a dus Domnul cu Duhul și m-a așezat în mijlocul unui câmp plin de oase omenești, și m-a purtat împrejurul lor; dar iată oasele acestea erau foarte multe pe fața pământului și uscate de tot. Și mi-a zis Domnul: "Fiul omului, vor învia, oasele acestea?" Iar eu am zis: "Dumnezeule, numai Tu știi aceasta". Domnul însă mi-a zis: "Proorocește asupra oaselor acestora și le spune: Oase uscate, ascultați cuvântul Domnului! Așa grăiește Domnul Dumnezeu oaselor acestora: Iată Eu voi face să intre în voi duh și veți învia. Voi pune pe voi vine și carne va crește pe voi; vă voi acoperi cu pielea, voi face să intre în voi duh și veți învia și veți ști că Eu sunt Domnul". Proorocit-am deci cum mi se poruncise. Și când am proorocit, iată s-a făcut un vuiet și o mișcare și oasele au început să se apropie, fiecare os la încheietura sa. Și am privit și eu și iată erau pe ele vine și crescuse carne și pielea le acoperea pe deasupra, iar duh nu era în ele. Atunci mi-a zis Domnul: "Fiul omului, proorocește duhului, proorocește și spune duhului: Așa grăiește Domnul Dumnezeu: Duhule, vino din cele patru vânturi și suflă peste morții aceștia și vor învia!" Deci am proorocit eu, cum mi se poruncise, și a intrat în ei duhul și au, înviați și mulțime multă foarte de oameni s-au ridicat pe picioarele lor. Și mi-a zis iarăși Domnul: "Fiul omului, oasele acestea sunt toată casa lui Israel. Iată ei zic: "S-au uscat oasele noastre și nădejdea noastră a pierit; suntem smulși din rădăcină". De aceea proorocește și le spune: Așa grăiește Domnul Dumnezeu: Iată, Eu voi deschide mormintele voastre și vă voi scoate pe voi, poporul Meu, din mormintele voastre și vă voi duce în țara lui Israel. Astfel veți ști că Eu sunt Domnul, când voi deschide mormintele voastre și vă voi scoate pe voi, poporul Meu, din mormintele voastre. Și voi pune în voi Duhul Meu și veți învia și vă voi așeza în țara voastră și veți ști că Eu, Domnul, am zis aceasta și am făcut", zice Domnul.

PROCHIMEN, glasul al 7-lea:

Scoală-Te, Doamne Dumnezeul meu, înalță-se mâna Ta, nu uita pe săracii Tăi până la sfârșit.

Stih: Lăuda-Te-voi Doamne, din toată inima mea, spune-voi toate minunile Tale.

Apoi APOSTOLUL:

Din Epistola întâia către Corinteni (I Cor. 5:6-8; Gal. 3:13-14) a Sfântului Apostol Pavel, citire:

Fraților, oare nu știți că puțin aluat dospește toată frământătura? Curățiți aluatul cel vechi, ca să fiți frământătură nouă, precum și sunteți fără aluat; căci Paștile nostru Hristos S-a jertfit pentru noi. De aceea să prăznuim nu cu aluatul cel vechi, nici cu aluatul răutății și al vicleșugului, ci cu azimele curăției și ale adevărului.

Hristos ne-a răscumpărat din blestemul Legii, făcându-Se pentru noi blestem; pentru că scris este: "Blestemat este tot cel atârnat pe lemn". Ca, prin Hristos Iisus, să vină la neamuri binecuvântarea lui Avraam, ca să primim, prin credință, făgăduința Duhului.

Aliluia, glasul al 6-lea:

Să se scoale Dumnezeu și să se risipească vrăjmașii Lui și să fugă de la fața Lui cei ce-L urăsc pe Dânsul.

Stih: Precum se stinge fumul, să se stingă; cum se topește ceara de la fața focului, așa să piară păcătoșii de la fața lui Dumnezeu, iar dreptii să se bucure.

Evanghelia de la Matei (27:62-66).

Apoi ecteniile: Să zicem toți din tot sufletul... Să plinim rugăciunile noastre cele de dimineață... **Și celelalte până la Apolis.**

Ceasul întâi se citește în pridvor; asemenea și ceasul al treilea, al șaselea și al nouălea se citesc simplu în pridvor, inclusiv Obednița (de la Fericiri mai departe).

ÎN SFÂNȚA ȘI MAREA ZI SÂMBĂȚĂ

LA VECERNIA CE SE SĂVÂRȘEȘTE ÎMPREUNĂ CU LITURGHIA SFÂNTULUI VASILE CEL MARE, SÂMBĂȚĂ DUPĂ MASĂ

Preotul se îmbracă în toate veșmintele, ca pentru Liturghie și binecuvântând, se citește Psalmul începător. După aceasta, ectenia mare. Apoi Doamne, strigat-am..., pe glasul 1 și se pun stihirile pe 8 (și dacă nu s-a săvârșit înainte, acum se face Proskomidia). Și se cântă stihirile Învierii, ale Octoihului-trei și a Stihovnei-una.

Stihirile Învierii, glasul 1:

Rugăciunile noastre cele de seară, primește-le, Sfinte Doamne, și ne dă nouă iertare de păcate; că Tu singur ești Cel ce ai arătat în lume învierea.

Înconjurați, popoarelor, Sionul și-l cuprindeți pe dânsul, și dați slavă într-însul Celui ce a înviat din morți. Că Acela este Dumnezeuul nostru, Care ne-a izbăvit pe noi de fărădelegile noastre.

Veniți, popoare, să cântăm și să ne închinăm lui Hristos, slăvind învierea Lui cea din morți. Că Acesta este Dumnezeuul nostru, Care a izbăvit lumea de înșelăciunea vrăjmașului.

Stihira Stihovnei:

Cu patima Ta, Hristoase, din patimi ne-am liberat, și cu învierea Ta din stricăciune ne-am izbăvit; Doamne, slavă Ție.

Alte trei stihiri ale Sâmbetei celei Mari, repetând una, glasul al 8-lea, însuși glasul:

Astăzi iadul strigă suspinând: Mai bine mi-ai fi fost de n-aș fi primit pe Cel ce S-a născut din Maria, că venind asupra mea, mi-a surpat puterea; porțile cele de aramă le-a sfărâmat. Sufletele pe care le țineam întru mine mai dinainte, Dumnezeu fiind, le-a înviat. Slavă, Doamne, Crucii Tale și Învierii Tale (**de două ori**).

Astăzi iadul strigă suspinând: Stricatu-s-a puterea mea; primit-am mort ca pe unul din morți, dar nu pot să-L țin pe Dânsul nicidecum; ci pierd împreună cu Dânsul și pe aceștia, peste care eram împărat. Eu am avut morți din veac, dar Acesta iată că pe toți îi ridică. Slavă, Doamne, Crucii Tale și Învierii Tale.

Astăzi iadul strigă suspinând: Zdrobitu-s-a stăpânirea mea, Păstorul s-a răstignit și pe Adam l-a înviat. De cei peste care eram împărat sunt lipsit, și pe care i-am înghițit, puternic fiind, pe toți i-am vărsat. Deșertat-a mormintele Cel ce a fost răstignit; slăbit-a puterea morții. Slavă, Doamne, Crucii Tale și Învierii Tale.

Slavă..., glasul al 6-lea:

Ziua de azi mai înainte a închipuit-o cu taină marele Moise, zicând: Și a binecuvântat Dumnezeu ziua a șaptea cea binecuvântată; aceasta este ziua odihnei, în care S-a odihnit de toate lucrările Sale Unul-Născut, Fiul lui Dumnezeu, prin rânduiala morții, după trup odihnindu-Se; și la ceea ce era iarăși întorcându-Se, prin Înviere, ne-a dăruit nouă viață veșnică, ca un singur bun și iubitor de oameni.

Și acum..., glasul 1:

Pe ceea ce este mărirea a toată lumea, care din oameni a răsărit și pe Stăpânul a născut, ușa cea cerească, pe Maria Fecioara să o laudăm, cântarea celor fără de trup și podoaba credincioșilor. Că aceasta s-a arătat cer și templu al Dumnezeirii. Aceasta

peretele cel din mijloc al vrajbei l-a stricat, pace a adus și Împărăția a deschis-o. Pe aceasta dar având-o ancoră a credinței, apărător avem pe Domnul ce S-a născut dintr-însa. Îndrăznească dar, îndrăznească poporul lui Dumnezeu; Că Aceasta va birui pe vrăjmași, ca un atotputernic.

Intrare cu Evanghelia, Lumină lină...

Prochimen nu se zice, ci îndată: Înțelepciune! Și se citesc:

PAREMIILE

SĂ SE ȘTIE: Dacă se face Liturgia baptismală și sunt mulți de botezat în acest moment, se citesc toate cele 15 Paremii care se găsesc în Triodul Mare, iar dacă nu se fac botezuri în acest moment, atunci se citesc doar trei Paremii, după obicei.

De la Ieșire (12:1-11), citire:

Apoi a grăit Domnul cu Moise și Aaron în pământul Egiptului și le-a zis: "Luna aceasta să vă fie începutul lunilor, să vă fie întâia între lunile anului. Vorbește deci la toată obștea fiilor lui Israel și le spune: în ziua a zecea a lunii acesteia să-și ia fiecare din capii de familie un miel; câte un miel de familie să luați fiecare. Iar dacă vor fi puțini în familie, încât să nu fie îndeajuns ca să poată mânca mielul, să ia cu sine de la vecinul cel mai aproape de dânsul un număr de suflete: numărați-vă la un miel atâția cât pot să-l mănânce. Mielul să vă fie de un an, parte bărbătească și fără meteahnă, și să luați sau un miel, sau un ied, să-l țineți până în ziua a paisprezecea a lunii acesteia și atunci toată adunarea obștii fiilor lui Israel să-l junghie către seară. Să ia din sângele lui și să ungă amândoi ușorii și pragul cel de sus al ușii casei unde au să-l mănânce. Și să mănânce în noaptea aceea carnea lui friptă la foc; dar s-o mănânce cu azimă și cu ierburi amare. Dar să nu-l mâncați nefript îndeajuns sau fiert în apă, ci să mâncați totul fript bine pe foc, și capul cu picioarele și măruntaiele. Să nu lăsați din el pe a doua zi și oasele lui să nu le zdrobiți. Ceea ce va rămâne pe a doua zi să ardeți în foc. Să-l mâncați însă așa: să aveți coapsele încinse, încălțăminte în picioare și toiegele în mâinile voastre; și să-l mâncați cu grabă, căci este Paștile Domnului.

De la Ieșire (13:20-15:19), citire:

Pornind din Sucot, fiii lui Israel și-au așezat tabăra la Etam, la capătul pustului. Iar Domnul mergea înaintea lor: ziua în stâlp de nor, arătându-le calea, iar noaptea în stâlp de foc, luminându-le, ca să poată merge și ziua și noaptea. Și n-a lipsit stâlpul de nor ziua, nici stâlpul de foc noaptea dinaintea poporului. Atunci a grăit Domnul cu Moise și a zis: "Spune fiilor lui Israel să se întoarcă și să-și așeze tabăra în fața Pi-Hahirotului, între Migdal și mare, în preajma lui Baal-țefon. Acolo, în preajma lui, lângă mare, să tăbărăți. Că Faraon va zice către poporul său: Fiii aceștia ai lui Israel s-au rătăcit în pământul acesta și i-a închis pustiu. Iar Eu voi învățoșa inima lui Faraon și va alerga după ei. Și-Mi voi arăta slava Mea asupra lui Faraon și asupra a toată oștirea lui; și vor cunoaște toți Egiptenii că Eu sunt Domnul!" și au făcut așa. Atunci s-a dat de știre regelui Egiptului că poporul evreu a fugit. Și s-a întors inima lui Faraon și a slujitorilor lui asupra poporului acestuia și ei au zis: "Ce am făcut noi? Cum de am lăsat pe fiii lui Israel să se ducă și să nu ne mai robească nouă?" A înhamat deci Faraon carele sale de război și a luat poporul său cu sine; A luat cu sine șase sute de căruțe alese și toată călărima Egiptului și căpeteniile lor. Iar Domnul a învățoșat inima lui Faraon, regele Egiptului, și a slujitorilor lui, și a alergat acesta după fiii lui Israel; dar fiii lui Israel ieșiseră sub mână înaltă. Și au alergat după ei Egiptenii cu toii caii și carele lui Faraon, cu călăreții și cu toată oștirea lui și i-au ajuns când poposiseră ei la mare, lângă Pi-Hahiroț, în fața lui Baal-țefon. Dar când s-a apropiat Faraon și când s-au uitat fiii lui Israel înapoi și au văzut că Egiptenii vin după ei, s-au spăimântat foarte tare fiii lui Israel și au strigat către Domnul; Și au zis către Moise: "Oare nu erau morminte în țara Egiptului, de ce ne-ai adus să murim în pustie? Ce ai făcut tu cu noi, scoțându-ne din Egipt? Nu ți-am spus noi, oare, de aceasta în Egipt, când ți-am zis: Lasă-ne să robim Egiptenilor, că e mai bine să fim robi Egiptenilor decât să murim în pustia aceasta?" Moise însă a zis către popor: "Nu vă temeți! Stați și veți vedea minunea cea de la Domnul, pe care vă va face-o El astăzi, căci pe Egiptenii pe care îi vedeți astăzi nu-i veți mai vedea niciodată. Domnul are să Se lupte pentru voi, iar voi fiți liniștiți!" Atunci a zis Domnul către Moise: "Ce strigi către Mine? Spune fiilor lui Israel să pornească, iar tu ridică-n toiagul și-ți întinde mâna asupra mării și o desparte și vor trece fiii lui Israel prin mijlocul mării, ca pe uscat. Iată, Eu voi învățoșa inima lui Faraon și a tuturor Egiptenilor, ca să meargă pe urmele lor. Și-Mi voi arăta slava Mea asupra lui Faraon și asupra a toată oștirea lui, asupra carelor lui și asupra călăreților lui. Și vor cunoaște toți Egiptenii că Eu sunt Domnul,

când îmi voi arăta slava Mea asupra lui Faraon, asupra carelor lui și asupra călăreților lui". Atunci s-a ridicat îngerul Domnului, care mergea înaintea taberei fiilor lui Israel, și s-a mutat în urma lor; și s-a ridicat stâlpul cel de nor dinaintea lor și a stat în urma lor. Astfel a trecut el și a stat între tabăra Egiptenilor și tabăra fiilor lui Israel; și era negură și întuneric pentru unii, iar pentru ceilalți lumină, noaptea, și toată noaptea nu s-au apropiat unii de alții. Iar Moise și-a întins mâna sa asupra mării și a alungat Domnul marea toată noaptea cu vânt puternic de la răsărit și s-a făcut marea uscat, că s-au despărțit apele. Și au intrat fiii lui Israel prin mijlocul mării, mergând ca pe uscat, iar apele le erau perete, la dreapta și la stânga lor. Iar Egiptenii urmărindu-i, au intrat după ei în mijlocul mării toii caii lui Faraon, carele și călăreții lui. Dar în straja dimineții a căutat Domnul din stâlpul cel de foc și din nor spre tabăra Egiptenilor și a umplut tabăra Egiptenilor de spaimă. Și a făcut să sară roțile de la carele lor, încât cu anevoie mergeau carele. Atunci au zis Egiptenii: "Să fugim de la fața lui Israel, că Domnul se luptă pentru ei cu Egiptenii!" Iar Domnul a zis către Moise: "întindeți mâna asupra mării, ca să se întoarcă apele asupra Egiptenilor, asupra carelor lor și asupra călăreților lor". Și și-a întins Moise mâna asupra mării și spre ziua s-a întors apa la locul ei, iar Egiptenii fugeau împotriva apei. Și așa a înecat Dumnezeu pe Egipteni în mijlocul mării. Iar apele s-au tras la loc și au acoperit carele și călăreții întregii oștiri a lui Faraon, care intrase după Israelii în mare, și nu a rămas nici unul dintre ei. Fiii lui Israel însă au trecut prin mare ca pe uscat și apa le-a fost perete la dreapta și stânga lor. Așa a izbăvit Domnul în ziua aceea pe Israelii din mâinile Egiptenilor; și au văzut fiii lui Israel pe Egipteni morți pe malurile mării. Văzut-a Israel mâna cea tare pe care a întins-o Domnul asupra Egiptenilor, și s-a temut poporul de Domnul și a crezut în Domnul și în Moise, sluga Lui. Atunci Moise și fiii lui Israel au cântat Domnului cântarea aceasta și au zis:

Și citețul zice stihurile înainte spre fiecare strană; iar cetele în amândouă stranele cântă pe glasul al 5-lea:

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Pe cal și pe călăreț în mare i-a aruncat! Tăria mea și mărirea mea este Domnul, căci El m-a izbăvit. Acesta este Dumnezeul meu și-L voi preaslăvi, Dumnezeul părintelui meu și-L voi preainălța!*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Domnul este viteaz în luptă; Domnul este numele Lui. Carele lui Faraon și oștirile lui în mare le-a aruncat.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Pe căpeteniile cele de seamă ale lui, Marea Roșie le-a înghițit.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Adâncul le-a acoperit, în fundul mării ca o piatră s-au coborât.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Dreapta Ta, Doamne, și-a arătat tăria.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Mâna Ta cea dreaptă, Doamne, pe vrăjmași i-a sfărâmat. Cu mulțimea slavei Tale ai surpat pe cei potrivnici.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Trimis-ai mânia Ta și i-a mistuit ca pe niște paie. La suflarea nărilor Tale s-a despărțit apa.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Strânsu-s-au la un loc apele ca un perete și s-au închegat valurile în inima mării.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Vrăjmașul zicea: Alerga-voi după ei și-i voi ajunge; pradă voi împărți și-mi voi sătura sufletul de răzbunare; voi scoate sabia și mâna mea îi va stârpi.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Dar ai trimis Tu duhul Tău și marea i-a înghițit; afundatu-s-au cu plumbul în apele cele mari.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Doamne, cine este asemenea Ție între dumnezei? Cine este asemenea Ție preamărit în sfințenie, minunat întru mărire și făcător de minuni?*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Întins-ai dreapta Ta, și i-a înghițit pământul!*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Cu mila Ta ai călăuzit acest popor și l-ai izbăvit; Tu îl povățuiești cu puterea Ta, spre locașul sfințeniei Tale.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Auzit-au neamurile și s-au cutremurat, frică a cuprins pe cei din Filisteia.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Atunci s-au spăimântat căpeteniile Edomului, pe conducătorii Moabului cutremur i-a cuprins și toți câți trăiesc în Canaan și-au pierdut cumpătul.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Frică și groază va cădea peste ei, și de măreția brațului Tău, ca pietrele vor încremeni.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Până va trece poporul Tău, Doamne, până va trece poporul Tău acesta, pe care l-ai câștigat Tu.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Tu îl vei duce și-l vei sădi în muntele moștenirii Tale, în locul ce Ți l-ai făcut sălășluire, Doamne, în locașul sfânt cel zidit de mâinile Tale, Doamne!*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Împărăți-va Domnul în veac și în veacul veacului. Căci caii lui Faraon cu carele și călăreții lui au intrat în mare. Întors-a Domnul asupra lor apele mării.*

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Stih: *Iar fiii lui Israel au trecut prin mare, ca pe uscat!*

Slavă...

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

Și acum...

Să cântăm Domnului, căci cu slavă S-a preaslăvit!

La urmă citețul cântă tot aceasta:**Căci cu slavă S-a preaslăvit!**

Din Proorocia lui Ieremia (31:31-34), citire:

Iată vin zile, zice Domnul, când voi încheia cu casa lui Israel și cu casa lui Iuda legământ nou. Însă nu ca legământul pe care l-am încheiat cu părinții lor în ziua când i-am luat de mână, ca să-i scot din pământul Egiptului. Acel legământ ei l-au călcat, deși Eu am rămas în legătură cu ei, zice Domnul. Dar iată legământul pe care-l voi încheia cu casa lui Israel, după zilele acela, zice Domnul: Voi pune legea Mea înăuntrul lor și pe inimile lor voi scrie și le voi fi Dumnezeu, iar ei îmi vor fi popor. Și nu se vor mai învăța unul pe altul și frate pe frate, zicând: "Cunoașteți pe Domnul" că toți de la sine Mă vor cunoaște, de la mic până la mare, zice Domnul, pentru că Eu voi ierta fărădelegile lor și păcatele lor nu le voi mai pomeni".

Apoi ectenia mică. Și în loc de: Sfinte Dumnezeule... se cântă: Câți în Hristos v-ați botezat...

PROCHIMEN, glasul al 5-lea:

Tot pământul să se închine Ție și să cânte Ție.

Stih: Strigați lui Dumnezeu tot pământul; cântați numele Lui.

Din Epistola către Romani (6:3-11), a Sfântului Apostol Pavel, citire:

Fraților, oare nu știți că toți câți în Hristos Iisus ne-am botezat, întru moartea Lui ne-am botezat? Deci ne-am îngropat cu El, în moarte, prin botez, pentru ca, precum Hristos a înviat din morți, prin slava Tatălui, așa să umblăm și noi întru înnoirea vieții; Căci dacă am fost altoiți pe El prin asemănarea morții Lui, atunci vom fi părtași și ai învierii Lui, cunoscând aceasta, că omul nostru cel vechi a fost răstignit împreună cu El, ca să se nimicească trupul păcatului, pentru a nu mai fi robi ai păcatului. Căci Cel care a murit a fost curățit de păcat. Iar dacă am murit împreună cu Hristos, credem că vom și viețui împreună cu El, știind că Hristos, înviat din morți, nu mai moare. Moarta nu mai are stăpânire asupra Lui. Căci ce a murit, a murit păcatului o dată pentru totdeauna, iar ce trăiește, trăiește lui Dumnezeu. Așa și voi, socotiți-vă că sunteți morți păcatului, dar vii pentru Dumnezeu, în Hristos Iisus, Domnul nostru.

Nu se cântă: Aliluia, ci îndată se zice troparul, glasul al 7-lea, care se repetă după fiecare stih,;

Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pământul, că toate neamurile sunt ale Tale.

Stih: Dumnezeu a stat în dumnezeiască adunare și în mijlocul dumnezeilor va judeca.

Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pământul, că toate neamurile sunt ale Tale.

Stih: Până când veți judeca cu nedreptate și la fețele păcătoșilor veți căuta.

Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pământul, că toate neamurile sunt ale Tale.

Stih: Judecați drept pe orfan și pe sărac și faceți dreptate celui smerit, celui sărman.

Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pământul, că toate neamurile sunt ale Tale.

Stih: Mântuiți pe cel sărac și pe cel sărman; din mâna păcătosului, izbăviți-i.

Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pământul, că toate neamurile sunt ale Tale.

Stih: Dar ei n-au cunoscut, nici n-au priceput, ci în întuneric umblă.

Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pământul, că toate neamurile sunt ale Tale.

Stih: Strica-se-vor toate rânduielile pământului. Eu am zis: Dumnezeii sunteți și toți fii ai Celui Preaînalt; dar voi ca niște oameni muriți și ca unul din căpetenii cădeți.

Scoală-Te, Dumnezeule, judecă pământul, că toate neamurile sunt ale Tale.

Evanghelia de la Matei (28:1-20) și restul Liturghiei Marelui Vasile. În loc de Heruvic, se cântă acest Tropar, glasul al 5-lea:

Să tacă tot trupul omenesc și să stea cu frică și cu cutremur, și nimic pământesc întru sine să nu gândească; că Împăratul împăraților și Domnul domnilor merge să se junghie și să se dea spre mâncare credincioșilor. Și merg înaintea Lui cetele îngerești cu toată căpetenia și puterea heruvimii cei cu ochi mulți și serafimii cei cu câte șase aripi, fețele acoperindu-și și cântând cântarea: Aliluia, Aliluia, Aliluia.

Și în locul Axionului, irmosul: Nu te tângui Maică...

CHINONICUL

Sculatu-S-a ca din somn Domnul, și a înviat ca să ne mântuiască pe noi.

SĂ SE ȘTIE: Sâmbăta Mare este o zi de post aspru, iar în mănăstiri, după ce se face apolisul și se dă anafura, frații nu merg la masă, ci rămân în biserică și ascultă citirea din Faptele Apostolilor. Înainte de a începe citirea, preotul face binecuvântarea pâinii și a vinului (cu rugăciunea de la Litie, excluzând cuvintele „grâul și untdelemnul”), care se împart fraților spre întărirea trupului. Iar cu o oră înainte de miezul nopții se încetează citirea și se începe Miezonoptica Paștilor.

După binecuvântarea preotului: Sfinte Dumnezeule... și celelalte, Veniți să ne închinăm... Psalmul 50.

Apoi, Canonul Sâmbetei Mari cu irmosul de două ori și troparele pe 12; iar la urmă, irmosul în amândouă stranele.

După Cântarea a 3-a, Sedealna Sâmbetei celei mari: Mormântul Tău, Mântuitorule...

După Cântarea a 6-a, condacul Sâmbetei celei mari și irmosul.

După sfârșitul Cântării a 9-a, irmosul în ambele strane. Sfinte Dumnezeule... și troparul, glasul al 2-lea: Când Te-ai pogorât la moarte..., ectenia și apolisul.

Apoi se începe slujba luminată a Învierii după Penticostar.